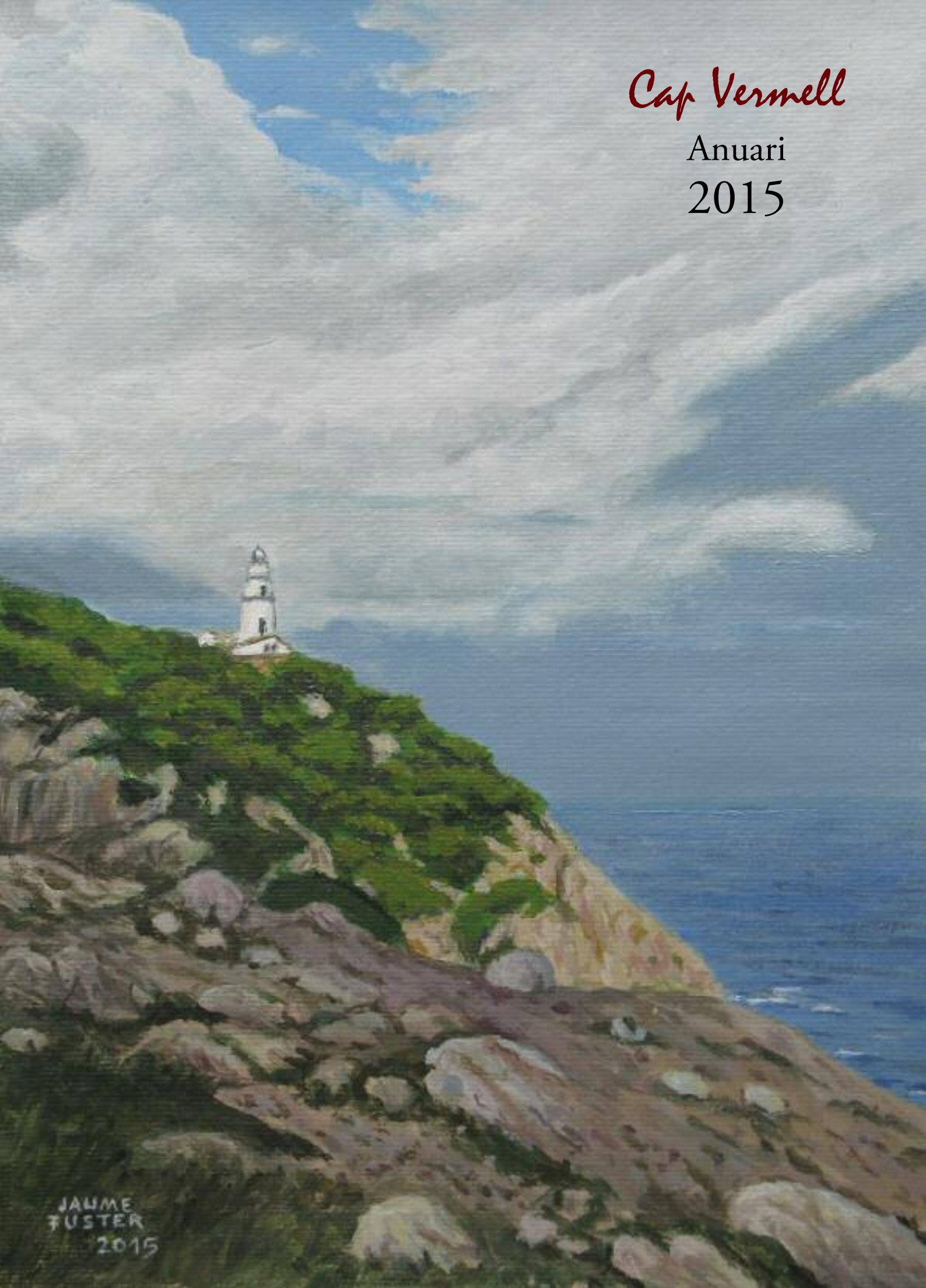


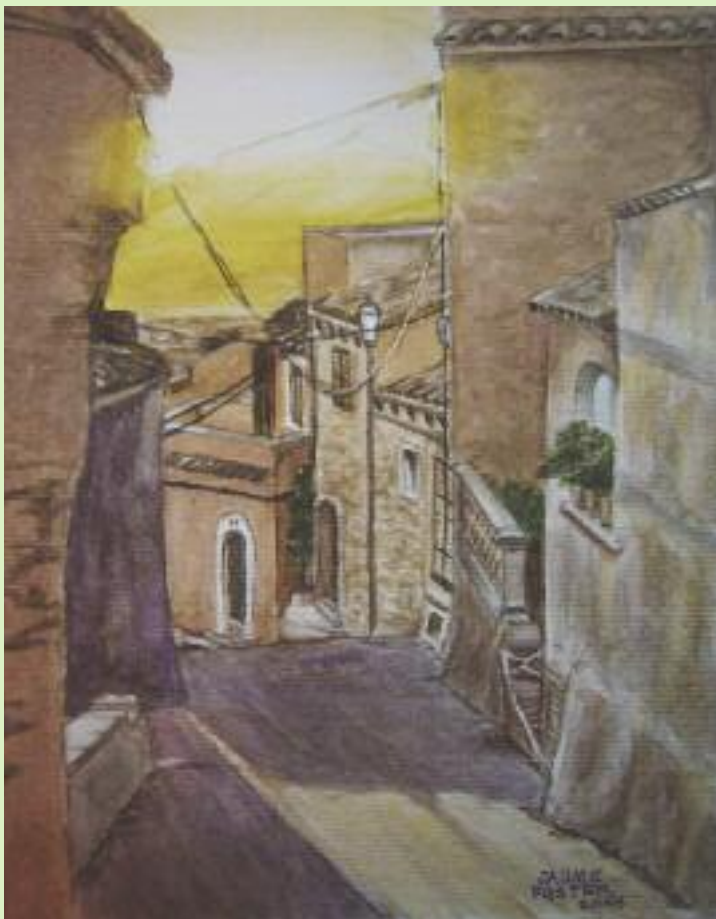
Cap Vermell

Anuari
2015



JANME
FUSTER
2015

Jaume Fuster



Baixant del castell.



Jaume Fuster i Alzina (Capdepera, 1946) és un *Pereandreu*, de família marinera d'ençà que els seus avantpassats arribaren a Cala Rajada a finals del segle XIX.

Llicenciat en Filologia Catalana (1998) per la UIB, arriba a la formació acadèmica després d'una llarga trajectòria d'activitat i experiència.

Ha estat voluntari lingüístic del programa «Amb tu» des dels seus inicis; és soci de l'OCB i enllaç del municipi de Capdepera des de la creació de la revista *Cap Vermell*. L'any 2015 ha rebut el Premi «Aina Moll i Marquès» (Premis 31 de Desembre, de l'Obra Cultural Balear).

Membre fundador de l'ASSOCIACIÓ CULTURAL CAP VERMELL i de la revista del mateix nom (1981), on ha publicat poesia, sociolingüística, cultura popular i reflexió social.

Com a autor, ha conreat diferents gèneres literaris. Pel que fa a glosa, és autor de les *Gloses de Sant Antoni* de Capdepera entre els anys 1992 i 1997, i del 2004 ençà. També ha guanyat distints premis de glosa (Pau Sarol, Sóller; Festa des Vermar, Binissalem); també és autor del llibre *El vent de les paraules* (2009) —alguns poemes del qual han estat musicats pel cantautor Manuel Muntaner— i el 2012 ha publicat el llibre *Torcebraç* en col·laboració amb Joana Colom.

En narrativa, ha estat guanyador del premi «Ploma de Ferro» (Capdepera) de narrativa curta els anys 1997 i 1999 (publicats) i el I Premi Vila d'Artà (2006) (publicat).

Ha estrenat les obres de teatre *Un geni, aproximadament* i *Capdepera, 700 anys* (grup Es Mussol, 2000), totes dues publicades; i *L'estrena* (Grup del Taller de Teatre del Centre Jove de Capdepera, 2003; dins la I Mostra de Teatre Infantil i Juvenil de Capdepera). I ha publicat també el treball «Els malnoms de Capdepera» (2001), sense esmentar la quantitat de presentacions i pròlegs als quals sempre ha acudit sol·lícit.

El fet d'haver viscut tot l'inici, evolució i maduresa del turisme a un nucli com Cala Rajada, juntament amb el naixement de la democràcia, confereixen a l'activitat de Jaume Fuster una capacitat d'anàlisi particular i una òptica molt crítica sense perdre mai els orígens.

Fa relativament poc temps que es dedica a les curolles plàstiques, si més no públicament. Els seus dibuixos d'aquarel·les i ceres tenen gran personalitat. Els acrílics són més recents. Ha participat en diverses exposicions col·lectives, així com en dues d'individuals al Centre Melis Cursach (Capdepera), novembre 2013 i al Centre Cap Vermell (Cala Rajada), juliol-agost 2015.

A n u a r i 2 0 1 5

Taula

Presentació	1
Premi Cap Vermell	2
Portalet	11
Plaça del Sitjar	17
Cap Vermell, 35 anys	29
Entrevistes	33
Col·laboracions	45
Agenda de la Vila	66
Esports	69
Cultura	79
El Temps	114
Excursions	115
Miscel·lània	130
Concurs de fotografia	134
Un altre Anuari	136

EDITA

Associació Cultural Cap Vermell
Capdepera - Cala Rajada

EQUIP DE REDACCIÓ

Jaume Fuster, Paco Galián,
Pere Cortada, Josep Terrassa,
Il·lucà rinyon, Miquel Llull,
Xisco Campins, Biel Mir,
Lluís Cerrada, Joan Cabalgante,
Marta Espachs, Pilar Díaz

COL·LABORADORS

Miquel Piris, Joana Colom, Maria
Vives, Carlos Blanes, Josep Mascaró,
Bartomeu Melis Meyme,
Laura Flaquer, Francisco Garau

DIBUIX DE LA COBERTA

Jaume Fuster

CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA

La Bona Voluntat & Associats

MAQUETACIÓ

Miquel Flaquer

www.capvermell.cat
capvermell@gmail.com

Carrer Velleta, 11
07580 Capdepera

Depòsit Legal: 1197/80

PRODUCCIÓ

Grafic68 Serveis Gràfics



Cap Vermell va complir 35 anys, el desembre passat, i ho volguérem celebrar amb una exposició en què oferírem un tast del que ha estat l'Associació al llarg de tots aquests anys. Una vegada més, gràcies a tots pel vostre suport, que ens encoratja per seguir endavant.

El passat desembre, un dels fundadors i col·laboradors més preuats, en Jaume Fuster i Alzina, fou distingit amb el premi Aina Moll i Marquès, en el si dels Premis 31 de Desembre que, en la Nit de la Cultura, atorga l'Obra Cultural Balear. No fa falta dir que n'estem molt orgullosos, que creiem que és un reconeixement més que merescut i del qual, els que feim la revista, ens apoderam d'un trosset.

I la Nit de la Cultura torna agafar embranzida després d'una etapa en la qual ha estat menyspreada pels governants, com dèiem a l'editorial de l'*Anuari* del 2011: «... els nostres dirigents autonòmics estan demostrant una absoluta desconsideració i un injustificable rebuig cap a tota demostració cultural desenvolupada en llengua catalana...».

«Ara mateix, ja hauríem de ser morts:
som quatre gats que en una nit obscura
miolen trists, lliurats a l'aventura
de subsistir. Aquells qui s'han fet forts

en el menyspreu manegen els ressorts
que tallen veus i, amb dalla que no atura
d'escapçar mots, sembren la desventura
en la nostra host. No ens cal cercar suports...»

La secció editorial de l'Associació continua publicant: al 2015 se centrà en el llibre del matrimoni Canaan, *Fotografies dels Senyors d'Ahir*, que s'ha de llegir a quatre mans en ser el perfecte complement fotogràfic de *Senyor Ahir*, d'Aurèlia Canaan. En aquesta ocasió comptàrem amb l'ajut financer de l'Ajuntament de Capdepera i l'Associació Hotelera.



Jaume Fuster. *Canyar*.

L'*Anuari*, i ara desvetllarem un secret, sempre està en la corda fluixa i és un miracle que acabi en mans dels lectors. Enguany s'ha repetit el miracle i hi trobareu les seccions habituals de la revista, resumides, encara que molt subjectivament, amb l'objectiu d'oferir una pinzellada del que ha passat al nostre poble al llarg de l'any i d'olorar el paper que tan oblidat tenim la resta del temps.

Els déus, al 2015, ens han beneficiat i afavorit, fet que volem compartir amb els lectors, destinataris finals de les nostres curolles. Esperam que en aquest any 2016 la Roda de la Fortuna continuï essent generosa amb tot allò relacionat amb la nostra cultura. Per la nostra part, continuarem amb les nostres cabòries mentre el cos aguanti i vosaltres ens somrieu.



PREMI CAP VERMELL 2014

Aires Gabellins i Castell de Capdepera



Arribats a la 15a edició, els PREMIS CAP VERMELL han anat més enllà del propòsit més o manco voluntarista d'un grup de gent delerosa per dir en veu alta que aquest poble té molt de què enorgullir-se. Els nostres premis, quinze anys després, són ja una fita de tot el poble, una referència ineludible en el nostre camí col·lectiu. A hores d'ara, bé podem dir que aquests guardons han estat assumits sense reserves, sense excepcions i que és el poble que se'ls ha fet seus. I és que, en definitiva, som tots nosaltres els que, un cop a l'any, feim acte públic de reconeixement dels valors més nobles de la nostra societat.

En aquesta ocasió, el premi ha recaigut, com tots devíeu saber, en les agrupacions de ball de bot «Aires Gabellins» i «Castell de Capdepera». No incidirem aquí en els mèrits contrets per aquests dos col·lectius, dels quals en teniu complerta justificació, de la mà de Josep Terrassa, en una altra part d'aquesta pàgina. Però sí que s'escau dir que la munió de gent que ha desfilat per un i altre grup, al llarg de molts d'anys, han prestat un servei impagable a la cultura popular de Capdepera i a la cultura en general, de

manera que distintes generacions de gabellins s'han sumat a aquesta tasca importantíssima, tot preservant una bona part del nostre patrimoni antropològic.

La festa d'aquest 21 de març va ser de les que marquen època. El teatre es va omplir de gom a gom i la vetllada va discórrer amb fluïdesa i brillantor, sense cap mena d'entrebanc, tot perfectament mil·limetrat. Na Maria Vives i en Joan Genovard foren els encarregats, en aquesta ocasió, de fer d'amfitrions i van conduir l'acte amb desimboltura i elegància, amb taules.

Una vegada més, en Suso Rexach fou l'encarregat de plasmar en imatges la trajectòria dels guardonats, i una vegada més, també, ens oferí un treball impecable, recollint tot de vivències i anècdotes d'uns i altres, i enfilant la vida dels dos grups en una única esplèndida garlanda.

I els dos grups sonaren, cantaren i ballaren, i al final ho feren plegats, enmig de l'emoció de tots els assistents. Prèviament, el president de Cap Vermell, Pep Terrassa, havia llegit la justificació dels guardons, i aquests havien estat recollits per Climent Crespo i Pere Llabata, respectivament, els quals, a més, aprofitaren per expressar el seu públic agraïment, tant a la

**Un merescut reconeixement
a la cultura popular
del nostre poble**

gent de les pròpies agrupacions com a qui els concedia del premi, és a dir, *Cap Vermell*.

El mateix Pep Terrassa i el batle, Rafel Fernández, lliuraren els premis (disseny de Gustavo i realització d'Art en Joies, Jesús Cruz i David Montón) i després el primer edil del poble també adreçà unes paraules d'enhorabona als premiats.

Un any més també s'aprofità la festa per a presentar l'*Anuari Cap Vermell*, en la seva edició de 2014, més de cent pàgines a tot color que recullen la vida social, política, cultura i esportiva del poble de tot l'any passat. Un treball capitanejat per Miquel Llull, imprescindible en totes les cases del poble i que podeu trobar en els punts de venda habituals.

I el colofó, per no sortir del guió, va consistir en un magnífic bufet, on no hi faltà res: des dels dolços incomparables de Toni Navarro a les coques que els membres de les mateixes agrupacions havien preparat, passant per un gran assortiment de barquetes dolces i salades que nosaltres posàrem damunt la taula. En fi, una bona excusa perquè la festa, que havia començat puntualment a les 7 de l'horabaixa, es perllongàs fins gairebé les 10 de la nit, feliços i contents d'haver viscut una gran experiència, certament inoblidable.

Enhorabona a «Aires Gabellins» i a «Castell de Capdepera», més que merescuts **PREMI CAP VERMELL 2014**.

De la nostra banda, serà fins l'any que ve, si no hi ha res de nou.



PREMIS CAP VERMELL, la crònica social

Tot el *glamour* de la festa segons el nostre
corresponsal *Buc Pons*

L'Associació Cultural Cap Vermell celebrà, a l'horabaixa del passat dissabte dia 21, la tradicional entrega dels **PREMIS CAP VERMELL**, una jornada festiva protagonitzada per les agrupacions locals de ball de bot «Castell de Capdepera» i «Aires Gabellins», amb gran assistència de familiars, amics i coneguts dels premiats.

L'acte fou conduït per na Maria Llissa i en Joan Genovard. Lluïa, ella, un vestit llarg, elaborat en crepè setí de color gris marengo, amb el cos cenyit amb paillets cromàtiques, presentant una falda *drapée* amollada per la part de baix. Ell, d'esmòquing de tall anglès amb solapa setinada, l'elecció perfecta per a un acte de la rellevància com el que comentam.

Amenitzaren l'esdeveniment les mateixes agrupacions guardonades, que presentaren actuacions i coreografies dels balls tradicionals mallorquins, boleiros, copeos, fandangos i jotes i mateixes, que foren ballats amb gràcia i salero.

Entre el públic destacà la presència de gabellins i cala-rajaders pertanyents a les més granades famílies locals, que realçaren la cerimònia. Salutàrem el matrimoni D.G.C. i A.R.B., lluint ella una combinació de teixits nobles d'organdí, sedes i gases que realçaven la seva esplèndida figura de matrona local. La Sra. F.M.D. arribà acompanyada de la seva simpàtica nora, la qual apostà en aquesta ocasió per tons suaus amb drapejats cotonè que ressaltaven la seva personalitat eclèctica i inconfusiblement xic. La família d'A. S. J. vingué al complet, no podent deixar d'admirar les formes barroques, que ens fan somiar amb la cort de Lluís XIV, de la falda jaqueta a base de cretona combinada amb brocats que portava amb elegància la filla major, i fadrina, del matrimoni.

Com ja és tradicional, el president de l'Associació, que lluí un jersei beix amb cordes marineres que transmetien un aire juvenil i desenfadat, justificà la concessió dels premis i els entregà juntament amb el batle, mudat per a l'ocasió.

Es passà un documental en pantalla panoràmica doble sound dolby estereo, que versà sobre els guardonats i que rebé l'aplaudiment dels assistents.

Un pomell de senyores i senyoretes que traspuen feminitat i seducció inspiraren un espai de màgia i delicadesa, envoltant de glamur l'acte d'entrega dels **PREMIS CAP VERMELL**, convertit-lo en una de les efemèrides socials més concorregudes i importants del municipi.

Finalment, l'activitat se centrà en el hall, on es pogué gaudir de les *delicatessen* de rigor, en què destacà el bombonet autoportant.



Text de justificació dels Premis Cap Vermell 2014

Llegit per Josep Terrassa a l'acte de lliurament dels Premis Cap Vermell
a les agrupacions de ball de bot «Aires Gabellins» i «Castell de Capdepera»

El ball de bot ha tengut en el segle XX dues bones èpoques: la primera fou la dècada anterior a la Guerra Civil. I la segona entre els anys 1970-80. Enmig, una llarga postguerra amb escassa activitat cultural.

Quan a principis de 1970 reviscola el ball de bot una de les primeres agrupacions a formar-se fou Aires Gabellins, era l'any 1973. Deu anys més tard, a la 7a Trobada de Balls Mallorquins, hi comparegueren 27 agrupacions. En aquell moment Capdepera era l'únic poble de Mallorca que, dins un mateix nucli de població, tenia dues agrupacions, formades a partir de la iniciativa ciutadana: Aires Gabellins i Castell de Capdepera. D'aquest fet en trec dues conclusions: la primera, que aleshores ja hi havia en el poble una base cultural prou àmplia i preparada, amb nocions de música, cant i ball, que ho feren possible. La segona conclusió és que hi conviuen diferents concepcions sobre el ball de bot.

La primera agrupació, dirigida per na Francisca Tous Alzina *Cetra*, recollia el fruit d'un llarg recorregut iniciat l'any 1943 dins el col·lectiu parroquial d'Acció Catòlica. Una de les activitats que desenvolupà fou el ball tradicional, seguint el mestratge de Joan Vaquer Moll *de Sa Posada*, un home que vivia aquest tipus de ball amb passió.

La Guerra Civil féu desaparèixer la majoria de les agrupacions illenques dedicades a promocionar el ball tradicional. El gran mèrit de na Francisca ha estat enllaçar la tasca desenvolupada en aquella etapa anterior a la guerra amb la que s'inicià en els primers anys de la transició democràtica. Els seus festivals sempre començaven amb tres o quatre balls de jotes o mateixes.

La concepció del ball de bot de la postguerra començà a ser revisat en la segona etapa democràtica i això explica, en gran mesura, que l'any 1979 des de l'escola

de s'Alzinar sorgís una nova agrupació, inicialment anomenada Aplec de Gabellins, i representativa d'una nova generació de balladors.

Les dues agrupacions, cadascuna amb el seu estil, han desenvolupat una gran activitat. Des del principi es preocuparen per recollir i crear un repertori propi, acudint a antigues agrupacions de Selva, Valldemossa o Inca, i a significats personatges de l'àmbit de la música i del ball tradicional.



Ambdues agrupacions han fet una gran promoció del ball de bot illenc en el camp turístic; tant en les seves sortides fora de l'illa com en les actuacions realitzades durant els estius en els hotels del municipi.

Les dues agrupacions han dedicat temps i esforços a la formació de noves promocions de balladors i balladores, creant una escola. Des de fa quasi 20 anys organitzen classes de

ball per a nins i nines d'entre 3 i 10 anys; sense oblidar els assajos dels majors.

També vull recordar que des del seu naixement han participat en les festes patronals, en esdeveniments culturals importants i actes benèfics.

Aires Gabellins ha passat per dues etapes: els primers 20 anys, dirigida per Francisca Tous *Cetra*, i des de l'any 1993, per Climent Crespo.

L'agrupació Aplec de Gabellins, l'any 1983 passà a nomenar-se Castell de Capdepera, i sempre ha estat dirigida per Elionor Gómez-Quintero.

Aquests són els mèrits a grans trets i sense entrar en particularitats que des de *Cap Vermell* consideram mereixedors dels premis de l'any 2014. Moltes gràcies per la vostra assistència i la nostra felicitació a tots aquells que des de les agrupacions Aires Gabellins i Castell de Capdepera han treballat en la promoció del ball de bot a Capdepera, duent el nom de Capdepera pertot arreu.

El ball de bot a Capdepera

Josep Terrassa Flaquer

I. ABANS DE LA GUERRA CIVIL

El ball de bot forma part de la cultura popular; és a dir, aquella que beu de la convivència diària, de les relacions que s'estableixen entre diferents grups socials i dels coneixements culturals acumulats durant segles i brolla a partir de l'activitat popular, ciutadana.

El ball de bot és un conjunt de danses populars tradicionals, amb una llarga trajectòria i que es renova generació rere generació.



No respon a les modes que imposa la societat de consum però sí que és sensible als grans canvis econòmics, socials i polítics quan afecten a la convivència, al bessó de la cultura popular. Aquestes danses passen per moments de bona acceptació i per altres d'oblit; el mateix que passa a tot un conjunt d'activitats culturals populars: música,

cançó, literatura, festes, jocs, de les quals forma part.

A Capdepera, a partir de l'any 1868, va decaure l'antiga cultura popular perquè de tan fossilitzada com estava deixava mal gust i s'imposava amb força la modernització dels costums. El ball de bot va caure en el desprestigi, com també ho feren els coverbos i les rondalles, per posar un altre exemple. Quan a finals de segle XIX Antoni Maria Alcover començà a recollir rondalles pels pobles de la comarca de Llevant, a Capdepera ja no en quedaven; aquí ja utilitzàvem expressions com: «No em contis coverbos!», o «No em venguis amb rondalles!».

El poder, tant el polític com el religiós, ha estat interessat, des de sempre, a controlar la cultura popular per a decantar-la a favor dels seus interessos. L'any 1924, amb motiu d'unes com-



pletas en honor del beat Ramon Llull, el canonge de la Seu, Antoni Sancho, féu la següent exhortació als mallorquins: Es vergonyós sentir de la boca pura d'una donzella mallorquina aquell seguit de paraules immorals ritmades al so d'un tango o ball de gent de baixes passions, i aquestes cançons, com tot el que és dolent, s'aprenen aviat. A les al·lotes no els cau la cara de vergonya, fins i tot davant d'infants innocents que, inconscientment, les aprenen només per sentir-les als més majors. ¿Com és possible que tenint, els mallorquins, una llengua tant formosa, amb unes cançons tan morals i sentides i uns balls tant decents, la nostra joventut s'entretengui cantant i ballant coses tan ferestes, poc soltes i grosseres? (*Gent nostra d'abans i d'ara* de Bartomeu Melis i Melis, pàgina 139).



Joan Vaquer de sa Posada, el tercer per l'esquerra

Un any abans, el 1923, s'havia presentat a Capdepera l'Associació per la Cultura de Mallorca amb l'objectiu de fomentar la cultura tradicional; aprofitant l'ocasió es creà una delegació formada pels més destacats personatges conservadors locals.

Dins aquell ambient de foment de la cultura autòctona i de rebuig dels aires modernitzadors dels feliços anys vint sorgiren un grapat d'agrupacions de ball de bot: Parado de Valldemossa (1924), Tall de Vermadors de Binissalem (1927), Aires de Muntanya de Selva (1930) i Cofre Antic d'Inca, entre altres. Entorn a 1933 es formà una agrupació local dirigida per Joan Vaquer Moll de sa Posada.

Durant la II República els partits polítics eren els grans animadors de la vida cultural local. La gent s'a-

grupava per afinitats ideològiques i s'adheria a un partit, entre els quals hi havia una gran rivalitat, de tal manera que si un formava un grup de teatre el seu opositor començava a treballar per crear-ne un de propi.



En la qüestió del ball tant el Partit Republicà de Centre (el d'en Miquel Caldentey *Creu*) com el Partit Socialista es decantaven per la música i els balls moderns. En canvi, el Partit Tradicionalista, els carlins, es decantaven pels balls tradicionals. Entre els tradicionalistes hi havia els catòlics més fervorosos i les seves activitats anaven molt lligades al foment de la cultura religiosa: actors en el teatre religiós del cicle de Nadal, membres del cor parroquial, formaven part de les Obres de l'Esperança i de Sant Antoni.

A la comarca de Llevant els balls tradicionals més arrelats eren les jotes i les mateixes. Quan en Joan Vaquer creà, dins el Partit Tradicionalista, l'agrupació de ball de bot treballà, principalment, aquests tipus de danses, on els balladors i cantadors eren, bàsicament, els companys del cor parroquial. La seva passió pel ball tradicional el duqué a conèixer les danses i les agrupacions dels pobles veïns, la qual cosa li va permetre ampliar el repertori de balls i a treure punts de ball desconeguts que, anys més tard, ensenyà als balladors locals. La seu del partit, on assajaven els balls, estava en el pis de l'antic magatzem d'en *Piricus*, al carrer Nou, aleshores propietat de Pere Joan Forteza *Bibi*.

La primera vegada que na Francisca Tous Alzina *Cetra* ballà en públic fou una jota mallorquina que li havia ensenyat la mare tenia 7 anys i la seva parella de ball fou n'Agustí Nebot; fou durant una vetlada celebrada al teatre Oriental l'any 1935 i organitzada, segurament, pel Partit Republicà de Centre al qual pertanyien els seus pares. Una altra balladora que s'inicià en aquell temps fou na Maria Flaquer *Creus*.

La Guerra Civil tallà tot aquell moviment associatiu i cultural.

II. LA POSTGUERRA

Acabada la Guerra Civil el panorama era desolador: l'economia enfonsada, fam, misèria, malalties i una forta repressió. En aquelles circumstàncies l'Església fou l'encarregada de la qüestió cultural, de recuperar els bons costums i d'imposar una estricta moral catòlica.



En aquesta època l'ecònom i el vicari no tenien cap inconvenient a assenyalar aquells joves que per les festes patronals entraven a la «verbena». A altres pobles la imposició d'una estricta moral catòlica s'exercia sobre tota la ciutadania, depenia de la força del clergat. Antoni Flaquer *Solleric* em contà que a l'any 1941, ell i la dona, na Maria Gelabert, anaren a Petra a les festes patronals de Santa Pixedis. El vespre anterior hi havia hagut «verbena» i es degueren ballar balls moderns. L'endemà, tot just començar l'ofici, el vicari, des de la trona, demanà a tots els feligresos que es posassin de genollons; era la penitència, tant si hi havies participat com no, per l'atreviment de ballar danses proscriutes.

L'any 1943 fou destinat a Capdepera l'ecònom Melcion Lull Mesquida, el qual de seguida reorganitzà l'associació parroquial d'Acció Catòlica. Dins aquella institució es formà un grup de músics i balladors encapçalats i dirigits per Joan Vaquer *de sa Posada*. Comptà amb els guitarristes Tomeu Vallespir i Sebastià Prats, el violí



de Mateu Orpí *Xerubí* i un grup de balladors, entre els quals hi havia na Francisca Tous *Cetra*. Ballaven un repertori format per mateixes, qualche copeo, el parado de Selva i la jota

mallorquina que na Francisca Tous havia après de la mare. Després aprengueren el Bolero Nou, ensenyat per Pere Joan Llabata, i la Jota Aragonesa, amb el mestratge de Bàrbara Gayà *Monja*. L'agrupació es va mantenir durant 4 o 5 anys. Foren uns anys en els quals s'intentà

aprofitar els brins que hi havia en el poble per promocionar el ball de bot com a alternativa als balls moderns que tant denigraven.

L'agrupació sempre va actuar a benefici de l'Acció Catòlica; els assajos i els festivals sempre es realitzaven en el seu local, situat davant el convent de les monges franciscanes. Comptava amb escenari i una capacitat per a unes dues-centes persones.

Melcion Llull era un enamorat de la música i, segons Llorenç Tous, era deixeble de Joan Maria Thomàs (1896-1966), prevere, músic i musicòleg que dirigí el

Conservatori de Música de Balears.

A principi dels anys cinquanta sortí en antena un programa de ràdio *Fiesta en el aire*, que tengué un gran èxit d'audiència i es féu molt popular. Estava dedicat a la recuperació i divulgació del ball, la música i la cançó tradicional de les Balears, però dins un format més general que incloïa tot Espanya. Com



no podia ser d'altra manera, seguia les consignes polítiques del falangisme; és a dir, destacar les particularitats regionals dintre de la unitat de la Pàtria i qualificant-ho de balls o cançons típiques d'un determinat indret. Aquell tipisme promocionava i posava l'accent en aspectes com la coreografia, l'originalitat o vistositat de la indumentària, l'espectacularitat de la dansa. Una estratègia oposada a aquella que havia desenvolupat el regionalisme, que destacava les particularitats com l'essència d'uns valors ancestrals que havien sobreviscut gràcies a la cultura popular i que explicaven les diferències regionals.

La popularitat d'aquell programa radiofònic féu que na Francisca Tous *Cetra* s'animàs a posar en marxa el seu projecte: formar una agrupació de ball de bot però que anàs més enllà, seguint el model de *Fiesta en el aire*.

Aleshores començà una intensa tasca de recerca de balls, música i cançons per les diverses agrupacions de l'illa. Entrà en contacte amb en Llorenç Galmés Camps, un bon compositor i concertista, i amb en Bartomeu Calatayud Cerdà, amb el qual va mantenir una llarga amistat. En Bartomeu (1882-1973) fou un notable compositor i guitarrista. Entre altres treballs recopi-

là i interpretà la música folklòrica autòctona i dirigí diverses agrupacions folklòriques a Sóller, Valldemossa, Palma i Binissalem, entre d'altres. En Bartomeu va compondre per a na Francisca la mateixa Castell de Capdepera, una adaptació de la tonada de l'Oferta, a la qual posà lletra en Pere Orpi. Era l'any 1968. S'estrenà deu anys més tard.

La feina de recerca i aprenentatge de noves danses i cançons donà els seus fruits: Dels Aires de Muntanya, de Selva, aprengué el *Ball de l'Escandelària*, *Na Margalideta* i el *Gallet jove*; del Parado de Valldemossa, incorporà *El Parado*; del Cofre Antic d'Inca, el *Bolero de Sant Pere* i la mateixa *Brotet de taronger*. Altres danses que recollí foren: la *Mateixa del figuerol*, *Bolero d'es vermar*, *Copeo matancer*, *Mateixa d'es vermar*, *Jota pagesa* o *Copeo de muntanya*, entre d'altres.

Amb part d'aquest repertori l'any 1954 oferiren un festival al teatre Principal de Capdepera. Feia poc temps que s'havia bastit sobre les runes de la capella del convent dels ligorins; doblava en capacitat el teatret d'Acció Catòlica i disposava d'un escenari més espaiós. En temps de l'econom Joan Dalmau sortiren per primera vegada de Capdepera per anar a actuar a Artà. Durant la vicaria d'Andreu Julià, als anys seixanta, ja actuaren a Manacor, Bunyola i Felanitx.

A principi dels anys seixanta una cosina del menescal Pascual, que ballava amb l'agrupació *Coros y Danzas* de Madrid, els ensenyà balls tradicionals de la península. Amb aquest repertori tan variat formà l'agrupació *Pincelada Española*. El seu programa d'actuació tenia dues parts: una de balls mallorquins i una altra de balls d'altres comunitats espanyoles. *Pincelada Española* va organitzar festivals durant uns vint anys. La darrera actuació fou l'any 1982 per a recaptar doblers per comprar un equip de so.

III. AIRES GABELLINS



Ja en els anys cinquanta l'agrupació de na Francisca Tous *Cetra* començà a actuar per diferents locals turístics de Cala Rajada. Una vegada ho feren a Can March,

però el local de referència era Villa Argentina. A principis dels '60 ampliaren el recorregut; aleshores el punt fort fou el càmping de Sa Font de sa Cala, propietat d'Antoni Moll *Miquelet*. Poc temps després s'hi afegí el



càmping de Sa Mesquida, dirigit per Josep Sagrera. A finals de la dècada començaren a actuar a alguns hotels locals.

Aquella continuada activitat estiuenca va fer que dins el nombrós grup Pinzelada Española sorgís la idea de crear una agrupació destinada únicament al ball de bot. Una colla de cantaires, uns pocs músics i una dotzena de joves balladors formaren l'agrupació Aires Gabellins, dirigits per na Francisca; era l'any 1972 o 73 i actuaren per primera vegada a les festes de Sant Roc de Cala Rajada.



A l'origen d'Aires Gabellins hi havia una base humana consolidada dins Pinzelada Española que recollia el bagatge històric del ball de bot a Capdepera; a més

comptà amb l'estímul de ser reclamats per a actuar a diferents establiments turístics locals. A tot això hi afegiria un canvi de tendència cultural a les Illes com a conseqüència del final del franquisme i que propicià un renovat interès per la cultura local. L'aparició d'Aires Gabellins coincideix en el temps amb l'aparició de noves agrupacions folklòriques: Aires Sollerics (1969), Aires de Monti-Sion de Porreres (1975), Aires de Pagesia de Sant Joan (1976) i l'any 1979 es crearen Aires del Pla de Marratxí, Aires Villafranquins i Aplec de Gabellins (origen de l'agrupació Castell de Capdepera).

Els anys '70, amb la millora del nivell de vida i els canvis polítics, s'ampliaren els horitzons i l'activitat cultural. Aquells nous aires permeteren renovar el vestuari de les



noves agrupacions; fins llavors moltes de les peces de vestir eren deixades per amics i coneguts que les guardaven des de feia molt de temps, pertanyien a passades



generacions i en les quals predominaven els colors obscurs. La nova situació va permetre ampliar la gamma de colors i la qualitat de la indumentària.

Aires Gabellins participà a la I^a Trobada d'agrupacions de ball de bot de Mallorca; es celebrà a Felanitx l'any 1977 i convidava el grup local Estol des Gericó, una associació veterana formada l'any 1964.

L'any 1979 sortiren per primera vegada a actuar fora de l'illa; anaren a Torremolinos i participaven d'un programa de promoció turística; l'organitzador fou en Josep Sagrera. El càmping de Sa Mesquida formava part del grup turístic Continental, que també tenia establiments hotelers a dita ciutat andalusa.

L'any 1980 viatjaren fins a Brussel·les, on varen romandre una setmana. L'any següent repetiren el viatge i actuaren en els mateixos llocs: dos vespres a l'Auditori La Madelaine i altres dos a l'Auditori de la Ciutat. Els viatges, també de promoció turística, foren organitzats per Antoni Moll *Miquelet*.



Els anys 1982 i 83 viatjaren fins a París per actuar a les festes patronals de Vitrie. Des de llavors han actuat a Portugal, València, Aragó i Astúries.

Francisca Tous *Cetra* es va jubilar l'any 1993, quan complí els 65 anys. Llavors la direcció de l'agrupació va recaure en Climent Crespo Flaquer.

En Climent havia començat a ballar l'any 1973, als 8 anys. Sa mare, na Bàrbara Flaquer *Rigus*, formava part del cor de Pinzelada Española. En aquell temps assajaven a una de les aules de l'escola de s'Alzinar que s'acabava d'inaugurar; ho feien entre les 14 i 15 hores, mentre els alumnes i mestres dinaven; eren una quinzena. Després ho va deixar una temporada. Des de l'any 1978 no ha deixat de ballar ball de bot; ha seguit les ensenyances de na Francisca i ha ampliat el repertori fins a superar la seixantena de danses. Ha mantingut els contactes amb altres agrupacions. A la dècada de 1980 en Climent es traslladava fins a Binissalem per dirigir l'agrupació local de ball de bot, que s'havia quedat sense director; ho féu



durant cinc anys. Posteriorment passà a dirigir l'agrupació infantil, és a dir, nins i nines d'entre tres i deu anys.

Per celebrar els 50 anys de ball de bot a Capdepera,

l'any 1995 organitzaren un festival al Teatre Principal. També se va retre un homenatge a Francisca Tous.

L'any 1999 reberen el Tercer Premi en categoria infantil en el Festival Mundial de Folklore celebrat a Palma i el Primer Premi en la categoria de vestuari. Actualment l'escola infantil de ball de bot assaja dos pics per setmana, els dimarts i els divendres, amb nombrosa assistència. Els divendres, després dels nins assaigen els majors.

Des de fa un parell d'anys no actuen pel sector turístic. Les empreses hoteleres contracten grups forans que s'encarreguen d'organitzar totes les activitats de lleure.

IV. CASTELL DE CAPDEPERA



L'any 1979, un grup de nins i nines de 8è que estudiaven al col·legi S'Alzinar, organitzaren un foc de Sant Antoni i una carrossa per participar a la covalcada; una activitat que fou un incentiu per a seguir col·laborant i, a partir d'aquí, decidiren organitzar un festival de fi de curs i anar de viatge d'estudis.

El ball havia de ser una part fonamental del festival. En Mateu Melis *Patilleta* i la seva dona, na Francisca, els introduïren en el ball de bot. N'Elionor Gomez-Quintero, que formava part del grup de pares, animà na Maria Flaquer *Creu*, una antiga balladora de ball de bot, perquè col·laboràs amb el grup i així millorar el repertori de danses.



En Bartomeu Massanet *Carbó* dirigia una rondalla de guitarres on hi tocaven algunes de les mares dels nins que preparaven el festival i s'adheriren al projecte. Uns quants pares cantaires constituïren el cor i amb aquests brins sorgí l'agrupació de ball de bot Aplec de Gabellins, que l'any 1983 passà a anomenar-se Castell de Capdepera. Des del començament l'agrupació ha estat dirigida per n'Elionor, que també cuida de la coreografia.

Abans de seguir en la descripció del recorregut i activitats de l'esmentat grup cal fer unes observacions sobre aquells sis anys que separen el naixement d'Aires Gabe-

llins (1973) i Castell de Capdepera (1979), perquè això explica certes diferències en la concepció del ball de bot de dites agrupacions.

Durant aquells sis anys canvià l'organització política del país passant d'una decadent dictadura a una incipient democràcia; una sacada social que provocà una forta embranzida de la cultura popular, dins la qual hi havia el ball de bot.

Entre les institucions que més fomentaren el ball de bot hi havia els ajuntaments; encara que aquest no fou el cas de Capdepera. L'any 1983 ja funcionaven

nombroses escoles municipals dedicades a l'ensenyança del ball tradicional. Entre altres pobles hi havia: Bunyola, Alcúdia, Esporles, Artà i Sant Llorenç. Recordar que la I Trobada d'agrupacions de balls mallorquins es va celebrar l'any 1977 a Felanitx, organitzada per l'Estol des Gericó amb la col·laboració de l'ajuntament.



Una altra institució que s'implicà en la divulgació del ball de bot foren algunes escoles; aquest és el cas de Capdepera. L'any 1973 es fundà, amb la col·laboració de l'ajuntament, la coral escolar de S'Alzinar, dirigida per Elionor Gómez-Quintero i formada per pares i alumnes, una experiència que crec que fou pionera; posteriorment dita agrupació coral serví de crossa per a crear Aplec de Gabellins.

El final del franquisme també va permetre que vells balladors, músics i cantadors relacionats amb el ball de bot sortíssim de nou a l'activitat pública. Fou el cas de l'amo Antoni Fai, en Pep de Son Berga i sa



madona de Pocafarina, tots ells de Sant Llorenç. L'amo Antoni era tot un mestre, cantava i sonava el guitarró i ensenyà mateixes de

Llevant amb les seves particularitats; fou una gran font d'aprenentatge i permeté treure nous punts de ball, ampliar el repertori de danses i perfeccionar la coreografia.

Des de la seva fundació l'agrupació Castell de Capdepera agafà molta embranzida gràcies a una intensa activitat. Llavors Ràdio Popular feia un programa en directe conduït per na Lina Pons i na Maria Campaner dedicat a promocionar la música i la dansa tradicional; es deia Mallorca canta i balla. Cada setmana convidaven una agrupació de ball de bot o un conjunt musical a participar en la tertúlia radiofònica. També s'hi cantava i atenien cridades telefòniques.



L'any 1985 enregistren un disc, Dolces tonades, del qual en feren unes deu mil còpies en successives edicions. Fou un dels primers discs de música tradicional que s'enregistraren; abans únicament ho havia fet l'agrupació Parado de Valldemossa. Aquella divulgació musical i la participació en el programa de ràdio els féu molt populars i els reclamaven des de molts pobles illencs. Fora de Mallorca actuaren a Menorca, Olot i Múrcia.

Cada any a l'estiu feien nombroses actuacions als hotels del municipi. Hi hagué dos estius que sortiren a actuar cada dia excepte els dissabtes i diumenges i això que tenien per norma que a un mateix hotel just hi anirien un pic cada quinze dies.



Aquells anys de

tanta activitat s'aprenia molt, perquè assistien als balls oberts que es feien pels pobles de la contrada; hi havia molt d'intercanvi, cosa que actualment s'ha perdut. Quan anaren a Menorca actuaren al Teatre Principal de Ciutadella; els menorquins ballen un fandango diferent al mallorquí i gràcies a aquella visita pogueren treure el ball i la música que han incorporat al seu repertori.

L'agrupació tampoc ha oblidat l'ensenyança de les danses de ball de bot als infants, una activitat de la qual han tingut cura na Bàrbara Flaquer, en Joan Ramon Esteve, Immaculada Sureda, Aina Esteve i actualment na Catalina Tous. En un principi s'ensenyaven balls fets, però avui en dia es parteix de l'aprenentatge dels diferents punts per després muntar el ball, cosa que permet improvisar.

La crisi política, social, econòmica i cultural d'aquests darrers anys també ha ferit el ball de bot. La concessió dels premis Cap Vermell ha servit per recollir algunes queixes de les agrupacions premiades. Per exemple, la manca de locals municipals on assajar. Pentura és el moment de plantejar-se la conveniència de crear una escola municipal de ball de bot o de promoure qualche tipus de suport institucional. La dècada dels anys vuitanta fou l'època daurada dels balls tradicionals i comptà amb mesures institucionals que el popularitzaren. Per un altre costat, el fet de ser balls tradicionals, amb segles d'existència, no significa deixar d'innovar i de cercar noves fórmules que convidin i facilitin la participació.



CAN TOMÁS

Plaça dels mariners, 7
Cala Rajada

Telf: 971 56 43 93

**SERVEI A DOMICILI
GRATUÏT**

mínim una pizza familiar
o dues pizzas normals



PORTALET

25 març

La renúncia d'UCAP

UCAP ha conformat, al llarg de molts d'anys, un dels elements distintius de la política gabellina. Al voltant d'una part significativa de l'empresariat local, es va bastir una formació de centre-dreta que ha governat molt en aquest poble i que, tot i no representar directament el sector hotel·ler, sí que n'ha estat una corretja de transmissió d'influències. I no sempre han estat els seus màxims responsables ideològics els que han donat la cara, sinó que sovint ha empès cap a llocs de representació al que podríem qualificar de «segones espases».

UCAP s'ha vestit, en la seva trajectòria, a més de amb la seva vocació municipalista, de partit «mallorquinista», respectuós amb la llengua i la cultura del país. La seva autoproclamada centralitat li ha permès negociar, i governar, tant amb PSOE com amb PP, i sempre ha sabut aprofitar aquesta pretesa equidistància en benefici del grup. Però també és cert una certa ambigüitat ideològica, que ha caracteritzat l'actuació d'UCAP, ha fet possible la governabilitat del poble en molts de moments.

Però aquesta legislatura que ara està a punt d'acabar, que ja començà malament per al partit amb la inesperada baixa de Biel Torres, ha estat un desfer calça. Després seria Joana Llull, la que desapareixeria del consistori. Posteriorment, Albert Llull renuncià a assumir el període de batlia que s'havia pactat amb el PSOE. Sense donar-ne mai explicacions convincents. Ara, per acabar d'enllestir la feina, anuncien que no es presentaran a les properes eleccions.

No sabem si es tracta d'un adéu definitiu o temporal. Sigui com sigui, aquesta és una cruïlla gairebé inèdita en el panorama polític de Capdepera, ja que dibuixar un horitzó sense UCAP, tan present com s'ha fet durant moltes legislatures, ens resulta difícil d'imaginar. Segurament, la resta de partits, sense excepció, es voldrà irro-

gar la legitimitat de representar l'electorat que ara es queda orfe i hom anirà a la caça d'aquesta bossa de votants. Però és ben probable que, com passa sempre, dins el sarró d'UCAP i de qualsevol altre partit –al marge de fidelitats més o manco convençudes o circumstancials– hi hagi un poc de tot.

19 abril

Portalet dur

Des de sempre, les places han ocupat un lloc privilegiat en el si de les poblacions, la seva importància per a la vida comunitària sol esser bàsica. Són espais de socia-

lització. La seva finalitat és facilitar la vida en comú, esdevenir el lloc on es desenvolupen litúrgies públiques i punt de trobada dels ciutadans. D'aquí la importància que el seu disseny les faci acollidores i harmonioses.

Les places compleixen funcions simbòliques importants per a la comunitat, hi tenen lloc funcions religioses, cíviques i socials (s'hi celebren festivitats, commemoracions, manifestacions polítiques, activitats culturals, jocs, etc.) i s'hi erigeixen monuments i escultures relacionades amb la vida i història de la població que donen continuïtat i sentit a la comunitat que l'habita.

Al voltant de les places s'origina l'activitat econòmica que els dona vida quan estan envoltades de comerços, bars, petits industrials, despatxos, entitats financeres, etc., que hi fan confluïr la gent, i ja no diguem els dies que estan ocupades per les paradetes dels placers.

Solen esser un dels espais urbans que donen personalitat als pobles, ja sigui pel seu disseny i/o pels edificis que les envolten. Tothom recorda nom de pobles per les seves places i hi ha places que per si soles fan que un poble sigui singular.

L'origen de les places dures es troba en el corrent arquitectònic brutalista; nom que, en contra del que





pugui semblar, ve del francès «béton brut» (formigó brut), que sorgí en els anys 50 del segle passat i que es basa a deixar a la vista els materials de construcció emprats.

A Cala Rajada, la plaça dels Mariners s'ha convertit en una mostra de brutalisme passat de moda (precisament quan pertot arreu hi ha un moviment urbà de reconversió de les places dures en blanes) que res aporta ni a l'urbanisme ni als seus habitants ni als visitants. Una plaça com qualsevol altra que marfon el caràcter del nucli urbà. Un «enlloc» intercanviable per qualsevol altre de qualsevol altra ciutat, restant més que afegint valor al patrimoni urbanístic. Una passa endavant en la despersonalització de Cala Rajada i en la desculturació i homogeneïtzació de les societats encabides en un cosmopolitisme xaró.



Una vegada tallats els arbres que circumdaven la plaça, i que en part ocultaven les façanes, ha quedat al descobert que els edificis que l'envolten no contribueixen a dotar-la de caràcter, sinó que més aviat l'empobreixen. S'ha dissenyat la plaça emprant una plantilla que tant serveix per a Cala Rajada com per a Albacete, sense valorar i integrar l'entorn, ni tan sols el més immediat, les façanes que aboquen a la plaça. Un desgraciat exemple de llibre de com una intervenció conscient i planificada sobre un espai urbà l'empitjora respecte a una situació anterior, sorgida per acumulació de decisions sense pla director preconcebut. La saviesa acumulada al llarg de segles en la construcció d'urbs, sobretot per l'home mediterrani, enfront del coneixements dels tècnics de l'era moderna.

I, per acabar-ho de rematar, just davant, on comença el passeig Marítim, algú dels qui pensen que la cultura es ven a quilos hi plantà una gasòfia d'acer inoxidable que res te a veure amb la història local ni amb la identitat de Cala Rajada.

La retirada del caramull de pedres d'enmig de l'antiga plaça és l'única justificació possible, però ni la falta o manca de posada al dia dels coneixements dels projectistes ni el programa urbanístic dels polítics que l'avalen, en tenen, de justificació.

10 maig

Portalet municipalista (seguít de l'article 14)

Els municipis son el parent pobre de l'Estat, potser perquè la gran novetat de l'organització territorial introduïda per la constitució de 1978 van ser les Autonomies les que acapararen bona part de les energies dels polítics. I també, el lapsus freudià que explicaria en part l'oblit voluntari de les conseqüències de les eleccions municipals del 12 d'abril de 1931.

L'autonomia municipal, mesurada per la capacitat de disposar de recursos propis per a la elaboració de pressuposts sense impositcions alienes és minsa, ja que una vegada distribuïts els ingressos entre les partides de despesa corrent és molt poc el que queda per a dedicar a inversió, situació actualment agreujada per la crisi econòmica i havent-se de posar els ajuntaments a les ordres del Ministeri d'Hisenda per ajustar els pressuposts i encarar els deutes municipals.

Els consistoris no poden fer plans sobre com voldrien que fossin els municipis i incidir sobre la societat local mitjançant els pressuposts, en no disposar de suficient autonomia econòmica i estar encotillats per les decisions d'organismes superiors que els marquen el pas. Per botó de mostra serveixi el fracàs de l'Agenda 2000, en la qual només participen ingenus recalcitrants.

D'aquí que els programes electorals siguin una ficció, un llistat de bones intencions i s'assemblin, més que a qualsevol altra cosa, a les cartes als reis d'Orient, ja que la seva execució passa pel que decideixin els que tenen la capacitat de finançar-los, els interessos dels quals no tenen perquè coincidir amb els locals. Encara més, hi ha polítics que assumeixen de la manera més natural el clientelisme, demanant el vot i oferint en garantia l'argument que, al ser el seu partit el que governa a les institucions supramunicipals, s'assegura l'arribada de les partides necessàries per a complir amb les seves promeses.

Així, la política local és de baixa volada, limitada a l'administració del que hi ha i d'un pragmatisme curt de mires. No és d'estranyar, per tant, que hi hagi qui proposi la reducció del nombre de regidors o la modificació de la llei electoral en el sentit de permetre l'obtenció de majories absolutes amb més facilitat. Tanmateix, si del que es tracta és exclusivament d'administrar, no fa res que el consistori no representi el més fidelment possible les distintes opcions polítiques de la població o que fins i tot algunes quedin excloses del joc polític institucional.

Un dels motius, entre d'altres, que explicarien aquesta

situació, és l'estructura jeràrquica dels partits que de manera capil·lar passa a les institucions. Essent les agrupacions locals el darrer graó de la piràmide, els polítics locals estan supeditats als seus superiors jeràrquics i mancats de la independència necessària (adhesió, lleialtat, fidelitat o conformitat son «virtuts» polítiques en el si de les maquinàries electorals), per a fer-se valer i fer valer els interessos dels municipis davant altres organismes estatals. De fet, el que agrupa els municipis, la «Federación Española de Municipios y Provincias», per posar un exemple, ha estat incapaç de fer propostes pròpies per rescatar les economies locals i mai ha tingut la força necessària per a aconseguir l'autonomia municipal.

El moviment municipalista és inexistent. Potser que, amb aquests nous aires que bufen en la política i en la nova etapa política que tothom vaticina, sorgeixi i tingui el protagonisme que fins ara li ha faltat.

* * * * *

Ley Orgánica 2/2012, de 27 de abril, de Estabilidad Presupuestaria y Sostenibilidad Financiera

Artículo 14. Prioridad absoluta de pago de la deuda pública.

Los créditos presupuestarios para satisfacer los intereses y el capital de la deuda pública de las Administraciones se entenderán siempre incluidos en el estado de gastos de sus Presupuestos y no podrán ser objeto de enmienda o modificación mientras se ajusten a las condiciones de la Ley de emisión.

El pago de los intereses y el capital de la deuda pública de las Administraciones Públicas gozará de prioridad absoluta frente a cualquier otro gasto.

25 maig

Portalet postpart

El PSOE, l'únic partit que s'ha presentat ininterrompudament al llarg de les deu convocatòries electorals, ha aconseguit el seu millor resultat i, a més, ser el partit que al llarg d'aquesta etapa ha obtingut el màxim recolzament a les urnes, un 35,4 %. El premi ha estat l'obtenció de set regidors i la responsabilitat de governar des de l'Ajuntament. També MÉS, capitanejat pel PSM, ha sortit victoriós de l'envit aconseguint el 20% dels vots i quatre regidors, deixant enrere el paper d'actor secundari. GUANYEM, hereu de la tradició comunista local, torna al consistori amb un regidor, sumant el 6,1 % dels sufragis. I, per últim, un nou vingut, el PI, ha resquitllat el regidor i el 5 % dels vots. ES GRUP repeteix els

resultats de l'anterior convocatòria i manté un regidor. El PP ha baixat lleugerament en relació als comicis del 2011, potser llastrat per la desafecció soferta pels governs autònom i estatal, així i tot conserva quatre regidors.

En aquesta ocasió, el tòpic que tots guanyen es compleix pel repartiment de les 906 paperetes i quatre regidors fins ara d'UCAP. El que els números diuen és que els vots d'UCAP i els del PP i ES GRUP són com l'aigua i l'oli, que no es mesclen. El principal beneficiat ha estat el PSOE, que n'ha arreplegat al voltant de la meitat, i també MES i el PI, que s'han repartit bona part de la resta.

Molt s'ha parlat, i es continua fent, sobre el canvi en les formes de fer política i maneres de governar. Traduït a números, a les locals, un de cada quatre electors s'han decidit pels partits que clarament apostaven per la renovació, i si ens fixam en els resultats al parlament autonòmic, un de cada tres. Queda la incògnita de si el PSOE accepta el repte o prefereix esser el líder de la vella política.

Per concloure el recorregut electoral, queda pendent l'elecció de batle i els pactes, o no, que es puguin produir. Les maneres com aquests es materialitzin, amb més o menys transparència, si es rifen les regidories o es discuteix sobre programes, si introdueixen accions de govern a llarg termini, com algunes formacions han vingut demanant al seus programes, o fan prevaler interessos personals i partidistes supralocals, per sobre de l'interès general; tot això dirà molt del que pot donar de si la legislatura 2015 – 2019.

25 juliol

Trànsit vs. Qualitat de vida

Donam per suposat que el turisme ens aporta beneficis econòmics i que aquests es tradueixen en qualitat de vida. Bé, al respecte hi hauria molt que parlar, i sense negligir cap ni un dels aspectes positius de la indústria turística, tampoc podem obviar la sensació cada dia més generalitzada que, especialment en el que duim de segle XXI, l'arribada massiva de visitants genera no pocs inconvenients. I això fins al punt que, a hores d'ara, la qualitat de vida, en comptes d'augmentar, estaria reculant de manera alarmant.

Podríem parlar, com ja hem fet en altres ocasions, de la degradació mediambiental, de la massificació de les platges, de l'incivisme que moltes nits d'estiu s'apodera dels nostres carrers, de la despersonalització de l'entorn... Però avui volem incidir en un aspecte molt con-

cret —segurament considerat menor, fins ara— que durant els mesos centrals de la temporada turística ha acabat per esdevenir un problema de proporcions



majúscules. Ens estam referint al trànsit i, col·lateralment, a l'aparcament.

Recórrer el carrer Elionor Servera de dalt a baix, a segons quines hores, és un suplici. I accedir a aquest carrer des de segons quins altres de laterals, especialment des de Magallanes, pot suposar una espera de minuts que es fa interminable. Des de Via Mallorca per continuar cap Nereides, travessant el final de l'autovia, és un altre d'aquests punts que poden acabar amb la paciència del conductor més temperat. Arribar a Son Moll, sa Pedruscada, n'Aguait, es Carregador i sa Font de sa Cala, és una vertadera carrera d'obstacles (en alguns punts de perillositat extrema). El carrer Triton, especialment a la zona de la plaça de Son Moll, presenta una conflictivitat alarmant. L'autovia Joan Carles I no és una opció tranquil·litzadora, especialment de baixada, amb quatre grans centres comercials al costat (on entren i d'on surten cotxes constantment) i amb un descontrol absolut sobre la velocitat dels vehicles que hi transiten, aspecte aquest atribuïble generalment a gent del poble, tot l'any, amb professionals del volant inclosos. Voleu que especifiquem els problemes de Capdepera? O els de sa Font de sa Cala?

El trànsit, l'entrada massiva de vehicles als nuclis urbans, comporta el problema afegit de l'aparcament. Un problema que no fa sinó créixer i davant el qual l'Ajuntament ni sap res ni contesta. Bé, sí, aprofita la desesperació dels conductors que no saben on deixar el cotxe i el fiquen on poden, per posar multes a dojo. Hi ha algun pla, al respecte? No ho sembla, i si hi és, el duen d'amagat. En tot cas, no faria res que algun responsable municipal digués una paraula al respecte, perquè amagar el cap davall l'ala no sols no soluciona res, sinó que agreuja la qüestió.

Sí, el trànsit i l'aparcament ens causen molts de maldecaps, des de l'Ajuntament no es veu que hi sàpiguen posar remei (per ventura no poden, senzillament), i tot plegat contribueix a aquella sensació que apuntàvem al

principi: la nostra qualitat de vida camina cap enrere, com els crancs. Tot sigui pel progrés.

10 octubre

Publicitat, despesa o malversació

Som dels qui creuen que els diners i pressuposts públics, fruit de l'esforç de la ciutadania, han d'estar al servei del poble i s'han d'administrar escrupolosament. I no ens referim únicament als casos de corrupció dels que fa massa temps, desgraciadament emmetzinen la vida política espanyola. Nosaltres filam més prim.

La redacció de *Cap Vermell* ha vingut considerant la possibilitat de no publicar determinades notes informatives remeses pel Gabinet de Premsa de l'Ajuntament al prestar-se a confusió i no ser capaços de destriar si es tracta d'informació o de propaganda política partidista.

Darrerament però, hem rebut comunicats que, al nostre parer, han deixat d'esser clarament informatius per passar a ser volants publicitaris del batle que recorden a la «Prensa Nacional del Movimiento». I no està en el nostre ànim, i no entra en la línia editorial d'aquesta Revista des de la seva fundació, emular la *Hoja del Lunes*, pel que ens reservem la decisió de publicar o no determinats comunicats de premsa remesos pel Gabinet de Premsa de l'Ajuntament.

Repetim que els diners públics s'han de gastar en benefici de tots i que, des de la nostra modesta manera de entendre el joc polític, utilitzar el departament des del qual flueix la informació institucional vers els ciutadans per a fins partidistes ens sembla un dèficit democràtic que caldria corregir.

22 desembre

Portalet electoral (20D)

Les eleccions de cinc dies abans de Nadal son, juntament amb les primeres eleccions democràtiques del març de 1979 i les de l'octubre del 1982, les més decisives en els 36 anys que dúiem de democràcia. L'alternança de dos partits hegemònics s'ha trencat i estam al principi d'una nova etapa amb més participants que obliga a noves maneres d'entendre i fer política.

Capdepera no és aliena a aquests nous vents, els vots de PSOE i PP sumen el 50,25% quan a les anteriors sobrepassaven el 80% dels sufragis. PODEMOS amb el 23,94% s'ha col·locat com a segon partit més votat i C's quart amb l'11,69% de les paperetes.

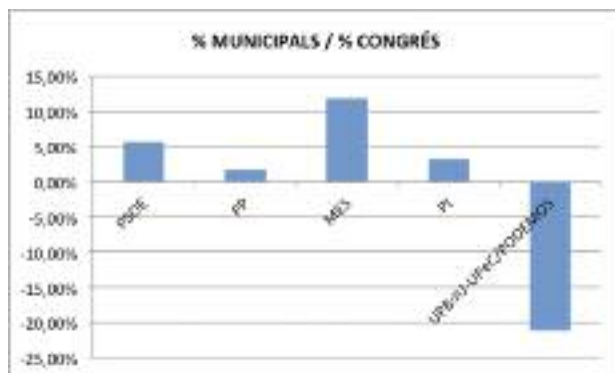
La gràfica és una fotografia del que podem anomenar el fet diferencial gabellí, que es repeteix elecció darrera

elecció, consistent en el major nombre de vots atorgats al PSOE que a la resta de l'illa, en aquesta ocasió un 10,4% i, l'altra cara de la moneda, el menor nombre de votants del PP que en aquestes eleccions ha estat d'un 6,8% menys. Pel que fa a la resta de candidatures les



diferències son mínimes i el comportament de l'elector local no defuig de la mitja de Mallorca.

L'electorat distingeix entre els distints tipus d'eleccions, hem comparat els vots de les passades eleccions municipals del mes de maig amb les actuals al Congrés de Diputats i veiem que el PSOE a les municipals obté un 5,9% més de sufragis, el PP es queda pràcticament a la par, MES sofreix una davallada de prop d'un 12%, el PI a les municipals va obtenir un 3,2% més de vots i



PODEM/IU-UPeC passa d'un 5,9% a les municipals a un 23,9% al Congrés.

Queda per veure com els polítics locals s'adaptaran a les noves maneres d'entendre la política, si seran capaces de dialogar i consensuar propostes, si apostaran per la participació de la ciutadania i es preocuparan per fer més transparent el govern municipal. Tampoc sabem si aquests nous aires arribaran a Capdepera en forma de noves generacions de gabellins que s'incorporaran a la política amb un altra tarannà i una millor comprensió de les noves demandes ciutadanes.

A curt termini els resultats compliquen com mai la formació del nou govern de l'Estat. El que acabi passant pot condicionar la política espanyola per uns quants

Veterinari

Jesús M. López Jiménez
Cof. 150

Dilluns-divendres
10:30 - 13:00
16:30 - 19:30
dissabtes
10:30 - 13:00

C/ Felip Moray Amerigual, 8
07580 Capdepera, Balears
Telèfon: 971 563 835
Urgències:
610 437 125
639 906 393

Centre Veterinari Capdepera

ESTANC Nº 2
PEP SERRA

ARTICLES DE REGAL - CAVA DE CIGARS
SERVEI DE FAX - CÒPIES A COLOR
TIMBRES
RECÀRREGUES DE MÒBILS

ciutat, 36 - 07580 Capdepera
Tel./Fax: 971 563 452
serraestanc@terra.es

PINTURAS BESTARD

- LACADOS EN CABINA
- ROTULACIÓN DE LETREROS Y VEHÍCULOS
- MÁQUINA DE COLORES -COLOR AL INSTANTE-
- MOQUETAS Y PAPEL PINTADO

Tel / Fax: 971 56 55 97
Polígono Capdepera
e-mail: pinturasbestard@terra.es



CASTELL DE CAPDEPERA

www.castellcapdepera.com

HORARI:

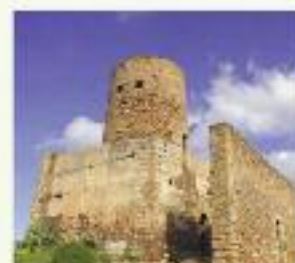
Hivern: (del 15 d'octubre al 15 de març)
De dilluns a diumenges de 09.00 a 17h

Estiu: (del 16 de març al 14 d'octubre)
De dilluns a diumenges de 09.00 a 20h



EXPOSICIONS: (Casa del Governador)

- L'obra de palma
- El castell de Capdepera: la defensa d'una illa



Visites guiades i servei d'audioguies. Demostracions de cetreria i de l'obra de palma, activitats per a infants, concerts i actuacions.

Informació al telèfon: 971 818 746



Els ingressos recaptats a laquilla es destinen a finançar la preservació del patrimoni cultural del municipi de Capdepera.



El lloc de Mallorca per a on primer surt el sol

www.firstsunmallorca.com



Gener



En un gran ambient visqueren el canvi d'any els qui ho feren a l'envelat de la plaça dels Pins ignorants que s'adjudicaria poc després la reforma de la plaça dels Mariners. S'informa que la població passa d'11.247 a 11.385 ànimes que no saben que pensar dels 700.000 euros fets efectius per a la devolució de la subvenció europea. Mentre tant els reis omplen d'il·lusió Capde-

pera i Sant Antoni ja és aquí. Els hotelers no perden el temps i s'anuncien a la «Ferien Messe» i a la «CMt Faharrad & Wandern». Andreu Genestra, el cuiner da Son Jaumell, és guardonat per l'Associació de Periodistes Gastronòmics i la boca ens fa salivera amb el 1r tast gastronòmic de Son Poca Palla.





Febrer



Les obres de la plaça dels Mariners avancen a bon ritme i «la que te rondarà morena». Protecció Civil elegeix com a nou cap a Lluís Mestre i es constitueix el Cercle de Podem al municipi, mentre els hotelers se'n van a vendre a la «Reisen d'Hamburg». Febrer curt i turc, volem dir que la neu aferrà a les muntanyes de Sos Sastres. El ficus desapareix de la plaça dels Mariners i obli-

ga a un comunicat oficial. Veiem per primera vegada els nous panells informatius del municipi i la senyalització de les rutes de senderisme. Es celebra el Carnaval. La policia estrena furgoneta, les visites a la Torre Cega augmenten en un 10,59% i els alumnes de l'IES, que no estan per coverbos, s'apunten massivament a la vaga contra la reforma Wert.





Març



Els hotelers i autoritats locals continuen promocionant el ficus, perdó volem dir Capdepera, per terres alemanyes, sueques i escandinaves. S'adoba el pis del sender de les Atzavares i la Tercera Edat inaugura les pistes de petanca del carrer Feliu Morey Amengual. «Ni un foc al bosc» és la frase que serveix de reclam per a el concurs de dibuix que es fa a les escoles. Onze dones omplen de màgia i bellesa el Passeig Marítim de Cala Rajada, obra

de l'artista Joan Bennàssar. Dins el mes de l'Esport gabellí van tenir lloc les VII Jornades d'Esport base «Del camí de la formació a la competició». La Guàrdia Civil detén a quatre lladregots acusats de 21 robatoris a comerços i hotels de la zona. La Festa del Ram, a les portes de la Setmana Santa, comptà amb nombrosa participació. Igualment la 1a Calçotada Popular, al poliesportiu, preparà calçots per devers 300 comensals.

Ca Na Marisa
merceria, llanes i labors

Cursos de labors:
punt mallorquí, de creu, de calça...

Carrer Nou, 15
Tel. 971 56 49 89

07580 Capdepera

ca na rafela

 **sabateria**

c. ciutat, n° 11 - 07580 capdepera (mallorca)
tel. 971 56 37 73 - conarafela@gmail.com



Abril



Es renova el paviment del parc infantil de la plaça Castellet. El jovent va a cercar els ous de Pasqua i, preveient l'arribada de turistes a Cala Agulla, hi ha moviment d'arena i el pàrquing s'omple d'autocaravanes. Són les Festes de Pasqua i es celebren les tradicionals processons i actes litúrgics. L'Ajuntament decideix externalitzar el manteniment de camins i carreteres municipals, que se sàpiga no es decidí, de moment, d'externalitzar l'Ajun-

tament. A Canyamel, les obres del Park Hyatt es paralitzen per la protesta d'un treballador encadenat a una grua que acaba baixant davant la promesa de cobrament del que se li deu. Els brigadistes estrenen furgoneta. I es lliuren els premis Ploma de Ferro Juvenil. Gran èxit del sopar i subhasta de la Creu Roja, que arreplegà prop de 250 comensals.

ELITE

Autotaller Can Xisco

Mecànica i electricitat de l'automòbil
Polígon de Capdepera

Horari:
de dilluns a dijous de 8-13h i de 15-19h
divendres de 8-17h

Telèfon: 971565979 / 680843190

Hostal CasBombu

Tel: 971 56 32 03
Fax 971 56 32 46 www.casbombu.com



Maig



El mes de Maria comença amb els socialistes de paella a sa Gravera i acaba amb una victòria històrica del PSOE a les eleccions municipals:

PSIB-PSOE	1.421	34,72%	7 Regidors
P.P.	997	24,36%	4
MÉS	809	19,77%	4
ES GRUP	341	8,33%	1
GUANYEM	247	5,03%	1
EL PI	199	4,86%	—

15 turistes 15 reben un homenatge per la seva fidelitat al nostre destí turístic. «Bon ambient i molta calor. Acte senzill, informal, ple de detalls i sobretot d'aquell 'bon rollo' en què sembla que el temps s'atura i que costa partir», és el que escrivirem amb ocasió de la inauguració del segon mural de Gustavo. A l'IES de Capdepera van recolzar la vaga contra les polítiques educatives del govern central 21 dels 39 professors que podien exercir aquest dret, la qual cosa suposa un 53,8%. Pel que fa als alumnes van anar a classe 114, és a dir un 24,9 %. Mar Font obté el premi «Buero» com a millor actriu per l'obra *Connectats*.

FOTOGarcias

La teva tenda de fotografia

C/ Leonor Servera nº75
07590 Cala Ratjada
Tel/Fax: 971 56 33 56

garciasfoto@gmail.com

in[]off

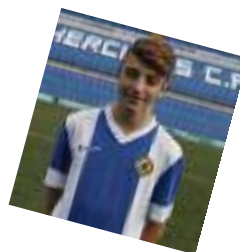
INFORMÁTICA PROFESIONAL

Carrer Can Melis, 7
Cala Rajada

teif 971819525 - fax: 971818620



Juny



Una gran notícia enceta el juny, la piscina municipal romandrà oberta a l'estiu. L'exitós programa de IB3TV *Això és mel* grava el capítol dedicat a Capdepera. Conat d'incendi al Far. Rafel Fernández, com estava previst, alça el bastó de «mando» com a batle de Capdepera en una concorreguda sessió d'investidura i, sense relació causa efecte, en dues hores cauen sobre Capdepera entre 60 i 70 litres/m² que immobilitzen cotxes, inunden cases i hotels i fan impracticables uns quants carrers. Amb el retard habitual i en plena campanya turística s'arregla l'empostissat del Racó de ses Graneres. La residència d'ancians de Sa Font de Sa Cala celebra «por todo lo alto» el seu 7è aniversari mentre els hotelers lliu-

ren els premis de redacció escolar, essent la guanyadora Maria Belén Montesinos Salles, de 5èB. S'informa que ABAQUA ha retirat 14 tones de residus del litoral durant el mes de maig. L'IES, el darrer dia lectiu, organitza una gimcana bruta, les proves més inversemblants fetes amb enginy i bon humor per eliminar l'estrès dels exàmens. L'Escola de Música també posa fi al curs amb un concert. Se celebra una nova edició del Festival de Rock i Tapes a la plaça dels Pins que comptà amb una bona participació i bon ambient. La tradicional arrabassada de paumes recull devers 600 kg. Un cala-rajader, César Gelabert, jugarà amb els cadets del Reial Madrid.

Instal·lacions

L'Agulla S.L.

PONTANERIA EN GENERAL

Pep Terrasa

C/ Llevamans, 26

07590 Cala Rajada

Tel. 971 56 36 59

Fax 971 56 54 61

agulla@tiscali.es

KIKINDA

RESTAURANT

PLAÇA DE L'ORIENT, 8

TEL 971 56 30 14

CAPDEPERA - MALLORCA



Juliol



Ja tornen a ser aquí les festes del Carme; enguany el pregó va a càrrec d'en Joan Serrano. Molta música i molta morralla xop! i un seguit d'actes festius que culminaren amb la processó marinera i el castell de focs artificials. Joan Mercant i Juan Manuel Rosa s'incorporen a l'organigrama del govern Balear. I ja en van 20, d'anys, en què es mullem per l'Esclerosi Múltiple, enguany a la platja de Son Moll. En un altra temps no era notícia, ara sí: Avistada una tortuga en aigües de

Cala Agulla. En Jaume Tous, en *Jato* cedeix el seu arxiu, compost per més de 5.000 fotografies i 130 pel·lícules a l'Ajuntament. 30 pilots aconseguixen travessar el canal de Menorca en paramotor. Ens assabentam que Ses madones de la Llata i les seves creacions són comentades al bloc de Rocío Muñoz *Real Fabrica Española*, que mitjançant una botiga on-line pretén potenciar els productes tradicionals fets a Espanya.



SERVEIS FUNERARIS

grup mr muntaner ribot

ESPECIALISTES EN ASSEGURANCES DE DECESSOS

telf: 971 56 30 96 telf. urgències: 617 392 929

C/ S'Alzinar, 18 - 07580 CAPDEPERA



Agost



És el mes de Sant Roc i Sant Bartomeu. N'Andreu Gutiérrez dona el sus a Cala Rajada i na Vergera, Bàrbara Lliteres Sureda, a Capdepera; com sempre una munió d'actes ompliren les places i carrers per a gran satisfacció de veïnats i turistes, tot i que alguns actes s'hagueren d'ajornar degut a les pluges d'agost i que els focs artificials de Capdepera no contaren amb el vist i plau de la Conselleria de Medi Ambient fins una setmana abans. Destacam que la tradicional carrera de cavalls del capvespre de Sant Bartomeu tornà al Cavaller després de quatre anys sabàtics. Els més valents s'atreviren

amb la nedada des del moll a Son Moll, mentre que d'altres s'apuntaren al taller d'escultura al Centre Melis Cursach. En Pere Fuster és anomenat director-gerent de la Fundació Bit i ja son tres els col·locats en llocs de responsabilitat del Govern Balear. A finals de mes ens deixa en Climent Garau i Arbona, (premi Cap Vermell 2010), un home compromès amb la seva terra i un referent polític i intel·lectual. El primer dia de la pesca de la llampuga es capturaren més de 1,4 tones; els pescadors diuen que no recorden un inici de temporada com aquest des de fa molts d'anys.



OPTICA MASSANET

Avda Cala Agulla, 12
07590 Cala Ratjada
Mallorca (Balears)

Telf.: 971 81 81 71
Fax: 971 56 55 13

La Ponderosa

Bor Caldesa La Ponderosa
Aving. Joan Enric, 49 - 07580 Capdepera
tel. 971 600 007 - ponderosa@ponderosa.com



- Cuina mallorquina
- Postres d'autor
- Festes infantils

9.00 - 25.00   Cerve - refrescos





Setembre



En Nadal Bernat és anomenat Provicari General de la Diòcesi i formarà part del Consell Episcopal i... ja en són quatre els homes gabellins amb càrrecs d'alta responsabilitat. El veí Toni Serra rescata un banyista imprudent a sa Font de sa Cala, dies més tard un socorrista i la Policia Local aconsegueixen reanimar un altre banyista a la mateixa platja. El becut vermell, maleït sia! en fa de les seves a l'Autovia monàrquica. Continua celebrant-se el ball amb sopar o el sopar amb ball per a la Gent Gran del municipi al Figueral. A *La Balear* aquests dies l'hem poguda veure al moll de Cala Rajada. L'Ajuntament aprova l'adjudicació per 20 anys dels serveis funeraris del cementiri municipal a l'empresa

Muntaner Ribot S.L.; allí ens trobarem. Na Magdalena Nebot Vaquer *Raia* i Catalina Moyà són dones gabellines que formen part, molt activa, de l'Associació Memòria de Mallorca i que van pujar a l'escenari del Teatre Principal, per a recollir el premi Jaume II atorgat durant l'acte institucional del Diada de Mallorca 2015. MES i GUANYEM convoquen a la ciutadania per a mostrar el projecte de reforma del Passeig Marítim de Cala Rajada dut d'amagatotis pel PSOE. En Pep Guillel Picó és un altra gabellí amb projecció que triomfa al mon de l'espectacle; el podrem veure a Madrid on figura en el repartiment d'*Hércules*.

Pos3



telf: 639 688 827

Toni Navarro

BAR

Segle
XII

CAFETERIA • RESTAURANT

Plaça Orient, 1 - Capdepera - telf 971 55 64 81



A l'octubre la Coral S'Alzinar canta als grans músics. Al Coll de Marina el pentinen per prevenir incendis, encara que no al gust de tothom. El segon cap de setmana té lloc la XIV Mostra de la Llampuga i per entrar en olivetes el vespre abans es cuinen tres paelles que omplen el pap a més de mil Pantagruels. A la mostra es pogueren tastar 21 receptes de les quals es despatxaren més de 16.000 racions. Enguany el Campionat d'Espanya de Caça Fotosub Apnea s'ha disputat a les aigües de Cala Gat i l'ha guanyat Juan Antonio Carballo. A L'Agulla la proverbial intervenció d'un socorrista va evitar que un infant fos arrossegat per les corrents. El club de la Tercera Edat de Cala Rajada celebra el seu 31è aniversari, per molts d'anys! Es parla de tràfic d'influències per

part d'una regidora i n'hi ha que demanen la seva dimissió. Dona Isabel Amengual Espinosa compleix 100 anys i una nodrida representació del poble es trasllada a Ciutat per retre-li un més que merescut homenatge a la qui, al llarg d'una vida, exercí de mestre a Capdepera. La XXII edició del concurs Ploma de Ferro el guanya Roger Muntés amb la narració «El bell relat del Gran Visir i Zubaida».

Capdepera exporta intel·lecte, en aquest cas és en Marc Ferragut que presenta els informatius d'Esplugues TV. Mentre els SDA se'n van de gira a Mèxic, aparcar a la zona del cementeri s'ha convertit en una odissea pel tancament del terreny destinat a pàrquing.





Novembre



El novembre comença, meteorològicament parlant, el dia de Tots Sants en què les flors omplen els cementiri de color. Els «modernillos» subvencionats per l'Ajuntament dels «modernillos» no deixaren passar l'oportunitat de celebrar el «Halloween». Mentre els mariners estaven amb l'ai al cor per la llevantada que rompé la passarel·la de la platgeta de n'Aguait, les associacions de

persones majors celebraren les «Verges» amb una bunyolada. Els de «First Sun» no aturen i se promocionen a la fira de Thomas Cook i a diverses ciutats alemanyes. En Joan Ferrer, president de l'Associació Hotelera comenta la satisfacció general del sector hotelier de Capdepera per aquesta temporada, que en general, valora com a bona.



**SON
POCA
PALLA**

CAPDEPERA
Productes típics - 971564434



Lliteras
Tel/Fax: 971 818 762
Mòvil: 607 902 938
C/L' Agulla, 39-1ª
Cala Rajada

Flaquer
info@lliterasflaquer.com
Bauunternehmung



Un autobús de les línies regulars del TIB - Consorci de Transports de Mallorca queda empotrat a la terrassa del Hotel Clumba (final del passeig marítim). S'aproven els pressuposts de l'Ajuntament per a l'any vinent amb el vot favorable del PSOE i PP, s'hi oposen Es Grup i Guanyem i s'abstenen els regidors de MES. El club Nàutic celebra el II Torneig de Truc amb vint parelles inscrites. *Cap Vermell* celebra els 35 anys d'història amb una exposició a la Melis-Cursach. El mercat de segona mà continua celebrant-se el segon diumenge de cada mes al pàrquing del Centre Cap Vermell i es va consolidant. El Mercadet Nadalenc crida a un nombrós públic que acaba mullant-se, es repeteix la jugada el diumenge següent coincidint amb les votacions. El Mercadet «dels artistes» del carrer Fondo va agafant força. Els alumnes de s'Alzinar organitzen un mercadet de segona mà per recaptar diners pel viatge d'estudis. També les festes de l'Esperança comptaren amb nombrosos actes essent el pregoner Pedro Flaquer Mengol. La sort arriba a Cala Rajada en forma de número, el 71.119, el quart premi de la Loteria de Nadal. Estam de festa i un seguit d'actes

tenen lloc: L'Escola s'Alzinar canta nades, les Matines, els Carters reials arriben als poliesportiu, vándals, desconexedors del significat del Nadal, fan destrossa a distints parcs infantils, s'instal·la un parc infantil a n'Es Figueras, etc. I arriba dia 27, una data que quedarà per sempre a la petita història de la Revista, en Jaume Fuster i Alzina es premia amb l'Aina Moll i Marquès en el sí dels Premis 31 de desembre en la Nit de la Cultura. No podem estar-nos de dir que ens sentim orgullosos i que, egoistes, robam un bocinet del premi a en Jaume al sentir-lo com a propi. Incomprendiblement el darrer dia del mes acaba l'any i l'Anuari fa mutis.

Resultats de les eleccions al Congrés de Diputats a Capdepera:

PSOE	1.201 Vots
PODEMOS	1.020 Vots
PP	940 Vots
C's	498 Vots
MES	320 Vots
IU-UPeC	125 Vots
EL PI	66 Vots
PACMA	32 Vots
UPyD	10 Vots
RC-GV	8 Vots

T.E.G. S.L.
(TECNOLOGIES ELÈCTRIQUES GARALLINES)
INSTAL·LACIONS I REPARACIONS ELÈCTRIQUES

OFICINA I MAGATZEM
C/ Ferrers Solar 40 (Polígon Capdepera)
Tels: 971 56 42 53 / 971 56 53 28 - Fax: 971 81 87 42

GESTOR OFICIAL ENDESA
C/ Via Mallorca, 6 - CALA RATJADA
Tels: 971 81 88 12 / 971 81 92 60 / 971 56 39 27
Fax: 971 56 41 37

VIAJES ECUADOR

C/ Magallanes, 47 Bajo C
07590 Cala Ratjada
telf. **971 56 54 20**
email: calaratjada@viajesecuador.net

CAP VERMELL, «35 ANYS D'HISTÒRIA», MOLT MÉS QUE UNA EXPOSICIÓ

El divendres dia 4 de desembre, en el Centre Melis Cursach, *Cap Vermell* va inaugurar l'exposició «35 anys d'història», una mirada a la història de la nostra associació i una mirada a la història del poble en les tres dècades i mitja que fa que solcam el mar de la informació i la cultura locals. La mostra recull fotografies, llibres, anuaris, material original dels primers temps de la revista, felicitacions i reconeixements rebuts...

Acompanyats de molts d'amics, celebrarem una bona festa, amb sorpresa inicial. Aquesta va consistir amb la interpretació de l'obra *Cap Vermell* a càrrec de la Banda de Música de Capdepera. Aquest és un bell tema compost per Joan Ramon Xamena, que fou director d'aquesta agrupació, i que va ser estrenat l'any 2003, quan lliuràrem el nostre premi a la banda. D'aleshores ençà, no havia tornat sonar. De



A continuació va ser en Biel Pérez, qui va prendre la paraula. Per a alguns, especialment els més joves, en Biel potser els va resultar un desconegut, però no ho és per a *Cap Vermell*, ja que ell va tenir molta culpa de l'inici de la nostra associació, en va ser un primer impulsor i un membre actiu mentre va viure a Capdepera. Les seves foren paraules plenes de seny i de sentiments, de saviesa també, per a parlar de tolerància, de convivència, de respecte.

Finalment, el nostre president Josep Terrassa va fer un breu però exhaustiu recordatori de la nostra trajectòria en aquests 35 anys, dels temps en paper i del temps digital, de la nostra tasca editorial i del Premi Cap Vermell..., una caminada per aquest tram que hem transitat mirant de prendre el pols a la vida del poble.

L'acte havia començat amb música i amb música va acabar. En Suso Rexach ens regalà dos dels seus temes



manera que, d'entrada, hem de dir ben fort: gràcies Banda, gràcies Miquel Gayà, gràcies Lluçia Serra, gràcies músics!

Després arribaren les paraules. Fou Lluçia Sirer l'encarregat de donar la benvinguda als molts assistents a l'acte i de passar el torn d'intervencions al batle Rafel Fernández, en primer lloc, el qual, a més de felicitar-nos, va expressar el desig que continuï la col·laboració que, en tantes ocasions, hem mantingut nosaltres amb l'Ajuntament i aquest amb nosaltres.





més emblemàtics, *Gira la vida*, i *Aquesta terra ja no és seva*, mentre que la Coral s'Alzinar interpretà la coneguda *Cançó de beure*. També, a tots ells, moltes gràcies! I en aquest capítol d'agraïments, no podem passar per alt el grau de col·laboració i d'implicació que hem tengut de na Maria Massanet i d'en Gori Rexach, que ens ho han posat molt fàcil a l'hora de muntar l'exposició.



Després de la música arribà el moment de brufar-ho. Cava i vi, coques i pastissos..., uns pastissos obra del mestre Toni Navarro que, a més de boníssims, causaren



l'admiració de tots els assistents: una obra d'art. I arribà també el moment de la conversa llarga i agradable amb uns i altres, constatant com alguns ens hem anat fent vells amb

Cap Vermell, i com uns altres hi han crescut i hi han descobert molts de caires de la realitat del nostre poble.

Fa mal parlar d'un mateix sense caure en la subjectivitat, fa mal distanciar-se dels fets dels quals ets protagonista. I manco en calent, quan encara ressonen en el



cervell paraules, músiques, mirades, abraçades o gestos de complicitat, que no fan sinó dificultar en gran manera la confecció d'una crònica amb un mínim valor documental. I això és el que ens passa, que per molt que vulguem distanciar-nos-en, no podem estar de dir com ens sentim de satisfets de tot plegat. En primer lloc, del simple i gairebé miraculós fet —com va dir en Biel Pérez— que un projecte d'aquestes característiques hagi arribat fins aquí, travessant dècades, solcant l'onada del canvi de segle, sobreposant-se als propis dubtes i febleses. Però també d'haver contribuït a encarar-nos amb nosaltres mateixos, com a poble, i d'haver posat les eines de què hem disposat en cada moment per a llegir el passat, treure'n les necessàries lliçons i mirar el futur amb serenitat i esperança.

Han estat 35 anys i confiam que en seran molts més. Alguns dels primers anys ja no hi són i uns altres han passat a segon terme, però el projecte de *Cap Vermell* continua solcant la vida del municipi, incorporant constantment saba nova a la causa i fent-nos pensar que l'experiència ha valgut molt la pena. I és que, com també es va dir en aquest acte, *Cap Vermell* és un projecte coral, un projecte de poble, que vol posar en comú tot allò que ens uneix i minimitzar les diferències que ens separen.

Recordam als qui no poguéreu assistir a la inauguració de l'exposició i la vulgueu veure, que aquesta romandrà oberta fins al proper dia 12, cada dia de 18 a 20 hores, excepte el dilluns, que tendrem tancat. El dimecres també es podrà visitar de 10 a 13 hores. Hi quedau ben convidats.

Pep Terrassa en la inauguració de l'exposició «Cap Vermell: 35 anys d'història»

Una vegada més l'Associació Cap Vermell ha volgut reunir els seus lectors; el motiu és celebrar el 35è aniversari.



Benvolguts amics i companys: Una vegada més l'Associació Cap Vermell ha volgut reunir els seus lectors; el motiu és celebrar el 35è aniversari. La convidada permet refer complaciments i gaudir d'una magnífica i completa exposició de la tasca desenvolupada en aquest llarg recorregut;

unes activitats de les quals molts de vosaltres vos sentireu participants i protagonistes.

L'exposició visualitza la nostra història; però, en el fons, no és més que un botó de mostra de com ha evolucionat la societat. Vàrem néixer el desembre de 1980, el dissabte de l'Esperança; al mateix temps que es posaven els fonaments de la nostra democràcia i de les institucions autonòmiques. Llavors sentíem la necessitat de posar-nos al dia, de modernitzar-nos i d'acceptar reptes; cosa que es feia amb més bona voluntat i il·lusió que preparació, amb més força i coratge que intel·ligència.

Als seus inicis *Cap Vermell* s'imprimia al taller del convent de Petra; la multicopista no admetia fotografies, per la qual cosa la part gràfica es cobria amb dibuixos; per a l'escriptura comptàvem amb una vella màquina d'escriure que no permetia fer rectificacions. Resumint, una feina lenta, artesanal i amb inevitables errors.

A l'any 1983 incorporàrem a la revista les primeres fotografies, eren de baixa qualitat i fosques; tot i això, ens permeteren millorar les portades. En aquella època Joan Rai va fer unes magnífiques composicions combinant fotografia i dibuix.

L'any 1991 patírem una forta crisi; hi havia esgotament i necessitàvem renovar-nos; fins i tot publicàrem, a la contraportada, l'esquela de la defunció, un desvergonyit acomiadament. La incorporació d'una més jove generació, companys feiners i amb idees, va permetre enlairar-nos de bell nou.

Entre 1993 i 1997 va cuidar de la impressió l'empre-

sa Tirrena de Manacor; seguíem amb la dèria de modernitzar-nos; aleshores, la millora de la qualitat del paper va permetre reproduir les primeres fotografies en color. En els tres anys següents la impressió va anar a càrrec de Blanc i Llis, una empresa cala-rajadera. A la darrera etapa, entre el 2000 i el gener del 2007, acudírem a Santa Margalida.

L'edició de llibres començà just encetat l'any 1985 quan, a corre-cuita i amb força improvisació, enlllestírem *El Castell de Capdepera*, del qual som autor. El següent fou *Cards del meu ermàs* (1989) de Joan Rai; obra acurada en tots els aspectes, representativa d'aquests desitjos de ser primmirats en el que feim. Posteriorment vengué una etapa de col·laboració amb l'Ajuntament, el qual cuidava del finançament i nosaltres de l'edició dels llibres.



A partir del 2008, *Cap Vermell* s'ha fet càrrec tant de l'edició com del finançament dels llibres. Des de llavors s'ha incrementat moltíssim el llistat d'autors locals o residents que han vist publicades les seves obres: Jaume Fuster, Aurèlia Canaan, Felip Esteva, Biel Mir, Bartomeu Melis Meyme, Climent Garau, Joana Colom, Pere Orpí,

Daniel Bosch, Llorenç Tous, Miquel Flaquer *Llull*, Joan Cabalgante, Jaume Miró i Maria del Carme Fuster.

L'any 2000 iniciàrem la concessió dels Premis Cap Vermell; una de les activitats de la qual estam més contents. El primer premi fou pel company, i mestre de tots nosaltres, Joan Nebot *Rai*. La concessió del premi és en reconeixement a una meritòria tasca desenvolupada individualment o col·lectivament i de la qual el poble n'és beneficiari; en aquesta selecció hem comptat amb la col·laboració i el vot dels lectors. Han rebut el guardó: el Grup d'Acció Social, el Centre Cultural Banda de Música, Terra Roja, Confraria de Pescadors, Confraria de Sant Antoni, Voluntaris de la Creu Roja, l'Escolar, Banda de Cornetes i Tambors, la Comissió dels Reis, les



Madones de la Llata, els grups de ball de bot Aires Gabellins i Castell de Capdepera, Elionor Gómez-Quintero, Bartomeu Balaguer, Toni Prats, Jaume Fuster, Climent Garau, Gustavo Peñalver, Llorenç Tous i Pere Orpí. De tots els actes de lliurament del premi n'hem volgut deixar constància en aquesta exposició.

Un altre aspecte important ha estat la col·laboració amb els Premis Ploma de Ferro que convoca l'Ajuntament des de l'any 1994. Durant anys la nostra aportació va consistir en la tasca de la publicació de les obres guanyadores; actualment ajudam a subvencionar econòmicament els premis.

L'aventura de l'edició de *Cap Vermell* digital comença l'any 2007; és una posada al dia del fet informatiu, cosa en la qual hem estat pioners entre les revistes de premsa forana. Actualment registram una mitjana de més de 1200 entrades diàries; això vol dir que s'ha ampliat moltíssim la xarxa de lectors i de col·laboradors; una gran passa en la democratització de la informació local i en participació ciutadana.

Immersos dins aquesta revolució tecnològica, no ens hem oblidat de l'edició en paper. Els darrers set anys hem tret un anuari on recollim les notícies, articles i activitats culturals més destacades de l'any.

Aquest resum el trobareu ampliat en l'exposició. Recordau que volem comptar amb la vostra imprescindible ajuda i col·laboració i us animam a participar amb *Cap Vermell* com fins ara. I per molts d'anys!

La revolució del porexpan



A una sala sense nom de la Melis-Cursach el visitant hi troba tires de porexpan que sumen una longitud de 7'75 metres per 30 centímetres d'amplària i tres centímetres de gruix que anellen l'habitació, estam parlant de 69,75 centímetres cúbics de porexpan. Un apotecari alemany el descobrí al 1839 sense que li passàs pel cap que 176 anys més tard la variant anomenada poliestirè expandit, combinació amb un gas que redueix la densitat del poliestirè, fos utilitzada per l'Associació Cultural Cap Vermell com a suport de quartilles i fotografies a l'apotecaria de Capdepera. I és que el mon dona moltes voltes i un no sap mai on acabarà.

Per exemple, el cronista, sense fer-ne comptes, ha acabat a les voltes on s'hi exposen un assortit de fotografies de Capdepera i Cala Rajada fetes pel matrimoni nord-americà Carl i Aurèlia Canaan als anys 50 del segle passat. Al centre, equidistants de les parets, s'hi troben unes vitrines en las quals s'exposen números endarrerits de la revista *Cap Vermell*, així com la col·lecció dels llibres editats per l'Associació i Anuaris compresos entre l'any 2009 i 2014.

A l'entrada, a la cotxeria pròpiament dita, s'hi mostren pòsters i quadres relacionats amb distints esdeveniments de *Cap Vermell* com ara festes d'aniversaris, portades d'Anuaris i celebracions varies. En una pantalla es projecta un documental que mostra la història dels Premis Cap Vermell iniciada al 2000. Una parafeta permet al visitant adquirir, a mòdic preu, llibres del fons editorial de la Revista, que compleix 35 anys i ho celebra.

Buc Pons



ENTREVISTES

Jean-Marc Serrano
presenta *Lucha de Titanes*



Per treure'n l'entrellat demanàrem a Jean-Marc per *Lucha de Titanes* i ens explicà que «*Lucha* és un solo de dansa, un poc diferent de les altres peces que he fet abans perquè, en aquest cas, vull tractar el tema de la transformació com una utopia. El que jo he fet, fer una peça gairebé tot sol, crec que és més difícil. Ballar amb una altra persona és diferent, no diria que més o menys difícil».

Preguntat pels projectes ens contestà que «Ara mateix la idea és continuar durant un temps amb *Lucha*. M'agradaria fer unes versions de la peça en diferents idiomes: anglès i francès. També estem acabant l'edició d'un video-clip musical d'una artista que es diu: Laetitia Velma i el tema: "N'est mes dit pas"».

Joan López Ferré,
metge de família

Joan López Ferré, metge de família al Centre de Salut de Felanitx, ens digué, en una sucosa entrevista, «Jo veig quaranta o cinquanta pacients cada dia, moltes d'elles cambreres de pisos, i tinc l'experiència d'haver-les d'atendre dels problemes derivats de la feina que fan».



Continuant amb la problemàtica de les cambreres explicà que «El tractament d'aquests pacients és molt difícil perquè a més de sofriment purament físic i orgànic hi ha un sofriment psicològic. Per què? Per l'estrès, que si han que fer 25 habitacions han de fer 25 habitacions, no en poden fer 24. Si una es posa malalta sovint no la substitueixen i la feina es reparteix entre les que queden, de manera que moltes vegades han de fer la feina que tenen establerta més la que una ha deixat pendent perquè no ha anat a fer feina. A més estan tractades com els darrers de l'escala professional dels hotels, amb una feina poc reconeguda. Tot això fa que visquin en una permanent crisi d'ansietat que s'acaba convertint en depressions cròniques.

I quan arriben a casa seva també tenen els seus problemes, com tothom, però si un arriba a casa rebentat i estressat i pensant que demà li espera el mateix, tot es fa molt més difícil».

Jaume Massanet Coix,
un tot terreny al C.E. Escolar

En Mito Coix és l'expresident més antic dels qui queden de l'Escolar i te molt per contar, amb ell tinguérem una llarga conversa.



El primer contacte d'en Jaume amb l'Escolar es remunta als anys 1954-1961 «quan a Can March pagaven el futbol. A l'equip hi havia, entre d'altres els jugadors, Sebastià Garau *Vadó*, Biel Gamundi *Bunyoler*, Tomeu Fuster *Eulària*, Pep Platel, Jaimito *Coix*, etc. Entrenava l'Escolar en Manuel Matas... Quan a can March deixaren de pagar, es va acabar aquesta etapa».

«Després, amb en Sebastià Pascual de president, a l'any 1966, vaig començar la meua segona etapa al club... vaig ajudar el club com a delegat, directiu, entrenador i en tot el que podia, la idea era que fos un equip del poble i entre tots ho vam aconseguir... En Sebastià sabia el que volia i una persona que li va ajudar molt va ser en Pedro Massanet *de na Vellea*. Crec que el poble i l'Escolar tenen un deute amb aquest senyor; va ser el negociador amb l'Ajuntament per a la compra dels solars on estan ubicats els terrenys esportius».

«La meua tercera etapa va ser la de president, en els anys 1975-76-77. En aquest període, tothom jugava per afició, sense haver de pagar els jugadors. Del que estic més satisfet és que els terrenys on avui estan instal·lats el Poliesportiu, la piscina, l'Institut, el camp de futbol, etc., que eren d'uns sis propietaris, finalment fossin adquirits per l'Ajuntament».

«Ara estic vivint la meua quarta etapa, veient jugar al meu nét Bartomeu i orgullós de veure com juga a unes instal·lacions que eren un somni que semblava irrealitzable».

El temps s'esmicola

Al mes d'abril es presentà el documental *El temps s'esmicola*, dirigit per n'Antoni Capella, amb ell i els responsables de l'Arxiu Municipal mantinguérem una

conversa sobre la colònia estrangera que als anys 30 del segle passat s'establí a Cala Rajada.

«Uns 200 s'empadronaren, d'altres preferiren l'anonimat pel que és difícil calcular el nombre exacte; però en seguretat representaven al voltant del 50% dels habitants de Cala Rajada», ens contà na Maria Massanet.

«La idea del documental ve de molt enrere, del 2003/2004 quan vaig dirigir per a Televisió Espanyola el documental *Baleares, un viaje en el tiempo* en la que el guionista Vicente Valero me contà que Walter Benjamin durant la seva estada a Eivissa visità a Franz Blei a la colònia de Cala Rajada, més endavant m'envià informació sobre en Bilbo, tot un personatge cinematogràfic, i a rel d'això he anat investigant fins que vaig arribar a l'arxiu de Capdepera que m'ha recolzat en tot i fins ara que estam a punt d'estrenar el documental» ens explicà Antoni Capella.



Joan Bennàssar, On rompen les ones

Certament, parlar amb aquest home és un gaudi. Desborda passió per l'art i transmet l'entusiasme amb què viu la seva tasca creativa. Aquesta conversa es va allargar més d'una hora, i nosaltres encara hi seríem, escoltant aquest home savi, en plena maduresa creativa, que esdevé més jove a mesura que fa anys. Dèiem, al començament de l'entrevista, que no volíem sintetitzar-la perquè fer-ho seria trair-ne l'esperit i fer una selecció injustament arbitrària. Aquí traïrem l'esperit i serem arbitraris.

«La cultura sempre ha estat pròxima als governs, o a l'Església. Però en el cas anglosaxó, ho han fet de tal manera que, com deia, ha corromput la visió que nosaltres en teníem de les coses. D'altra banda, s'ha de tenir en compte que abans teníem poques coses per mirar i



ara tot és “mirable”, tenim una saturació d’imatges. Aquí mateix, en aquest moment de l’entrevista tenim dos televisors en marxa. No fa tant que només teníem les imatges que podíem veure a les esglésies dels pobles, o l’inevitable calendari amb alguna reproducció de Julio Romero de Torres. Fora d’això, molt poca cosa, en un poble no era fàcil trobar imatges. I el mateix podem dir de la música. Ara, de música n’hi ha per tot, en tot moment, el que passa és que un compositor clàssic feia obres que duraven una hora, i ara els temes que duren més de dos minuts ja et cansen».

«Avui en dia els valors que imperen són els comercials. El mercat imposa unes regles, i resulta que aquí les hem sabut explotar poc. És increïble que Espanya, que ha tengut els millors artistes del segle xx, Picasso, Dalí, Miró, Chillida, Tàpies, i molts d’altres, no els sàpiga defensar i en aquest moment, en ple segle XXI no en quedi res. Som uns mals gestors del que tenim. D’alguna manera, ens devem sentir una mica pagesos, amb tot això que tenim i no ho sabem vendre com toca. I tornant a Amèrica, o a Anglaterra, si ells tinguessin un passat com el nostre, en farien coses extraordinàries. Espanya bevia de la tradició mediterrània, escampada després per tot Europa, però no sé què ha passat, sembla que fugim dels nostres mestres, com si no entenguéssim què és ser moderns o com si ens mancàs personalitat. El que s’ha fet en pintura, en els darrers anys, s’ha fet entre dues parets: jo treball entre dues parets i aquí m’hi reco-

nec, quan, en realitat, el que ha de fer l’artista és anar obrint nous mons».

«El que vull vendre, primer de tot, és que sóc pintor; que, al marge de la meua manera de pensar, les mans m’ajuden a pensar. Hi ha escriptors que no m’agrada com pensen, però que són capaços de fer un article magnífic, que m’agrada molt. Jo puc agafar un llapis i començar a dibuixar, i dir, això ja és qualque cosa, i a mesura que vas fent et vas animant. Com aquell músic que comença a improvisar i li agrada el que surt i diu anem a veure què passa. Un és artista per habilitat, també. En Messi, el fiques a agranar carrers i potser no serveix, però en canvi fica gols sense haver de pensar, perquè si es posàs a pensar ja li haurien pres la pilota. Cada persona ha de funcionar en virtut de les seves capacitats».

«Jo el que no vull és ser agressiu: No entenc haver de viure malament per avarícia. Certament, la persona és diversa, i n’hi ha d’agressius o de feiners o de dropos... Nosaltres hem viscut un temps esplèndid, un període irrepetible. Si la meua mare veiés com jo visc, no s’ho creuria. Hauríem de recordar com vivien els nostres pares. Abans amb un porc en menjava una família, tot l’any, i ara, quan mates el porc gairebé ja te’l menges, o el regales. Jo tenc clar que vull ser constructiu, es tracta de cercar l’harmonia, la bellesa».

«A mi m’interessa comunicar-me i, per tant, m’interessa l’home. Avui en dia, una de les coses que estan matant l’art és l’esteticisme. Sorgeixen modes i aviat n’hi ha tres-cents que fan el mateix, i sembla que se cerquen obres que passin una mica desapercebudes. Això a mi no m’interessa. Jo el que vull és dir coses. Crec que estic fent un cant al passat molt necessari, una reivindicació del que som i tenim, de coses que paguen molt la pena».

Tomeu Vidal,
Genera Plantarum





A la plaça de l'Orient al llarg de l'estiu si pogueren veure un gra de pol·len i un pistil de ferro obra d'un escultor felanitxer que comentà la seva obra.

«El gra de pol·len de la plaça de l'Orient va estar exposat a "Fecunditas" i el vaig presentar penjat d'una biga, a uns tres centímetre del terra, i impactava. Aquí no em vaig atrevir a fer una baluerna que l'aguantés en l'aire. El pistil està fet a posta per estar aquí, és un apetita història d'amor amb les fulles mogudes pel vent que criden per esser fecundades i el gra de pol·len que el vent pujarà i fecundarà».

«El meu currículum com a artista que exposa a galeries és breu, vaig començar devers el 2005 a la galeria d'en Jaume Prohens, a Felanitx, participant en una col·lectiva, i després a la Miquela Nicolau, també a col·lectives. He participat a tres edicions de la Nit de l'Art, a la segona vaig presentar una obra ja completa que es deia "Fecunditas" i que tracta de la fecunditat a través de la temàtica vegetal, que va esser molt ben acceptada. I després he vingut a parar aquí, a Capdepera».

Rafael del Rey,
Vino y cultura



Director General de la "Fundación Observatorio Español del Mercado del Vino" i Gerent de la Fundación para la Cultura del Vino, Rafael del Rey és llicenciat en CC. Polítiques i Sociologia, especialitzat en relacions internacionals. Des de fa 20 anys es dedica professionalment al món del vi. Fou un dels ponents a la presentació de l'obra de Joan Bennassar.

—El Mediterrani seria igual sense el vi?

—«No, no esta pregunta es fácil, podríamos imaginarnos el Mediterráneo sin el vino? Es fantástico, si uno se pasea por los pueblos del Mediterráneo en Grecia, Italia, España, incluso Turquía o el Norte de África, aunque en este caso ahora no tanto, se da cuenta que están

viviendo momentos muy parecidos. El vino, el aceite, un buen pan las olivas, tenemos en el Mediterráneo una cultura envidiada a nivel mundial, de hecho hay incluso una dieta que tiene ese nombre. A veces cuesta darse cuenta de las cosas buenas que uno tiene hasta que no nos la dicen los de afuera, la cultura mediterránea como forma de vida, clima, gastronomía, forma de entender el tiempo. Para los países nórdicos y ahora incluso los asiáticos el Mediterráneo tiene un atractivo extraordinario. Definitivamente no podríamos entender el Mediterráneo sin el vino».

Conversa d'estiu amb Boc

Amb motiu de les Festes del Carme i de l'actuació al Morralla Xop de la banda Boc aprofitam per fer-lis unes preguntes.

— Com preparareu el concert del morralla xop?

— La veritat és que estam molt contents de poder tornar a aquesta zona, ens sentim molt estimats. És tot un plaer veure com Cala Rajada, fa aquest esforç per organitzar unes festes tan participatives i a la vegada diferents a la resta!

— Us fa il·lusió sonar al moll de Cala Rajada?

— És un espai impressionant i preciós, molt diferent al que estam acostumats i per a nosaltres és un al·licient més.

— Què els hi diries als qui pensen que la música instrumental és avorrida?

— Fer música instrumental te dona la possibilitat de no haver d'estar tancat a una veu solista, nosaltres tenim la possibilitat de tenir múltiples «veus»: violí, flabiol, flauta travessera, acordió, piano,... això fa que cada part de cançó soni diferent. A part, fer metall amb una veu de violí o fer un mambo amb una veu de xeremia és original.



– Quins seran els vostres propers projectes?
– Preparar nou disc i obrir nous mercats, per exemple fa un parell de mesos vàrem anar a Anglaterra i va funcionar molt bé. Però sobretot passar-nos-ho bé tocant i experimentant amb la música!

**Conversa d'estiu
amb Gergavana Vlaeva (Gerry), gimnasta**



Gerry, i la seva parella en Niki, són dos búlgars que l'any 1998 van venir a Capdepera com a animadors, muntant espectacles de ball pels hotels. Sempre lligada a l'esport i a la gimnàstica, primer com a practicant i després com a monitora, últimament participa dels concursos de Body fitness, el que nosaltres coneixíem com a «culturisme», per bé que no és exactament el mateix. Parlem amb na Gerry de la seva activitat esportiva.

«La primera vegada que hi vaig participar va ser a Mallorca, l'any 2013. Pel setembre de 2014 vaig participar, en la modalitat bikini fitness, en el campionat de Bulgària i vaig quedar guanyadora. A partir d'aquest moment vaig començar a

preparar la temporada, que just ara ha acabat. Han estat 9 campionats en 10 mesos, la qual cosa suposa molts de sacrificis i exigeix una forta preparació».

«Vaig tornar a quedar campiona de Bulgària, la qual cosa me va permetre participar en les concursos europeus. A Santa Susanna (Girona) se va celebrar el campionat europeu amb presència de 45 països, i vaig quedar la 7a. La darrera ha estat la competició Olympia Amateur (una mena d'olimpiades), en la que vaig quedar entre les 10 millors, tot un somni, només per participar val la pena».

**Francesca Rosselló i Laura Hedosa,
artistes**

Aprofitant que exposen al mes d'agost al Centre Melis Cursach parlem amb les artistes, la primera en contestar és na Francesca.

«A aquesta exposició trec tota la meva producció des de fa 20 anys fins ara. A les voltes hi ha dibuixos d'una carpeta que vaig fer devers el 95, restes d'una exposició que vaig fer a Manacor, i a la sala de dalt, l'obra més actual. Per això és una retrospectiva. Però també ho és pels objectes que acompanyen l'obra gràfica. Els objectes són un enllaç amb el passat, una mirada enrere.

Resulta curiós que usant una tècnica nova, tan «moderna» com és la manipulació de fotografies i imatges amb l'ordinador, relaciono objectes antics. Per exemple, hi ha la mobilette de l'amo Antoni Cataiol, però també hi ha la seva bicicleta, amb ella anava a arrabassar paumes a Aubarca. Cada objecte té una història relacionada amb una persona».





Amb na Francesca no ens podem estar de parlar de les abelles.

«Jo tenc una gran passió per les abelles i el món que les envolta. L'amo en Toni *Cataiol* se les estimava i em transmeté aquest amor per les abelles, per aquesta tradició avui en dia en perill de desaparèixer. Per això he creat un "santuari", un lloc de culte. Aquí ens sona estrany, però per als estrangers no ho és tant, ho entenen millor.

Visitar aquest lloc és conèixer els éssers que el formen i recuperar l'antic culte als boscos i a les feines artesanals, tenint present que és un lloc fràgil (per això limitam la visita a 10 persones) on trobarem abelles "salvates" a les penyes des Sequer i un espai que s'ha conservat amb els seus valors naturals.

Jugo amb la paraula "bee lover", en sentit d'abella i ovella (be). La idea és donar a conèixer el món de l'apicultura tradicional i treballar amb llana. Hi ha molta gent que em duu peces relacionades amb l'apicultura que tenen per casa i troben que estaran millor aquí. Vull aclarir que no és un museu.

La gent que ens visita se'n duu una imatge de Capdepera molt diferent».

Na Laura ens conta que és de Guadalajara, però estudià a Madrid, on va rebre formació artística, treballant l'escultura i especialitzant-se en el metall. Fa uns deu anys arribà a Mallorca i s'instal·là a Artà, cercant tranquil·litat i qualitat de vida. Ara està encantada vivint entre nosaltres i se sent molt ben acollida.

«Primer de tot he de dir que per a mi és un premi poder exposar amb na Francesca aquí al Centre Melis Cursach. Com na Francesca, he presentat obra variada, unes peces que tinc des de fa anys i d'altres de més recents. Concretament, al pati trobareu forja, que tinc des de Guadalajara, feta a un taller artístic amb forja, quan treballava amb el meu mestre Àngel. De fet, si pogués ho seguiria fent, perquè m'agrada molt.

A la sala blanca hi trobam escultures que jo anomeno Ícars. Son peces plenes de moviment, amb ales, i que expressen la llibertat dels Ícars que volen. Tècnicament estan fetes amb filferro de coure i alumini combinat amb fulles de figues de moro, un material que presenta una textura molt especial i que uso per fer les ales.

A les voltes present escultures fetes amb materials variats. Hi ha bronzes, pocs, però són peces que m'agraden molt, no debades durant set anys vaig fer feina en fundició. El meu padrí ja treballava amb el bronze. Això sí, resulten molt cars. Per això empro altres materials menys cars i que donen bon resultat. De fet, cerc materials naturals i m'adapto a l'objecte».

Climent Garau Arbona:
en lluita àvid de pau



El 30 d'agost reproduïrem una entrevista feta a Climent Garau per *Bunnova*, la Revista digital de Bunyola. No podíem sospitar, aleshores, que seria la seva última entrevista. Del tot recomanable.

—A punt de complir 90 anys i sembla que encara teniu molta corda?

—«No ho sé, acab de sembrar un parell de fruiters nous i m'agradaria saber quin gust tenen, almanco les tomàtiques, que és el més immediat».

—Realment, qui és en Climent Garau?

—«Uff! Això no ho puc dir jo de cap manera. Això sempre s'ha de mirar des de l'exterior».

—Què és primer per a Climent Garau: país, ciència o fe?

—«Jo diria que la fe és bàsica. La il·lusió, l'interès que ve de tenir una fe en què les coses s'arreglaran, en millorar el món. No li diguem fe, que en el fons ho és, diguem-li esperança. L'esperança en què per ventura podré col·laborar en arreglar qualche coseta. Això és el motiu principal del fons de la meua vida.

No és que no m'hagi endut desenganys i frustracions, però no m'he arribat a frustrar mai. No he estat mai desesperat, i això és per la fe. Clar que és parlar d'un món...

La darrera experiència religiosa que he tengut va ésser amb una projecció que va fer en Pep Muñoz sobre l'univers, realment és impressionant. Llavors tenc aquí un estudi sobre Spinoza, que va ésser un panteista, i hi ha un poema d'en Borges molt bo (el va a cercar mentre continua parlant). El panteisme va entrar a la intel·lec-

tualitat catalana a partir d'unes traduccions que va fer Maragall de Goethe, de Fitcher i tota una sèrie de filòsofs. La il·lustració alemanya és una trobada també amb el panteisme....

Respecte a la ciència: alerta. La ciència té dues cares, per una banda ha aconseguit confort i benestar, però per altra banda ha creat unes amenaces que mai havíem tingut. Segons quines persones que manegen la ciència són uns mals déus. Així com la religió també ha estat manipulada pels poders, actualment els poders manipulen la ciència i la tècnica i és molt perillós per a la vida i la supervivència humana i altres herbes, perquè no acaba exclusivament amb la vida dels homes. Molt de consum, demografia disparada..., tot plegat té un mal futur, no es sosté. Amb això som molt pessimista, però em salva la fe. Esperar que hi ha una altra vida en la que probablement no hauré de fer res. Potser no seré ni veure res o per ventura quedaré tranquil. Les cares dels morts són impressionants perquè respiren pau. No sé si hi ha altre vida, però la pau l'enyor, no n'he tenguda mai».

—Climent, i si després no hi ha res?

—«I si després no hi ha res hi haurà pau».

—I ja vos con-formau. No haurà estat tot un engany?

—«No, jo estic molt agraït. He viscut i veig que em sent estimat. A part de la família he tingut la sort de tenir molts amics. Tenc més amics dels que em merec. Saps que n'he de donar de gràcies.

La preparació meua va ésser durant la guerra, érem a Cala Ratjada. Mun pare va perdre la feina, cada setmana pujava a Palma perquè impartia unes classes a l'esco-

la de treball. Cobrava molt magre. Aquesta temporada és la que vaig llegir molt, als 14, 15, 16 anys. Al porxo de Capdepera hi havia la història dels girondins, els trobadors, Víctor Balaguer, molts de *sainetes* de Muñoz Seca... I em divertia molt».

—Què fa que encara esteu en lluita? Sou un somia truites?

—«Això segur que ho som, però, a part d'això, la ràbia, la indignació. Lluit per ràbia, cada dia quan llegesc el diari qued decebut. Aquesta pregunta la feren a Joan Raventós que va venir convidat quan jo era president de l'Obra Cultural. Tenia fama d'ésser una persona rica, d'una família molt potent, i un li va demanar: I vostè, com és que essent tan ric és socialista? I ell contestà: Perquè estic indignat amb les injustícies que veig. Idò jo també responc igual: per indignació».

—Tants de maldecaps, tantes lluites, tantes coses fetes d'amagat, ha valgut la pena?

—«Diuen que sí. Jo no ho tenc clar, però molts em diuen que sí i que la màquina segueix. Potser que sense adonar-me hagi aconseguit alguna cosa positiva. Amb un grup d'amics amb els que em veig i parlem, comentem que la història de la filosofia, concretament de l'ètica, demostra un gran progrés de l'home. Però el que passa és que en els moments que et toca viure no et topes amb aquestes realitats. Et dones compte que durant la història hi ha hagut molts desastres. La corrupció de Matas i companyia no és res devora altres moments de la història, i n'hem sortit. Les idees progressistes sorgiren de l'absolutisme».



Jaume Fuster. *Solera Gabellina*.



—I si vos dic Espanya, ja que estau tan enrabiat?

—«Idò més m'enrabiaré encara. No hi crec en absolut, això és un desastre. Ens ha anat molt malament. Aquí hem perdut els cabells del cap. Ens han fet la guerra. Fórem el darrer reducte de les llibertats però bastà amb una canonada i n'hi hagué molts que es passaren a l'altra banda. Com ara, com molts de mallorquins que s'imaguen darrere una mata i esperen a veure que passa. Quan veuen la cosa bruta prenen garriga i si troben una lloriguera s'hi posen, i si no darrere una mata».

—Què pensau del jovent?

—«Jo personalment no m'hi entenc massa bé. Amb el grup Blanquerna, cada vegada que hi havia un seminari jo sortia pegant punyetes. Quan me'n tornava amb en Llopart cap a casa amb el cotxe (en Llopart no conduïa) jo sempre destralejava i ell em calmava».

—I de la gent gran què pensau?

—«Hi ha saviesa, però poca. L'home és com és i la gent gran és fruit d'una època fatal. Jo he vist salvatjades molt grosses de gent que ja no n'hauria de fer. No m'ho imaginava mai i fa dos dies encara en vaig viure. No són punyetes».

—Si podíeu complir un somni quin seria?

—«Ja ho he dit abans, me'n vaig amb molts d'endarers. M'agradaria poder entendre el món i la transcendència, tot junt, això em donaria molta pau. M'imagín que és el que em faria feliç, perquè em vaig amb l'endarrer de conèixer de què va la cosa».

Joan Forteza,
fotògraf en blanc i negre



En Joan Forteza és un fotògraf manacorí que exposà al Centre Melis Cursach. A *Cap Vermell* digital ja comentarem la seva proposta al voltant de l'edifici d'ES Sindicat de Felanitx. Ens hem apropat a Sa Cotxeria per parlar amb ell de la seva obra.

—L'obra que exposes al Centre Melis Cursach és en blanc i negre... Per què blanc i negre?

—«Realment no ho sé, senzillament m'agrada. El color el trob més superficial, cansa més... és una percepció personal.

La fotografia en color s'ha de saber treballar molt per què resulti. Té unes claus que cal conèixer sinó et pots dur sorpreses desfavorables, simplement per fer una mala gestió dels colors. La fotografia color i el blanc i negre són dos sistemes diferents, a més una cosa és fer fotos en color i altra fer fotos de color. Com ja he dit no sempre te surt, pots tenir una temàtica interessant i el color no t'ho treu, per una consideració estètica.

El blanc i negre el trobo més profund, més seriós... El cert és que me trobo més còmode treballant en blanc i negre i pas més gust».

—La temàtica que presentes a Capdepera un edifici singular, a altres treballs has retratat les torres d'enfilació... T'agrada fotografiar l'arquitectura?

—«Si m'agrada el tema de l'arquitectura, però carismàtica. M'interessa com evoluciona un edifici amb l'abandó, la degradació, la decadència i la solera que agafa aquesta arquitectura amb el pas del temps.

Treballa amb edificis vells (la arquitectura nova la trobo molt freda) que agafen certa personalitat amb el pas del temps. Un objecte es pot envellir amb un producte, però no hi ha productes que ho provoquin en un edifici, només ho pot fer el temps. M'agrada veure com la natura envaeix els edificis, com es formen els descloscats».

—Hi ha un element reivindicatiu en el teva obra?

—«Si hi ha cert factor reivindicatiu, denúncia l'abandonament. Edificis que abans tenien un és i ara se deixen a l'abandó i la degradació, perquè ja no en tenen. Són edificis que formen part del paisatge i de la nostra vida. Pens que no els hem de deixar perdre's. Se dona la paradoxa que s'han fet normes per protegir aquests edificis antics que formen part del nostre patrimoni, però a la vegada no se fa res i se deixen caure».

Pere Llabata,
president de l'Associació «Ca Nostra»

Pere Llabata, és un home vitalista, de rialla fàcil, amant de fora vila i de la música. Parlam amb ell de l'associació que ara dirigeix juntament amb un grup de col·laboradors.

«Tot d'una que vam conformar la nova Junta ens posàrem a fer feina. Primer tot el tema dels papers, i després a organitzar coses. De l'anterior Junta pensam que era massa presidencialista. És a dir, tot passava per les mans del president. Nosaltres, en canvi, volem distribuir les feines, que cada un dels membres de la Junta es dediqui a coses concretes i se'n responsabilitzi, i a les reunions possem les coses en comú. Jo com a president m'encarreg més de les relacions institucionals i del con-



tacte amb les administracions. Però tenc clar que som un grup. Altres càrrecs són na Maria Terrassa, secretària; en Tomeu Melis, tresorer; en Joan Terrassa, vicepresident, i els vocals, fins a dotze membres.

Primer hem volgut clarificar el nombre de socis, mai se sabia amb exactitud quants eren i quants estaven al corrent de les quotes, o quants s'havien donat de baixa. Ara podem dir que som prop de 500 socis al corrent de pagament (concretament, el dia de l'entrevista, eren 496), però encara rebem contestes i el nombre creix. La segona cosa, i que ens ha dut molta feina, ha estat justificar les subvencions de les institucions, del Consell i de l'Ajuntament. Ja ho hem fet i ens han felicitat, per-

què ho hem dut tot justificat. En aquest sentit vull donar les gràcies públicament a en Tomeu Melis *Meyme* per la feinada que ha fet, i fa, per posar-jo tot en ordre.

Ens hem posat la fita de dinamitzar el club, que el local i el bar siguin més freqüentats i que siguin un punt de trobada dels socis. Ara tenim tota una sèrie de propostes, com ara danses del món, gimnàstica, labors, informàtica útil, tai-txí... D'alguna d'aquestes activitats encara falta tancar qualche detall o cercar monitors, però el programa està preparat. Cada dia del mes d'octubre hi haurà activitats gratuïtes, manco la d'informàtica.

També volem organitzar sortides culturals per Mallorca i per la Península, organitzades pel club, independentment del programa de l'INSERSO.

Hi ha moltes activitats que es duen a terme des de fa anys, com ara les festes de les Verges, Sant Antoni o el taller de llata, que han de seguir.

Hem trobat molt bona predisposició, tant del batle com de la regidora d'Assumptes Socials, i del Consell. Tenim un bon local, de les despeses del qual l'Ajuntament es fa càrrec, i a més, rebem una subvenció que s'ha de justificar euro a euro. Amb el club de Cala Rajada hi ha molt bones relacions, de fet hi ha socis que són comuns, i volem preparar activitats conjuntes.

Volem un club obert a tots, a tota la gent que vulgui col·laborar, i relacionar-nos amb altres clubs de la comarca, organitzant actes conjunts.

També, i això és important, volem obrir-nos a la gent de 50 anys endavant.

Vull comentar que ens hem trobat uns comptes sanejats, que ens permeten dur endavant moltes iniciatives. Un altre repte que tenim és organitzar el 35è aniversari del club, del qual ja s'informarà»



PISCINA&JARDÍN

PISCINES – SPAS – SAUNES – REG – FONTANERIA I BARBACOES WEBER
TENDA CALA RATJADA: Av. Mallorca 9 - 07590 Cala Ratjada - Tel. & Fax: 971 566 539
TENDA PORTO COLOM: Av. Cristòfor Colom 30 - 07670 Porto Colom - Tel. 971 824 953

Distribuidor exclusivo:


www.piscinayjardin.com




**Roger Muntés, guanyador del concurs
Ploma de Ferro 2015**



— És el primer premi que guanyes?

— Sí, el cert és que sí. Vaig quedar molt sorprès, perquè jo havia escrit cosetes, petites històries pel meu compte, petits relats, però tampoc no havia pensat mai de presentar-me enlloc; i aquesta vegada ho vaig fer. Fa dos anys vaig assistir a un taller d'escriptura i allà havíem estat fent, a mode d'exercicis, contes, estructures de contes..., i un dels «deures» que ens van posar, una de les setmanes, va ser escriure un conte una mica més llarg, amb una mica més de pes. I arran d'això va sortir aquesta història que, una vegada acabada, vaig ensenyar i va agradar força. Llavors vaig pensar que podia tenir una mica més de recorregut. Val a dir, a mode d'anècdota, que tinc un padrí que té 103 any, a qui la vaig ensenyar, i que cada vegada que l'anava a veure em deia: «L'he llegit cinc vegades. M'agrada molt!». Jo pensava que no n'hi havia per tant, però que entre una cosa i l'altra tal volta valia la pena que ho mostrés a algú més i que tingués més recorregut.

Llavors vaig cercar concursos per internet i vaig trobar el de Capdepera. El vaig trobar interessant i el fet

que fos a Mallorca tenia el seu punt d'atractiu, i res, el vaig enviar. El que passa és que en aquests concursos no saps quanta gent hi participa, els criteris, el jurat... Va ser anar a provar sort.

— Era la primera vegada que el presentaves?

— Sí, i sonà el flabiol... Massa bé!

— De què va la història?

— Sorgeix en aquest taller d'escriptura, a partir d'una cita que va aparèixer a un diari el dia de Sant Jordi, en aquestes edicions especials que fan. En un hi havia una pàgina plena de cites de la literatura universal. Una d'elles era que hi havia un gran visir, típic de les mil i una nits, que era un home molt amant dels seus llibres, tenia una gran biblioteca, estava tan enamorat dels seus llibres que quan anava de viatge s'emportava tota la seva biblioteca. No uns quants llibres, no; tota la biblioteca. Em va semblar una anècdota curiosa i a partir d'aquí vaig crear una història més extensa. Aquest és el nucli de la narració. És una història molt senzilla, per a adults, però té un ventall de lectors molt ample, està contada de manera molt planera i ambientada en un país exòtic.

— Quina és la teva professió, a què et dediques?

— Soc dissenyador gràfic. Així que res a veure amb la literatura.

— Ets més del photoshop que del word?

— Sí, ha, ha..., em dedico a un tema totalment diferent. Jo treballo amb textos però ja em vénen donats, jo els maqueto, els faig guapos... Aquesta vegada ha estat diferent. He estat jo qui he creat el text, i sí, és la primera vegada que un text meu veu la llum.

— És de suposar que aquest premi et donarà l'empena per continuar, no?

— Sí, és un bon incentiu per continuar. El que passa és que ara ve la dificultat més gran. Com diu tothom, el difícil no és guanyar, és mantenir-se. A veure si puc continuar escrivint alguna cosa prou bona.



— Per a tu, escriure és una necessitat vital?

— Per a mi és un plaer, un hobby. És un més a més, jo no visc d'això ni pretenc viure-hi, ni res, perquè tampoc tenc la formació suficient per poder-m'hi dedicar. Seguiré escrivint i procuraré que doni fruits, però segurament no serà mai res de l'altre mon. Com he dit, és un més a més. No m'aixeco a les tres de la matinada per una necessitat d'escriure.

— Parlant dels tallers d'escriptura, tu els recomanaries? Quina ha estat la teva experiència?

— Sí, suposo que hi ha curseis i tallers de tota mena, però escriure és un exercici mental i alliberador molt recomanable. T'obliga a enfrontar-te amb la pàgina en blanc i, a partir d'aquí, treure-li suc a una idea. Supòs que l'escriptura té molts valors, però també és un exercici per a conèixer-se a un mateix. Llavors cadascú trobarà el seu estil, la seva forma de fer... No cal tenir una gran formació, ho pot fer tothom. No cal ser mestre ni filòleg, tothom pot escriure.

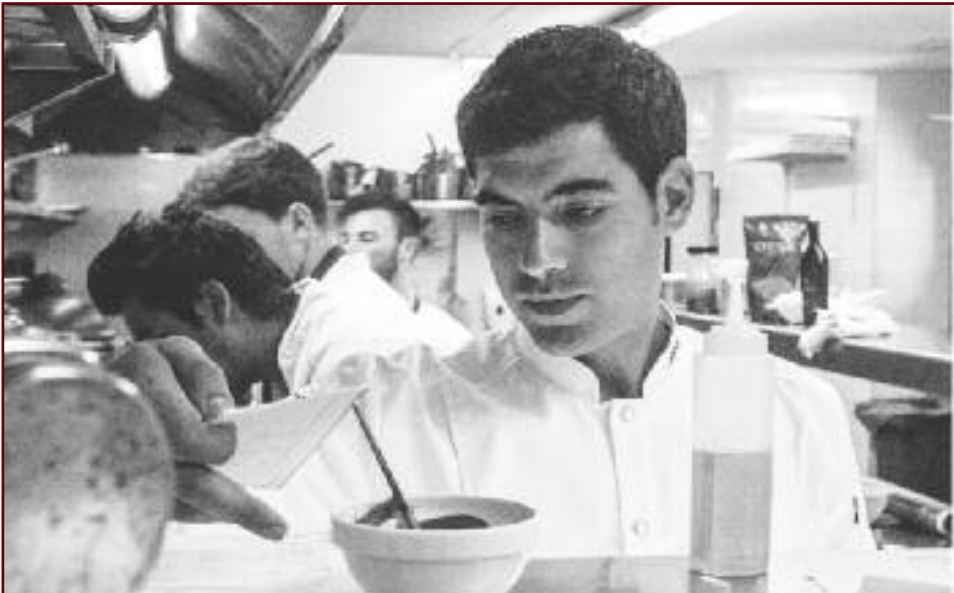
— Bé aquest és el perfil dels darrers guardonats...

— Home! Hi ha d'haver un mínim de coneixement de la llengua. Pel que a mi respecta, m'agrada molt llegir, sempre he llegit molt, però pens que ho pot fer tothom.

— Els premis Ploma de Ferro es volen replantejar de cara a l'any vinent, tu què en penses?

— Sí, m'ho va comentar la coordinadora dels premis, Maria Àngela Melis. Considero que estan molt ben posicionats. De fet, va ser dels primers que vaig veure. Està ben dotat econòmicament. Té una llarga tradició. M'han comentat que el jurat sol ser de prestigi. Tal volta li manca projecció. Publicitar-ho més a través de mitjans de comunicació, que no sigui sols notícia d'un dia.





2014
PREMIER GRAN ESTRELLA MICHEL

Andreu Genestra
CUINA DE LE TEXAS

Informació i Reserves:
reserves@andreugenestra.com
www.andreugenestra.com

Hotel Predi Son Jaumell
Carretera Cala Mesquida, 1
Desviament Camí Cala Molis
07580. Capdepera. Mallorca
0034 971 565 910
0034 608 576 198

RESTAURANT ANDREU GENESTRA - RESTAURANT SENZILL - LLATRE TALLER - CATERING





La marxa nòrdica a Capdepera



Aquesta disciplina esportiva es va consolidant any rere any. A Capdepera, de la mà del Club Myotragus, s'ha situat en primera línia de les Balears. En el nostre municipi s'han celebrat distintes proves de forma paral·lela a les proves atlètiques clàssiques, a més de dos curses «oficials». Així pel Carme, a més de la mitja marató, se celebrà la primera prova del calendari oficial

del campionat de Balears i el campionat de Balears individual de marxa nòrdica, en el marc del triatló de Cala Agulla.

Suso Rexach i Catalina Ferriol han aconseguit les primeres classificacions, en gairebé totes les proves organitzades per la Federació de Marxa. Han estat els campions absoluts de la copa Illes Balears 2015.



COL·LABORACIONS

14 gener

Sa Camiona 14 - «Boats» i «Pubs»

Toni Flaquer Coix & Bartomeu Melis Meyme



Toni Flaquer "Cota" & Bartomeu Melis "Meyme" Sa Camiona (dibuix de Pere Sureda)

Cala Rajada era un petit conglomerat de casetes a vorera de mar, en els anys anteriors al boom turístic. L'any 1934, quan funcionaven com a els amus i senyors, l'hotel Castellet i Cas Bombu, i també el Wikiki, el «show-boat» Gato Negro: un bar que tenia un taulell consistent en mig llaüt xapat pel seu eix, longitudinalment, i on, quan la fàbrica autòctona de llum avisava amb la senyal d'apagar, el propietari del *boat* tocava una campana, una autèntica campana de marina, amb la

qual es donava el «sus» de començament al show de cada vespre, a la claror de dues espelmes. Foren els mateixos anys en què Las Estrellas de Heinz Kraschutski, encobeïa moltes dones del poble i de localitats veïnades que elaboraven espardenyes de ràfia i gènere de llata.



Enfront els escars de ca na Tomeuona i can Tafona –com mostra una de les imatges d'aquest capítol– s'exhibí, un dia de l'any 1934, una extraordinària aglapida



Jaume Fuster. Des del Castell.

de tonyines, de la qual foren autors els pescadors *Blancus* i que fou immortalitzada per la càmera del fotògraf Konrad Liesegang. Entre d'altres, s'hi troben els seus dos fills, Colau i Pedro, encara al·lots. Al tercer escar es va instal·lar l'esmentat Gato Negro, una volta passats uns anys, i del qual parlen el nostres protagonistes més endavant.



—Da-li cebes..., però deixem de banda els primers vagits d'aquella Cala Rajada com a lloc cosmopolita i parlem de l'actualitat del poble. Com el trobes? —preguntaven a Biel aquells novells turistes mallorquins del Bella Playa.

—Molt canviat, tot. Per dintre no sembla el mateix poble. Vull fer constar, emperò, que no es veuen els desbarats que hi ha pertot arreu. Com és així? Idò, que vull dir que així mateix en veuen qualcun, però no amb s'abundància d'altres parts o indrets de Mallorca. Els torrons de Xixona que hi ha es poden comptar amb els dits d'una mà.

—Ja seran de dues mans, no creus? Però..., i què són deu torrons de Xixona? Mem si ara anirem a mirar tan prim! Bé, en què consistia el show?

—Res de res. No es tractava d'atraccions ni d'artistes importats. La funció anava a càrrec dels clients consumidors del White Horse a vuit pessetes el bòtil, o del Black & White a cinc o a sis. Aquest era per als pobres com nosaltres. I això del «show» que volem saber no era altra cosa que improvisació total. El barete es trobava a una magnífica terrassa que mirava cap al port, sobre el que era una plageta on els nins aprenien a nadar... A l'altre costat hi havia Casa Mateo, que encara ara subsisteix gràcies al bon criteri de l'ajuntament i malgrat els desitjos que alguns tenen que els amics del tiralínies municipal, destrossador de cors i del pintoresquisme, s'ho enduguin pel davant.

—És cert això que dius, dolç «cantarín de mi alma» —exclama na Catarina—. Què semblaria, Cala Rajada, sense les puntes que es veuen al llarg de la seva costa, de

— I el Wikiki? Era un *pub* d'un rus blanc, un home distingit que no he tornat a veure. Vos vull dir, amics, que el cosmopolitisme, és a dir, el «teutonisme germa-

nòfil» actual de Cala Rajada, porta antecedents abundants i abundosos des d'abans de la guerra civil. Llavors hi havia nord-americans, britànics, francesos i, naturalment, alemanys, que és el que ara abunda quasi en pla de monopoli.

—I això, és bo o dolent? —demanava na Josefa.

— El fet que hi hagi tants d'alemanys? No crec que sigui dolent, que venguin tots els que vulguin..., i més. El que passa és que tots els rètols (és un dir) estan en alemany. Els que no som de Cala Rajada no ens assabentam del que diuen, ja que moltes vegades no hi ha traducció o equivalent en altres idiomes. Tothom parla alemany (també és un dir), però he comprovat que així mateix s'entenen.

—De manera que tu, Biel, l'any 34 anaves al Boat...

—Qualque vespre, quan venia de «festejar»...

—O festejaves?

—Jo tenia 21 anys... Què volíeu que fes?

—I la teva al·lota sabia que anaves a aquests *tugurios*?

—No. És a dir, supòs que no. Però, i ara a què ve aquest interrogatori? Qualque whiskyet, als 20 anys, i poder fer un poc de pràctiques d'idiomes, no és cap pecat. Aleshores no hi havia aquest cabrum d'ara!

—Idò, què resta d'aquell ambient cala-rajader?

—Tothom es coneixia. Els germans Terres, de sa camiona, eren «els reis» indiscutibles del transport de viatgers, on el vell Colau *Bombu* despatxava benzina, sense presses, al sortidor instal·lat a la cantonada del seu antic i acreditat establiment.



La família de Cas Bombu

—Actualment, els llocs on et serveixen la gasolina es diuen gasolineres. Al meu temps, les gasolineres eren embarcacions més o manco ràpides que funcionaven a

base de gasolina, sense que això vulgui significar que el vocable s'usàs, aleshores, amb més propietat que ara.

—I que me'n dius, de la llagosta «a la Bombu»? No era un menjar de déus?

—Sí que ho era, i ho és. La tants d'anys inviolada recepta d'aquesta menja es va filtrar fins a la meva dona, mitjançant la meva sogra, que fou molt amiga de la vella *Bombu*.

—La teva dona sap enllestir el saborós plat?

—Sí. I no li demaneu la recepta, que no us la donarà. La seva mare li va fer prometre que guardaria el secret tal com ella va fer fins que va morir. Però, naturalment, no se'n podia dur a la tomba un tresor d'aquesta categoria... I, vet aquí que la meva dolça esposa està en possessió de l'arcà, del misteri. Efectivament, sap fer la llagosta “a la Bombu”. Vosaltres portau un parell de llagostes de quilo i veureu... Ella posarà la seva ciència, el camaiot, la ceba i tota la resta. Apa idò!

17 febrer

COLUMNA CORCADA

Rics o pobres?

Jaume Fuster

El senyor Mariano Rajoy, arreu d'Espanya, i el senyor Bauzá, a les illes adjacents, no es cansen d'anunciar-nos

la bona nova: no tan sols anam pel bon camí, transitant per una vertadera autopista cap a la prosperitat, sinó que, a hores d'ara, les seves polítiques han convertit l'estat espanyol en una locomotora que estira del carro de l'economia de tot el continent.

Però, ja veis, sempre n'hi ha que són feliços afegint aigua al vi i xafant els bons titulars amb males notícies. Ganes d'emprenyar. Com l'informe de l'indicador europeu de la pobresa (AROPE), que retrata per a les Balears un panorama certament histèric. Aquí es creen més llocs de feina que enlloc —i en aquest sac dels «llocs de feina» posau-hi qualsevol escarada ni que sigui d'un parell d'hores— però, ai las!, la pobresa no atura d'augmentar. Ara ja tenim gent fent feina que no surt de pobra. A finals del 2013, la pobresa ja afectava gairebé a un 20% de la població, amb més d'un 10% patint mancances severes. Dades aquestes que també ens fan campions en la cursa de caminar cap enrere, com els crancs, ja que aquest mateix indicador de població en risc d'exclusió social o pobresa ens situa per sobre de la mitjana espanyola. Més pobres que la majoria, som.

L'informe conclou que les coses encara serien pitjor si una part important d'immigrants no hagués tornat als seus països d'origen, davant la manca d'expectatives laborals a Espanya. I, a més, posa en relleu que l'augment del PIB no es correspon amb la disminució de la pobresa, la qual, paradoxalment, continua augmentat. Això té una fàcil explicació, crec: la riquesa augmenta



Jaume Fuster. *Far.*

per als més rics, mentre que els de baix són cada vegada més pobres.

El neoliberalisme intenta, i moltes vegades ho aconsegueix, enlluernar-nos amb estadístiques i grans magnituds, però allò cert és que el capitalisme, especialment del capitalisme financer que ara ens toca patir, no cerca cap mena de benestar general, ni tan sols reinvertir en l'economia productiva, sinó el seu propi creixement, l'acumulació de riquesa, a partir de guanys derivats de l'especulació. I aquí els liberals convençuts em poden dir que això forma part de les regles del joc. Segur? Jo crec, i així ho diuen molts d'economistes de prestigi, que el descontrol en què aquest capitalisme sembla haver-se instal·lat, bé hauria de merèixer una resposta per part de la política, posant ordre, regulant, gravant, redistribuint...

Però, no. La dreta que ens governa no sols no està per la labor, sinó que d'alguna manera és la garant –per no dir que l'executora– de les polítiques dels poderosos, des de la gran banca a les grans corporacions, passant per aquests forats negres que són molts de fons d'inversió. És més, aquesta dreta sembla decidida a posar en mans del capital tot allò susceptible de donar un euro de benefici, fins i tot serveis essencials, es diguin Aena o es diguin biblioteques públiques, tant se val.

En fi, que, com deia al principi, els que ens governen estan encantats de com van les coses. Més pobres cada dia, però anam bé. Idò res, enhorabona.

21 març

**Sota els porxos del moll, a cobert del polsim,
pens: ...i en vindran més**

Joan Mercant

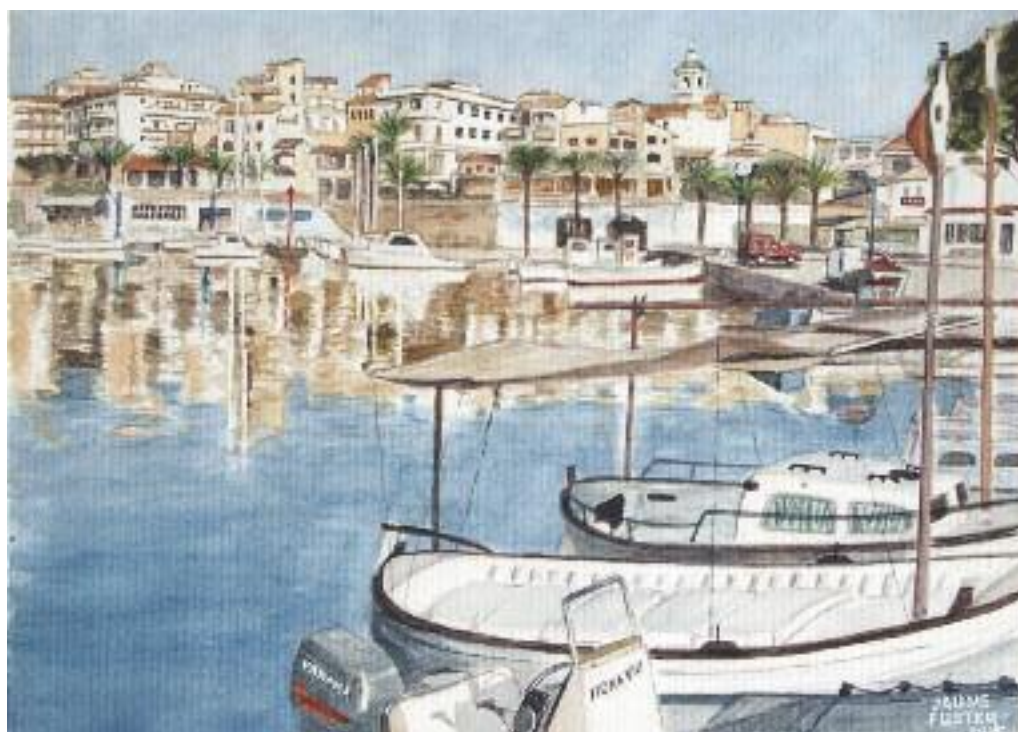
Dissabte, 20 de març...

Temporal de llevant, ara és el temps. Els pescadors i altre gent de la mar estam angoixats, passarem el dia i la nit esperant que el mal sigui reparable, que es pugui arreglar amb doblers, que ningú prengui mal. Tothom té cura, no només del seu, sinó del veïnat i del de mes lluny; és un col·lectiu que treu a passejar la solidaritat quant és mester, que, en aquests moments, no tria entre amics i enemics, pobres i rics, joves i grans, simplement ajuda on pot, té cura del que veu i aporta el que sap; i sap que tots anam en el mateix vaixell.

Avui tenim un bon temporal, si n'hi ha de bons, però no serà ni l'últim ni el més gros, en vindran més, i faran mal damunt el mal.

Avui és quan el pessimisme que reflexa la cara dels estereotips dels pescadors pren força, i es justifica, i es comprèn, i fa que tot Cala Rajada senti que és de la mar, i que la mar ens fa veure que som seus, que ella disposa i nosaltres obeïm, quin remei.

Avui és quan ens adonam que el port no és nostre; que el port de Cala Rajada no es maneja des d'aquí, sinó de lluny, i no ho dic des de la llunyania dels cent quilòmetres, ans de la desconexió, de la seguretat



Jaume Fuster. Moll.



Jaume Fuster.
Cop de mar.

que dona el no tenir la roba estesa, de la indiferència, de la nimietat d'aquest esdeveniment dins el recurrent concepte de la globalitat.

El port de Cala Rajada és un dels signes d'identitat més importants de Capdepera i, dins ell, els pescadors representen l'origen i ajuden a forjar un caràcter propi al municipi, amb la seva feina, la seva vida i les seves vivències.

Des de la llunyania no es tenen en compte les necessitats ni les voluntats del poble, no els importa què en volem del port, ells ens faran el que més ens convingui. Què sabem nosaltres, «foravilers», de munyir indiotis per sa cresta?

Per no divagar, cal fer saber que el qualificat cos tècnic de Ports de les Illes, desoïnt les opinions dels pescadors, ha convertit el moll en una ratera on ens perdrem, fent que tota una part important, on la força de la mar moria a les platges i les roques, ara sigui una paret de formigó on rebota. Això produeix uns corrents i unes pujades i baixades de mar que fan de la seguretat del moll una ridícula.

Cal no oblidar que la presa d'aquestes decisions ha estat recolzada per alguns interessos particulars d'aquí, que no han vist un mal *de facto* al col·lectiu com per renunciar als beneficis propis.

Demà mancarà el temporal, sempre ho fa, cadascú recollirà el que li quedi i, passat demà o l'altre, ja no en parlarem, tot seguirà igual, els pescadors a pescar, els tècnics a les oficines, els especuladors a l'especulació, i els inútils a comandar...

18 maig

DISBARATS

Cambreres de pisos
Mateu Garau Flaquer

L'altre dia vaig llegir que, en una trobada d'alumnes de l'IES de Capdepera amb professionals del sector turístic, s'havia dit que les cambreres de pisos eren les que més guanyaven per les hores de feina que feien, gràcies a les propines. No puc confirmar quines varen ser les paraules exactes que es varen dir, però em va semblar una afirmació, com a mínim, molt frívola i agosarada i crec que, en cap cas, es pot fer extensiva a la majoria dels establiments hotelers. Precisament el mateix dia que llegia això també vaig poder veure en un diari com els ingressos per estades turístiques als hotels havien pujat respecte d'anteriors temporades, que la previsió per a enguany encara era molt millor, però que el nivell de contractació, tot i haver pujat, no ho feia de manera proporcional a l'augment dels ingressos ni prop fer-hi.

Per motius laborals tenc l'ocasió de parlar amb moltes cambreres de pisos i la majoria pateixen la mateixa dolença, el mal d'esquena. Es nota especialment en aquelles dones de més de 50 anys que, després de tota una vida dedicada a l'hostaleria, el seu cos els diu basta però que, en lloc de trobar una resposta, veuen que quan fa uns temporades feien 18 o 20 habitacions, ara, amb uns quants anys més, n'han de fer 25. I tot això



amb la por que si no ho fan o cauen de baixa es puguin veure al carrer amb nul·les expectatives de trobar feina. I ja no parlem d'aquest grup de dones que, després d'haver surat els fills, es posaren a fer feina a l'hostaleria i que, amb temporades de 6 o 7 mesos cada any, ho tenen molt difícil per a aconseguir el temps mínim de 15 anys que els permeti cobrar una «pensioneta» de jubilació i que veuen que el camí fins els 67 anys, que és l'edat en què es podran jubilar, si poden, es fa molt llarg.

Si bé és cert que en altres sectors, com per exemple la construcció, el tema de l'edat de jubilació prevista als 67 anys és preocupant, en el sector de les cambreres de pisos crec que s'hi donen una sèrie de circumstàncies que fan que sigui un col·lectiu especialment sensible. En primer lloc, que la totalitat (potser hi ha alguna excepció) són dones i això fa que, a la càrrega de feina que han de suportar a l'empresa s'hi sumi, molt habitualment, la de la família. Per desgràcia, crec que encara estam enfora d'aconseguir una societat en què les feines «de la casa» i dels fills estiguin ben repartides. En segon lloc, que moltes d'aquestes dones s'han incorporat al mercat laboral tard perquè havien de tenir cura dels fills, i el temps que tendran cotitzat o no serà suficient per a accedir a la jubilació o aquesta serà mínima. I en tercer lloc, un fet que ha augmentat de manera molt preocupant amb la crisi, és la càrrega de feina que han de suportar. Les exigències a alguns establiments per fer més habitacions, de no lliurar cap dia durant dues o tres setmanes, d'haver de fer hores extres (en molts casos sense cobrar) o fins i tot, davant la pujada de categoria de l'hotel, l'exigència de «fer més net» però amb el mateix temps que abans, són situacions sobre les quals, si bé és cert que no es poden generalitzar, sí que es pot afirmar amb rotunditat que fa uns anys els casos d'excés de càrrega de feina eren molt i molt inferiors als que s'estan tractant avui. I aquest excés només ve per un motiu: que la feina està sortint amb menys gent de la que fa falta, per tant, realment manca una major contractació.

Sé que algú, quan llegeixi això, pot dir que les xifres de l'atur davallen, que cada dia es creen no sé quants llocs de feina, que primer hem de recuperar l'economia per poder donar feina, que no hem de pressionar el sector turístic perquè és el que ens dóna feina, etc. Però tot això s'ha de fer a costa de la salut de tantes treballadores?

23 maig

Amic Llorenç Ballester*Jaume Fuster*

M'han dit que te n'has anat
en pau, com sempre has viscut.
Encara te veig, segut,
a sa volta, enriolat,
abans que aquest comiat
tancàs sa porta darrera.
Tu cantaves s'havanera
amb na Joana. Una guerra
de cançons! Tenc sa guitarra,
que avui es mor de plorera...
Llorenç, amic, reprendré
s'havanera, qualche dia,
i amb aquella melodia
és amb tu que cantaré.

29 maig

DOCUMENTACIÓ GABELLINA I ORIENTAL

1936: la Batalla de la Llata*Miquel Llull*

Bibliotecari del Golea

De tots és sabut que la llata ha marcat la vida del *nos-tru* poble al llarg de moltes dècades: des del segle xix fins a la dècada dels 50 del passat segle xx, una gran part de l'economia familiar del municipi depenia d'aquesta indústria i de la seva comercialització [vegeu *Impressions sobre l'obra de palma a Capdepera*, de Sebastià Ferrer Malet, 2005; i de DDAA *L'obra de palma*, 1990].


Jaume Fuster. *Llata*.

En tot aquest temps hi va haver algunes batalles de la Llata, o potser fins i tot podríem parlar d'una batalla contínua i desigual, on uns, o unes, s'hi jugaven les sopes i d'altres l'or i la plata, la riquesa i el poder.

Al llibre d'Antoni J. Massanet, *Vida i costums de Capdepera*, amb «Estudi Preliminar» de Josep Terrassa, s'explica una d'aquestes batalles amb l'epicentre a la Cooperativa La Palmera, on veim una història d'èxits i fracassos, com gairebé sempre passa a la vida: «Los comerciantes de Cabo-de-Pera tenían acaparados los negocios y la política. Amos de la gobernación, amos del dinero y dueños de todos los elementos de vida de un pueblo mediatizado, merced a la cobardía de una clase media amedrentada por el caciquismo» (p. 153).

Capdepera tenia, per tant, aquest fet diferencial que donava oportunitats de canvi, de «progrés» [?] (amb

perdó), on les dones podien aprofitar aquesta esclatxa per tal de poder entrar dins les lleis de l'oferta i la demanda, que el capitalisme ha sabut manejar tan bé per tal d'aprofitar-se de les forces del treball, oferint una pastanaga més grossa o més petita, segons el moment i la situació.

Avui presentam dos pamflets que ens mostren una altra Batalla de la Llata, encetada just abans (abril de 1936) de la Guerra Civil, en la qual les coses agafaren un aire en què els odis acumulats al llarg de totes les batalles de la llata sortiren a flor de pell i alguns en pagaren les conseqüències.

El primer, seguint una llarga i nefasta tradició gabellina que encara dura, és anònim i denuncia les maniobres de Miquel Caldentey *Creu*, que havia estat batle de Capdepera durant gran part de la República (31 maig 1931 – 1 juliol 1935) en representació del Partit Republicà de Centre, creat i dominat per March, com també ho havia estat abans, de batle. Caldentey era comerciant i *homu* de confiança de Joan March Verga; la llata era només una de les seves ocupacions i l'anònim el presenta com un oportunista disposat a arruïnar les famílies gabellines amb les seves operacions comercials dedicades a pujar i baixar els preus segons les seves conveniències.

El segon està signat pel mateix Miquel Caldentey *Creu*, i és una contestació explícita del primer, on es defensa de les acusacions anònimes que, llegint entre línies, es pot deduir que provenen del *trust* d'empreses que formen La Palma, tot just acabada de crear, i, sense acusar-lo de res, dona per fet que Gabriel Flaquer *Poca*





Palla és un d'aquests que formen part del *trust*. Per altra banda, l'any 1934, segons el registre de contribució industrial, els traguers o comerciants eren Josep Albertí Massanet *Ruís*, Lluçà Sirer Sureda *Rinyon*, Nicolau Servera Espinosa *Pilé* i Gabriel Moyà Ferrer *Tassà*; tots ells pagaven 177'72 pts. de contribució.

Ens trobam, per tant, davant una brega de comerciants de la llata i, tant uns com els altres, volen «fer obrir els ulls» a les dones de la llata, a les obreres, per tal que no es deixin enganyar amb els preus i segueixin perseguint la seva pastanaga, com les dones de la llata que veim a la fotografia de més amunt, entre les quals hi ha la meva padrina, Antònia Moll Gili *Cataiola* [la primera asseguda per l'esquerra], que va fer llata tota la seva vida, a més de moltes altres coses, com ho és curar amb les mans.

Poc després, amb la guerra, tots aquests afers es dirimirien d'una altra manera: amb denúncies també anònimes, amb oli de ricí, amb judicis sumaríssims, amb assassinats, amb camps de concentració... i amb una llarga nit de silenci que va desembocar en un canvi de model econòmic, on la llata va ser substituïda pel turisme, encara que potser no va canviar la mentalitat. Les antigues dones de la llata segueixen perseguint una pastanaga impossible d'atrapar i els altres segueixen amb la riquesa i el poder: és, com sempre, l'essència del capitalisme en estat pur i injust, tant a Capdepera com a la resta del Planeta.

Agraïments: A l'*amu* Antoni Coix, per la fotografia del seu pare i per moltes altres coses, i a Josep Terrassa de na Maïans, que m'ha fet

arribar la informació sobre els traguers i també una còpia del pamflet contra en *Creu*.

* * *

1

¡Pueblo de Capdepera!

¡El último Straperlo del Sr. Caldentey!

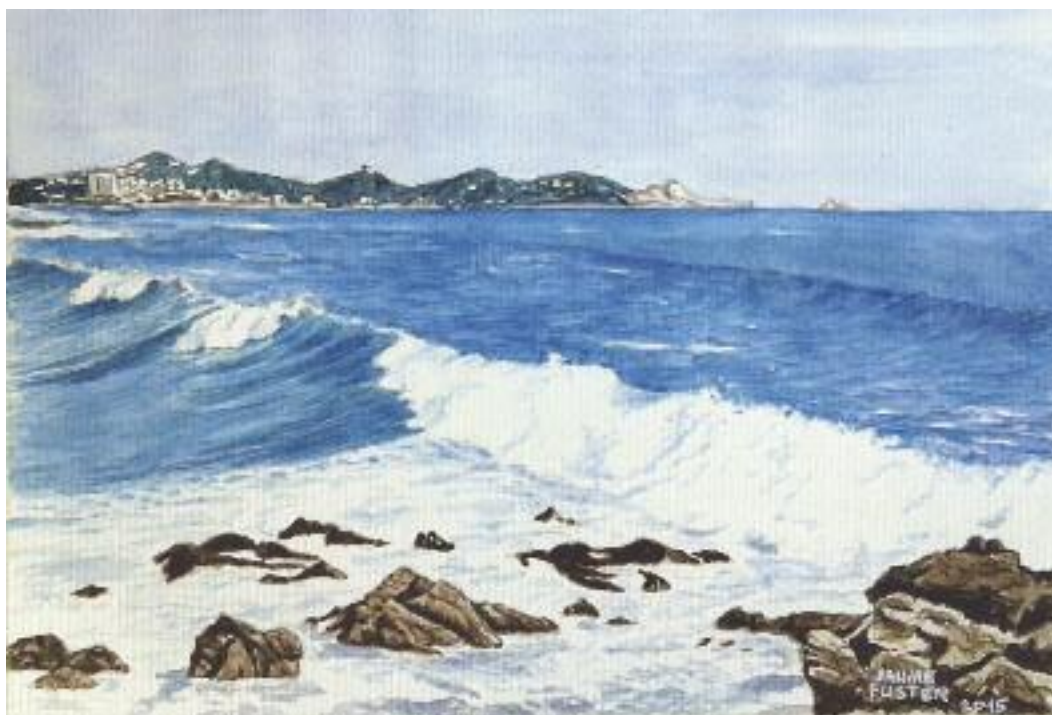
¡Una maniobra muy suya para arruinar al pueblo de Capdepera, ha sido la última audacia de nuestro paisano!

En un año en que la cosecha agrícola se presenta muy mala, y en un período de tiempo en que la lucha por la vida es ingrata para el obrero, no ha tenido dicho Sr. ningún remordimiento en intentar paralizar la venta de *Obra de Palmito* al Sindicato de Comerciantes de Capdepera, en toda la región de Cataluña.

Es preciso que las artimañas de quien pretende arruinar la única industria de Capdepera, lleguen al conocimiento público, para que todos sepan en adelante quiénes son los más nefastos enemigos de la clase obrera.

Nadie en nuestro pueblo ignora la crítica situación que atraviesa la exportación de la obra de palmito, y la activa gestión llevada a cabo por el Sindicato de exportadores; y que, afortunadamente, pudo abrir importante mercado en las plazas de Cataluña; con lo cual desapareció el peligro de estancamiento que se cernía sobre dicha manufactura.

Pero, la solución tan laudable para el bienestar de la población obrera, no convenía, por lo visto, al ex-



Jaume Fuster.
Rissaga.



Jaume Fuster.
Sa Pedruscada.

comerciante, ex-alcalde y acaudalado financiero D. Miguel Caldentey Ginard, enriquecido en dicho negocio a costa del sufrido pueblo de Capdepera.

Su intervención no se hizo esperar.

Y fué en forma tal, que de haber prosperado sus malignas intenciones, la industria de obra de palmito quedaba arruinada por mucho tiempo, y con ello nuestro laborioso pueblo sumido en la más triste y espantosa miseria, puesto que sus exiguos productos representan el pan de muchas familias.

Sabiendo el Sr. Caldentey la viable solución encontrada por el Sindicato en el mercado catalán, puso en juego todas sus malas artes, con el fin de perjudicar, primero, los intereses de cada comerciante en particular; y que luego forzosamente habrían de alcanzar al pueblo en general.

Al efecto, aconsejó al comercio catalán que no comprara obra de momento, a fin de que en Capdepera tuvieran que almacenarla; con lo que conseguirían que el Sindicato abarrotara sus almacenes y tuviera luego que cederla a cualquier precio. Hay que tener en cuenta que ante la falta de salida, los comerciantes hubieran dejado de comprarla, y de efectuarlo sería a precio verdaderamente imposible para la pobre obrera, que ya, al precio de hoy, trabaja noche y día para ganar unas miserables pesetas.

Comprendiendo los Catalanes que el plan de Caldentey sería muy beneficioso para ellos, ofrecieron, mediante excusas, la rescisión del contrato anunciando que dejarían de hacer pedido alguno.

Al propio tiempo el Sr. Caldentey metía a los Comerciantes en el siguiente aprieto: «o el Sindicato le pagaba 3.000 pesetas anuales (50 duros cada mes), o él salí de

nuevo a comprar Obra, pagando más caro y vendiendo luego más barato, hasta conseguir la disolución y ruina del Sindicato.

La primera parte de esta maniobra habría paralizado de momento la exportación y después hubiera sido la pérdida definitiva de los mercados; puesto que satisfecho el capricho insensato de Caldentey, se hubiera retirado, dejando maltrechos los precios en todas las regiones importadoras.

Perplejo el Sindicato ante la amenaza y la poca demanda de Cataluña, acudió ante dicho Sr., quien en vista de la negativa de los comerciantes, rebajó la cifra a 1.200 pesetas anuales (20 duros al mes). Nuevamente protestaron indignados los Comerciantes, que contestaron a la amenaza con el desprecio; en vista de lo cual, el Sr. Caldentey retiró sus pretensiones, temeroso de que, si llevaba a la práctica sus proyectos, el pueblo distinguiera seguidamente sus traidoras maniobras, y juzgase por su cuenta tan abominable intención.

¡¡¡Piensa, pueblo trabajador de Capdepera, los resultados que hubieras obtenido, y las consecuencias que para todos representa la paralización de nuestra industria!!!

¡¡¡Piensa, mujer laboriosa, cual era tu porvenir!!!

¡¡¡Viejos ya inválidos para otros trabajos, que con la obra de palmito os ganáis el sustento!!! ¿Cual sería el final de vuestra vida?...

¡¡¡Jóvenes, hombres, mujeres, madres, ancianos que aprovecháis esta manufactura para ayudar al sustento de vuestra familia...!!!

A vosotras, mujeres, que no conocéis las duras faenas del campo... y aún conodiéndolas no podríais trabajarlas, porque falta tierra que cultivar a vuestros esposos y



a vuestros padres; a vosotros os lanzaba, más que a nadie, al abismo de la desesperación, de la miseria y tal vez del ¡hambre!!

Imaginaos los cuadros de dolor en familias enteras, que en la Obra de Palmito tienen su único sustento, pululando por los campos en busca de ocupación, que no encontrarían o del mendrugo de pan para aplacar sus hambrientos estómagos.

PUEBLO DE CAPDEPERA: DEFIENDE TU INDUSTRIA

Palma de Mallorca. Imp. Independencia. S. Buenaventura, 41

* * *

2

Pueblo de Capdepera

Se ha dirigido contra mi una hoja injuriosa, sin firma alguna de que ella se haga responsable. Estoy seguro de que el trabajador de Obra de Palmito que la haya querido comprender habrá visto que tras ella se esconde la maniobra de un Trust interesado en aumentar sus ganancias a costa de las que yo, con mi trabajo de comerciante, podría conseguir.

He despreciado siempre las ruines insidias que contra mi se dirigen, pero desde el momento en que se alude al Pueblo de Capdepera poniéndolo como juez de un litigio comercial, al Pueblo de Capdepera me dirijo, sin aspavientos, sin injurias para nadie, con números que descubren la maniobra que con la hoja se intenta.

Al retirarme de la tienda de comestibles, en el año 1933, seguí negociando con obra de Palmito y desde entonces no he cesado en mis actividades en este negocio. Me la servía D. Gabriel Flaquer.

Por el indicado Sr. Flaquer supe la constitución de la Sociedad «La Palma» y a sus exploraciones sobre mi actitud con respecto a ella manifesté que sería de absoluta cordialidad y respeto, como entre comerciantes debe existir, exigiendo de ella, únicamente, el respecto natural para mis actividades en especial con varios clientes.

Pero el Trust estaba formado y lo único que parecía interesarle era que yo desapareciera como comerciante de Obra de Palmito, para levantarse él con el monopolio, logrando imponer sus condiciones tanto en la compra como en la venta. Así lo demuestra, entre otras pruebas, una carta de mi cliente de Barcelona D. José Mas de fecha 25 de abril del corriente año en la que dice, textualmente: «Por parte de «La Palma» me hacen presión para que no pase los pedidos a Vd. y se los pase a «La Palma»». Carta que tengo a disposición de quien le interese leerla.

Los que hablan de explotación de las obreras, los que

buscan exaltar los ánimos contra mi han impuesto las tarifas de obra que se copian al dorso y que han de ser la ruina de nuestra industria de palmito, cuyo mercado, logrado por nuestros abuelos, van destrozando con su labor.

Nada tan elocuente como estos números para la trabajadora que quiera interpretarlos.

Como ni con precios, ni intentando quitarme clientes han conseguido que mis actividades comerciales cesaran, y este era el principal obstáculo a su afán de ganancias, intentaron conseguir, por las buenas, que yo me retirara del negocio. Entramos en negociaciones para darme de baja de mi comercio y es natural que yo pidiera una cantidad en compensación de las posibles ganancias anuales a que tenía que renunciar, basado en los precios de venta por ellos establecido.

¡Pero estas ganancias las necesitaba el Trust!

¡No era limitar sus entradas, lo que querían... sino que se les dejara el campo libre!

¡Amenazas, como dicen?... Resulta que para ellos era una amenaza el que un comerciante intentara llevar a cabo las operaciones de su negocio.

¡Querían suprimirme, pero suprimirme sin indemnización!

¡Obrera de Palmito! Yo no te pido que vengas conmigo, ni que vayas con otro... yo quiero, únicamente, que midas a todos con el mismo rasero y sepas distinguir al que intenta explotarte.

Atiende al que mejores precios te ofrezca, síndicate para conseguir las mejoras que te convengan, cobra en dinero y al contado tus operaciones, no en sacas de harina a ochenta pesetas cuando en dinero se pueden pagar a cincuenta y ocho; no en harina de empanadas a 36 reales cuando en las tiendas al contado se vendían a 30. En tejidos yo no entiendo pero vosotras tenéis la palabra.

No creas en promesas falsas, ni escuches las lamentaciones engañosas de los que, no teniendo mejores medios, quieren emplearte como arma para destruir la competencia que no les permite llevar su negocio por derroteros queridos... Derroteros que no son, precisamente, los que pueden aliviar tus necesidades.

Pueblo de Capdepera... por defender nuestra Industria de Obra de Palmito cuenta siempre con la ayuda de

Miguel Caldentey

Abril 1936

Imp. La Actividad, Artà



Jaume Fuster.
Cala Gat.

13 juny

Cala Rajada i el Sex on the Beach

Miquel Estelrich Bestard



Sembla que la millora del turisme, i de retop també la millora de la economia, passa per obrir nous establiments on s'ofereix un *sex on the beach* fins a les 23:00h a bon preu.

Al carrer Elionor Servera de Cala Rajada, o sigui, a l'avinguda dels zombis al poble, s'han obert dos nous establiments que si més no conviden a l'empitjorament de la qualitat turística. Com que no hi ha prou establiments a Cala Rajada d'aquest estil, o sigui, terrassa, pantalla gegant i altaveus fins a altes hores, i això quan no hi ha sessions de Dj's, uns bons emprenedors decideixen que ja era hora d'obrir un nou local d'aquestes característiques. Just allà on hi havia la Central Elèctrica (ja ha plogut molt de llavors ençà), s'ha obert un

local d'aquells amb nom religiós, on s'ofereix un divertit nom de beguda dissenyat exclusivament per atreure el jovent que, a partir d'ara, començarà a omplir de gom a gom tots els locals que hi ha a l'avinguda dels zombis. Dic emprenedors, però el que en realitat se'ls hauria de dir seria *magalufistes*. Un poc més amunt, a uns cinquanta metres, a la mateixa vorera de carrer, un petit bar amb forma de terrassa també ha obert. A l'estil *chill out*, aquest petit local duia devers quatre o cinc anys tancat i ara els seus nous gerents pretenen donar-li una nova vida, a veure si aquesta vegada aconseguixen els objectius proposats.

Si aquesta deriva d'obrir nous locals on s'ofereix més del mateix, i més i més, va per aquest camí, no seria gens estrany que en un parell d'anys el carrer Elionor Servera es convertís en un camí peatonal. Perquè si actualment la gent que circula amb cotxe per aquest carrer, als vespres sobretot, ja té problemes i ha de fer frenades brusques per no trepitjar els zombis i poder seguir amb una marxa contínua cap al seu destí, imaginem com serà un carrer on han augmentat el nombre d'aquests establiments. Això té tota la pinta d'esdevenir un camí peatonal. Ja en parlarem. No ens hauríem de preocupar de no poder accedir amb els nostres cotxes, com sempre, al centre, segurament es trobarien nous camins per a accedir-hi.

La meva preocupació és que no hi hagi una onada de



magalufistes a Cala Rajada, que puguin imposar, en nom del turisme, un model de gatera semblant a Punta Ballena, amb tota la degradació que duu aquest ambient. Això obrir més establiments per a fomentar la massificació de locals no és una millora, és simplement una millora per a afavorir la indústria de la gatera que uns quants saben molt bé com gestionar. Enguany s'han obert aquests dos, ha anat bé. Després, com que aquests locals han anat bé, un nou *magalufista* ja ha posat els ulls en un nou establiment pera convertir-lo en un altra de consemblant per al proper estiu. De cada vegada es radicalitzaran més les ganes d'obrir locals més originals i per fer més ofertes per a engatar-se de forma assequible. Això no és una imaginació meua, és el que realment succeeix a Cala Rajada. Per molt que diguin que estan a l'aguait, aquesta és la tendència. I si no, basta mirar el que passa actualment a Magaluf. Les noves lleis *antihooligans* han estat titllades de draconianes per la premsa britànica, lleis que per cert no es compleixen, basta fer una ullada per la premsa il·lenca.

Abans he dit que tot això és un empitjorament de la qualitat turística i que no fa cap favor ni un a l'hora d'atreure bons turistes, sinó tot el contrari. Un programa per a atreure bon turisme seria el de fomentar i protegir locals com cellers (sí cellers com els que hi ha als pobles de l'interior), a Cala Rajada, i locals del passeig marítim i del carrer de cala Agulla que aguanten l'envestida de la gatera. Però no. Són idees pràcticament impensables i fins i tot ridícules. Això és una percepció falsa que ha calat, i no hauria d'esser així. S'han obsessionat a atreure jovent per a engatar-lo de forma barata perquè suposadament és el que demanen des d'Alemanya o Anglaterra. Hotels que davall les falses qualificacions de quatre estrelles s'omplen d'aquesta classe de turistes, i són autèntiques canteres per a proveir de clients aquests locals. No sé com encara, després de tot el que coneixem d'indrets com Magaluf i s'Arenal, hi hagi sectors que volen bloquejar la implantació d'una ecotaxa per a frenar aquesta deriva. La lògica capitalista és així. O es segueix una determinada tendència imposada i insostenible o és un fracàs absolut. Si la gent no ho entén així, ja s'encarregaran, amb tots els mitjans de què disposen, que la gent ho entengui. Esper que el nou Govern, si tot arriba a bon port, apliqui una ecotaxa justa i que els ciutadans ho notem per bé.

16 juliol

Jornada d'una voluntària a les excavacions arqueològiques del Castell

Marta Aspachs



Quan arribàrem a l'entrada del Castell, ja ens esperava un grapat de voluntaris amb el seu capell i moltes ganes i il·lusió per començar la feina. Llavors, tots agafarem senalles i eines i ens dirigirem cap a la porta del Rei en Jaume. Davall unes lones, ens col·locarem dins l'habitable i superfície a excavar.

Allà durant tot el matí, l'equip d'arqueòlegs –Catalina, Bernat i Pep–, i nosaltres, els ajudants, compartirem tasques com picar i llevar terra i pedres, destriar teules i ceràmiques, escombrar, així com extreure senalles de l'habitable amb el material sobrant.

Tota aquesta feina amb el sol que queia i la calor hagués estat ben dura però la tertúlia tan agradable que mantinguérem mentre gratàvem el passat del Castell, i les divertides anècdotes que es contaven... varen provocar que no ens n'adonéssim i ben prest la jornada d'excavació ja s'havia acabat.

Pel que sembla vaig dur molta sort, de col·laborar únicament quan mancaven dos dies per concloure la campanya, ja que em vaig trobar la terra molt fluixa i bona de llevar. Les primeres setmanes, deien, el sòl era ben dur i costava d'entrar-hi. Per altra banda, aquell dia es va arribar a un nivell de trespol molt ben fet i bastant consistent. Aquest fet i el descobriment d'uns esgraons a un indret de l'habitació, en dies anteriors, es consideraren unes bones troballes, ja que segons el parer dels tècnics, enguany hi hagut menys ceràmica i monedes que en les habitacles descoberts en edicions anteriors. Sempre amb sentit de l'humor, els voluntaris vàrem concloure que segurament aqueixa devia esser una casa pobre, això sí, amb un bon trespol.



Jaume Fuster. *Nevada al Castell.*

En una de les imatges es pot observar l'espitllera del mur, que va quedar ben neta de terra i vegetació, i va donar una estètica en aquest ja tercer habitatge, de la zona sud del Castell, i objecte d'aquesta quarta campanya d'excavacions al Castell.

La campanya del 2015 ha descobert un tercer habitatge a prop del portal del Rei en Jaume

El 10 de juliol els arqueòlegs Catalina Garau, Bernat Oliver i Josep Merino amb la col·laboració de més d'una dotzena d'il·lusionats voluntaris, varen concloure les tasques d'excavació del Castell de Capdepera, en concret, d'un dels habitatges de la zona sud.

Així durant aquests quinze dies s'han pogut delimitar els quatre murs d'un possible nou espai d'habitatge, que es comuniquen amb un segon espai, situat a una cota de nivell superior, mitjançant una escala, de la qual se'n conserven perfectament els esgraus. La nova habitació excavada també té dos nivells de trespòl i una petita rampa d'accés al trespòl situat al nivell inferior. Els murs d'aquest espai es troben referits.

Els tècnics estan satisfets amb els resultats obtinguts, que vénen a refermar els coneixements assolits en les excavacions anteriors. Des del punt de vista de les estructures, poc a poc, es va definint aquest nucli de cases adossades a la cara interna de la murada, vora el portal del Rei en Jaume, que es construïren en un moment en el que el pas de ronda era elevat i l'objectiu del castell ja no era la defensa. La seva edificació va provocar la inutilització de les antigues espitlleres i la seva conversió en vertaderes finestres que comunicaven amb l'exterior. Cada campanya d'excavacions dona més

informació sobre com es distribuïen aquestes cases, que hi havia dins els castell, i de l'estructura que tenien: on tenien el portal, per a què s'utilitzaven, etc.,...

Enguany no ha estat una campanya massa rica en troballes materials, però malgrat tot, les ceràmiques i monedes que han sortit a la llum, evidencien que el moment d'ús de la zona se situa cap a la primera meitat del segle XVIII.

20 juliol

DOCUMENTACIÓ GABELLINA I ORIENTAL Els Somnis del Tren a Capdepera (1923)

Miquel Llull

Bibliotecari del Golea



Els somnis sempre han format part dels gabellins; hi ha hagut somnis de tota mena, com el de Paradella, que ens ha acompanyat, ens ha ajudat a tirar endavant i ens

ha obert un passadís cap a l'altra banda de l'espai, on hi tenim estada per una temporada mentre recuperam forces per a pujar a les altes muntanyes de la vida terrenal.

Tots els somnis estan oberts a la imaginació, tots són *nostrus*, tots són imprescindibles per a poder ser un mateix, i tots ens dibuixen un horitzó que no cada dia és el mateix, però que sempre és llunyà, i precisament per això hi volem anar.

Antigament, els somnis sortien en barca, a cercar les illes mòbils, per exemple. Una barca petita, un parell de remes, tal vegada una vela llatina, i la mar obria vies de coneixement, encara que sovint també eren d'aigu. Però malgrat tot, les illes mòbils varen omplir molts buits i ens feren més forts i perseverants, i ens ensenyaren a conformar-nos amb poc, tan sols amb una visió, amb una visió que valia tot un món, amb una visió que ens retornava la pau interior i omplia algunes parts del cervell d'aquella claredat que ens acosta a la il·luminació.

Uf! El somnis també han viatjat en tren: viatges fantàstics que duraven hores i hores només amb una talla da de síndria per menjar i converses eternes sobre quan arribaríem a qualche part. El tren ens acostava a Capdepera, però amb aturada a Artà. El veia com un estel fugaç que anava en direcció a l'amor, mentre jo estava tancat en una gàbia que no em deixava volar. Però volava amb el tren!

El tren va arribar a Artà amb una locomotora anomenada *Palma* el 21 de maig de 1921 i la línia no s'inaugurà oficialment fins el 16 de juny amb una gran festa

i un número especial de la revista artanenca *Llevant*. L'artífex d'aquest «gran» esdeveniment fou el banquer i empresari Rafel Blanes Tolosa (1878-1975) i per això és fill il·lustre d'Artà.

Però el tren es va aturar a Artà, precisament, i va seguir en funcionament fins el 1977. El

2009 es varen iniciar les obres per tal de fer la reobertura de línia Manacor-Artà, però un govern desaprensiu va fulminar les obres perquè, sembla, que el tren era el símbol dels *nostrus* somnis i els *nostrus* somnis «sembla» que no es poden tolerar.

Des de llavors, des de 1921, corre una llegenda que diu que el tren arribarà qualche dia a Capdepera, i

també a Cala Rajada. Per motius *diversus*, el tren transporta somnis, però ell mateix també és un somni que fa gairebé un segle que ens persegueix i ens esperona. El tren també és una lliçó que hem d'aprendre: als *nostrus paísus* és molt difícil fer projectes a llarg termini perquè les batalles fraticides i inútils ho tuden tot, a vegades...



Estació d'Artà, 1921.

I el document que presentam avui ens ha donat peu a parlar de tot això: dels somnis, dels trens, de les batalles fraticides que, a voltes, ens menen cap el no-res. Es tracta d'un article anònim publicat a *Foch y Fum* el 9 de març de 1923 on se'ns vaticina que el tren arribarà qualche dia, o no, a Capdepera, i ho farà per la porta gran, travessant un túnel que anirà per davall el Castell, el *nostru* famós castell, que també diu la llegenda està connectat, d'una manera o altra, amb la part continental del *nostru* país per uns túnels que no els ha fet l'*homu*, sinó forces naturals molt superiors.

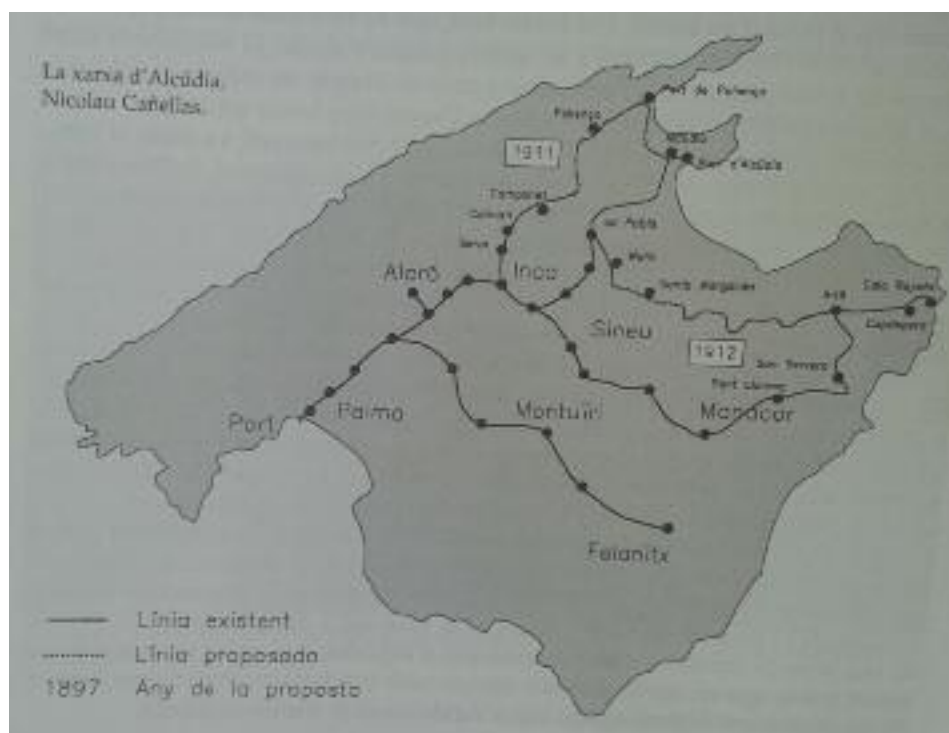
Sembla que primer havia de tenir parada a Vila Roja, però, per aquesta mena de rivalitat entre la part de Ponent (Sant Joan) i la part de Llevant (Sant Jaume) del poble, l'autor de l'escrit va decidir que la part de Vila Nova era més moderna i dinàmica i es mereixia amb escriu aquest gran esdeveniment.

Són les rivalitats de poble! O entre els pobles veïnats! En aquest cas, entre Vila Nova i Vila Roja, i també potser per això tal vegada el mateix autor dos *mesus* abans, el 5 de gener de 1923 es demanava: «¿Com es que Vila Rotje comprén es 10 per 100 d'es número d'es *Foch y Fum*, mentres que Vilanova comprén es 90 per 100?», escrit, evidentment, d'aquella manera! La resposta ens la dóna ell mateix: «sols dirém que el barrio de Llevant de continuá p'el camí que hán emprés ben pronta podrà serví de miray a n'es barrio de Ponent».

Es tracta de l'aire i la terra, el foc i l'aigu, tots els elements de la vida que ens empenyam en separar, quan sabem, o hauríem de saber, que són un tot: el foc, l'aigu, la terra, l'aire, Vila Roja i Vila Nova, formen part de *noltrus* o *noltrus* formam part d'ells, de tots aquests elements que són la vida i que mai de mais podem dir que



Nicolau S. Cañellas Serrano. *El Ferrocarril a Mallorca: la via del progrés*. Documenta Balear, 2001.



ens són aliens. Perquè, si ho feim, ens equivocam i no anam cap a l'essència.

Però potser tampoc no cal agafar-s'ho tot al peu de la lletra. També hi ha l'humor, saber riure's de *noltrus mateixus*! Això també ens dóna força i ens col·loca en el lloc de partida per a iniciar, o acabar, aquest gran viatge que és la vida.

De Capdepera

Es Vila-Rotjés o sien es d'es barri de Ponent, aquesta vegada s'han pensat tocà amb un dit el Cel. Están d'enhorabona. Entre el tren amb estació de parada. ¡Y tan parats com quedaréu! Entre ses ubertures pròximes d'es nous carrechs. ¡Y tan carregats com vos voréu! Amb so Matadero, per quant será sa vostra mort. Y sa nova plassa de pesá porchs (¡Uey! alto aquí. Mos referim a n'es *tocinos* que pesám p'els cataláns; porque axó d'els porchs ni há de moltes classes, però prou que están al corrent). Pues sa pensen tocà amb un dit al Cel y axó que les falta una partida grosse de metros per arribá a n'es nivell d'el centro de la població, cosa que no lograrán may, per quant ni siquiera se vorán a s'altura de Vila-Nova, o sia es barri de Llevant, ni materialment, físicament, ni moralment, *eso es*; moralment no hen porém tractá porque sería gros, y mes gros que ses eleccions pròximes de diputats si es que no retiren alguns d'ells es capritcho pronosticat, lo milló que podrían fé, antes que imitá el papé d'en Palou de Sa Pobra. Puesto

que no porém allargá sols dirém que el barri de Llevant de continuá p'el camí que hán emprés ben pronta podrá serví de miray a n'es barri de Ponent.

Físicament no importa averiguá els casos de enfermedad per conservá la salud y poré allargá la vida, basta que els vecíns *al Horizonte*, contemplant *el mar*, la Isla de Menorca, aquestes montañes, y mentres contemplau el panorama, ja sentiú el corn, que vos avisa l'arribada d'els covos d'el peix fresch y viu, porque poguéu triá. Encare recordám les paraules d'una peixatera quant deya: en pendre es barri de Ponent ja m'agafa una terciaria ¿vos creis que tant poch vol di aquesta frase? Y en quant a sa carn, se podrá sacrificá a n'es barri de Ponent, però se vendrá p'es barri de Llevant, ja heu digue aquell sábi ¡Pobres de pobres! per quant no heu pogut sostení may un café porque tots es heu han provat, han tengut que havé de tancá, un poch antes de quebrá. En canvi a n'es Llevant, de cada dia veis que s'obrin cafés y tots van progresant, hasta tal punt, que es de mes avall d'el carré del Centro, no quedarà mes remey, que d'ampliá es local en so fi de poré doná cabuda a n'els seus parroquians.

En quant a s'estació d'el tren, ja hen parlarém un altre dia, pues no l'han de fé per are, ni per suare, ni per lla-vonses; y en cas de voreró, la voréu construhí a n'es barri de Llevant, o sia a la surtida del Túnel que se ferá, qui pasará per devall el Castell, y prou, un altre dia ja vos dirém a n'es costat de quines cases se ferá l'estació si es que s'arribi a construhí.

Foch y Fum (9 març 1923), p. 2.



13 agost

Els Weedon i Capdepera

Cap Vermell



Family at Sa Pedruscada

Estiuejaven, i encara ho fan, a sa Pedruscada, i el seu llegat fotogràfic ha estat cedit a l'Arxiu del So i de la Imatge del Consell de Mallorca i ha pres forma en el llibre *Ulls del temps*. Algunes de les millors imatges d'aquesta col·lecció integren una exposició itinerant que segurament podrem veure l'any que ve a Cala Rajada.

Recentment, *Cap Vermell* va visitar les senyores Veronica i Cordelia Weedon, viuda i filla respectivament de Tom Weedon, fotògraf anglès, a la casa on estiuegen a sa Pedruscada. Els Weedon, l'any 1956, van arribar per primera vegada a Mallorca i avui el llegat fotogràfic de pare i filla constitueix un magnífic fons documental cedit a l'Arxiu del So i de la Imatge, del Consell de Mallorca.

Veronica és una venerable senyora de més de 90 anys d'edat, amable i plena de lucidesa, que ens parla de la seva arribada a l'illa, però qui més ens apropa a la figura de Tom Weedon és la seva filla Cordelia, la qual agafa el relleu del seu pare en l'art de la fotografia i que, d'alguna manera, ha completat una visió molt poètica d'aquesta terra, en forma d'imatges. Ens conta que, finalment, al 1959 decidiren traslladar-se definitivament a Mallorca, on havien comprat una casa, concretament a Fornalutx. El seu pare es trobava delicat de salut i cre-

ien que el clima mediterrani, més amable, li seria favorable. Lamentablement, la malaltia que patia era més greu que no es pensaven i va morir quatre mesos després d'establir-se.

Ens conta Cordelia, que, després de la Guerra, son pare exercia de fotògraf independent i de professor de fotografia a Anglaterra, concretament a l'Escola d'Art de Guilford. A Mallorca, entre 1956 i 1959 va fer excursions arreu, captant imatge de tota l'illa, especialment de la zona nord, però també de Capdepera. Després de la mort de Tom, Veronica va creure que a l'estiu seria bo per als seus fills passar uns mesos a vorera de mar, i així fou com arribaren a Cala Rajada, concretament a la zona de sa Pedruscada, on llogaren una casa. Aquest ritus estiuec s'ha mantingut d'aleshores ençà, per bé que el domicili habitual continuï sent el de Fornalutx. En aquells primers anys, ens diu Cordelia, les condicions de la casa de sa Pedruscada eren precàries, sense aigua ni vàter digne d'aquest nom.

Al cap de dos anys de la mort de Tom, Veronica va decidir que havien de tornar a Anglaterra, tant perquè a Fornalutx no hi havia res que fer com pensant en l'educació dels fills. En qualsevol cas, aquesta decisió no suposà deixar la casa de Mallorca, que van mantenir per a les vacances. A Londres, Veronica treballà d'assistent social, fins a la seva jubilació, al 1979, que fou quan ja es va establir definitivament a l'illa i continuà amb els seus estiuejos a sa Pedruscada. Es tracta de combinar,



com diu Cordelia, la muntanya i la mar. A més, aquesta part del nostre municipi, ens diu, no ha canviat gaire.

Els Weedon no van tractar els Canaan, tot i compartir la passió per la fotografia, ja que l'hotel El Castillo era per a gent d'un estatus superior, ens diu Cordelia. De fet els han conegut per mitjà del llibre editat per *Cap Vermell*. Pel que fa a l'arxiu fotogràfic de son pare, Cordelia manifesta que ella volia fer alguna cosa, no volia que caigués en l'oblit. Va ser des del Consell de Mallorca que, fa tres anys, es posaren en contacte amb ella i li oferiren la possibilitat de fer-se'n càrrec i de donar-li l'o-

24 setembre

INFRACRÒNIQUES NEOCOLONIALS

Capdepera-Catalunya

Miquel Llull



portuna divulgació. Ara, aquest fons documental es troba dipositat, com hem dit, a l'Arxiu del So i de la Imatge del Consell. Això s'ha traduït en la publicació del llibre d'imatges que duu el títol de *Ulls del temps*, la introducció del qual va ser escrita per Veronica. Igualment, hi ha en marxa una exposició itinerant, que es va presentar a la Misericòrdia a l'octubre de 2013 i que posteriorment ha passat per Sóller i Fornalutx, i que des del 12 de juliol es pot veure a Manacor. És previst que l'any que ve arribi a Cala Rajada. Es tracta, evidentment, d'una part de l'arxiu, un total 140 fotografies en blanc i negre, tant de Tom com de Cordelia Weedon. Aquesta, seguint la petjada del seu pare, ha esdevingut una de les artistes gràfiques més destacades de la seva generació.

Cordelia, a banda de la seva activitat professional, com a professora de fotografia ha treballat amb grups marginals, cosa que, com diu ella mateixa, li ha suposat una gran experiència, molt distinta de la que es dona en ensenyaments reglats. Actualment també duu aquestes experiències a Àfrica. Accepta la nostra opinió que molts de visitants arribats de l'altre costat de la mar ens han ofert una visió de Mallorca que potser no havíem descobert, però insisteix que aquí hi ha hagut bons professionals de la fotografia que han deixat una obra admirable.

En fi, tota una nova descoberta, aquesta dels Weedon i el seu llegat fotogràfic. Un llegat que, afortunadament, es troba en bones mans, en el Consell de Mallorca, i que tot i que sigui de forma antològica podrem veure, si no hi ha res de nou, l'any que ve a Cala Rajada.

Cornèlia Weedon ha posat a l'abast de *Cap Vermell* molt de material gràfic, que ens és impossible reproduir. A la llibreria LLetres de Capdepera és a la venda el llibre *Ulls del temps* editat pel Consell de Mallorca.

Capdepera sempre ha tengut presència en els grans actes i les grans obres que s'han fet a la capital de Catalunya, a Barcelona: hi va enviar una mostra de llata a la gran Exposició Universal de 1888; va participar en el I Congrés Internacional de la Llengua Catalana del 1906 amb quatre congressistes; l'obra immensa de la Mancomunitat va comptar amb un dels homenots gabellins, Joan Alzina i Melis; un gabellí va condemnar l'assassinat d'El Noi del Sucre, i, finalment, una petita representació gabellina va assistir a la presa de possessió de Francesc Macià, primer president de la Generalitat republicana...

I ara, en aquests moments decisius en els quals Catalunya es juga el seu futur, és bo que també des de Capdepera expressem la nostra solidaritat amb els catalans continentals que es preparen per a enfrontar una de les batalles democràtiques més belles de les que hem vist a Europa i al món.

La meua solidaritat és doble; primer com a català insular em sent preocupat amb tot el que pugui passar allà, perquè som conscient que el seu futur també és el meu. Però també com a persona que creu en els valors democràtics i republicans, sent i sé que tot el que passi allà té a veure amb la defensa d'aquests valors.



L'Estat espanyol és un tap, tant per al progrés democràtic com per al cultural, i aquest tap ha de saltar per tal de poder tastar un altre cop la llibertat i tenir potestat per desplegar unes institucions nostrades que siguin posades immediatament al servei dels ciutadans: això és diu democràcia i, en el fons de tot, aquesta és la gran lluita. No és només una qüestió identitària, no és

només una qüestió lingüística, no és només una qüestió econòmica: és, per damunt de tot, una qüestió de dignitat democràtica, com s'ha pogut comprovar a les darreres quatre diades.

Ara vivim una campanya electoral plena de trampes i d'enganys, a més de molts d'insults, perquè la xenofòbia anticatalana dóna vots a les espanyes. Només aquest fet ja diu molt de la situació en la qual ens trobam i ens convida a posar-hi remei.

Els catalans tenim la sort de comptar amb uns mitjans públics que projecten la nostra imatge de diversitat, on és possible el debat, on és possible estar d'acord o no. També tenim la sort de poder veure, llegir i escoltar els mitjans espanyols, i la imatge que projecten fa feredat: la seva unanimitat anticatalana i antidemocràtica és tal que fan ganes de fugir corrent i no aturar-se fins a les Antípodes. Però no ho podem fer! Hem d'estar aquí, sabent que el proper diumenge podem guanyar o podem perdre, però el que no perdrem és la dignitat democràtica i republicana que representa la idea de Catalunya. I a l'altra banda no tendrem aliats, perquè l'opinió pública espanyola és una de les més deliberadament desinformades del món i, per tant (amb les notables excepcions de rigor), només podem esperar menyspreu i rancor, i, en el millor dels *casus*, el silenci dels anyells, com han fet i fan la majoria dels «intel·lectuals» espanyols.

Atacaran per tots els costats, també des de dins de Catalunya, tant des de la dreta com des de l'esquerra,

tant des de l'extrema dreta com des de l'extrema esquerra, i fins i tot els extraterrestres s'han apuntat i s'apuntaran a aquest bombardeig constant, quan en realitat els que ataquen Catalunya no és perquè siguin de dretes o d'esquerres, sinó perquè han abraçat un nacionalisme rabiós, comandat i expandit per les classes extractives (Ibex 35 i altres herbes), gelós de les seves prebendes i dels seus avantatges, i amb una por terrible a la democràcia.

De la dreta ho donàvem per descomptat, però per a alguns (no jo, entre ells), la sorpresa ha estat l'esquerra, la seva intransigència nacionalista que ha arribat a exhibir tics ètnics i tot! En tenim un parell d'exemples amb l'actitud fèrria i leGAL de Felipe González, antiga icona dels «modernitzadors» espanyols, campió de les portes giratòries, multimilionari de nou encuny, dient dois un darrere l'altre i desmentint-se a si mateix poc després. Ho ha fet en dues capçaleres de l'experiodisme nacionalista: *El País* i *La Vanguardia*, que ja no es creu ningú perquè no ofereixen informació i només excreten propaganda pagada amb anuncis de les classes extractives i les seves depredadores empreses.

L'altre exemple és el nou Emperador del Paral·lel, un tal Pablo Iglesias 2, que ens ve a dir que tot això de la llibertat de Catalunya és un conte de fades de la burgesia catalana i que el que s'ha de fer és la «revolució espanyola», liderada per ell mateix, i després ja en parlarem, però que tot ha de ser «legal»; bé, tot no, només les coses relacionades amb Catalunya, i això ja sabem que vol dir: MAI, IMPOSSIBLE, etc...



Jaume Fuster.
Son Moll.

1 novembre

He sentit la soledat dels morts, moltes vegades...

Marie Tour



El trist paper que fan els del PSC(oe) i els comunismes *diversus* amagats encara sota el nom d'Iniciativa-Verds-EUIA, ara coalitzats amb Podemos (CSQEP ufl), és antològic i d'un ridícul descomunal, posant una tradició obrerista i popular catalana al servei dels contraris a la llibertat de Catalunya i fent el joc a les classes extractives i als seus «condes» i demés «noblesa». Joan Herrera i Dolors Camats, dirigents d'aquesta flor mústia comunista, per no posar-se al costat d'Artur Mas es posen al costat de Duran i Lleida i d'Aznar. Quina desgràcia!

Tanta sort que la CUP salva l'honor de l'esquerra internacionalista i anticapitalista, caminant amb la gent i obeint el mandat d'una part molt important de la societat catalana, que reclama un estat propi per a poder tirar endavant amb la seva vida i fer-ho en llibertat. Perquè això és el que no han volgut entendre les esquerres que orbiten al voltant de l'Emperador del Paral·lel ni tampoc els del PSOE: aquesta revolució democràtica no està en mans dels dirigents polítics i és un insult a la gent pretendre personalitzar en Artur Mas el desig d'independència. Vivim una revolució i els suposats revolucionaris (Camats, Herrera i el conill Rabell) miren cap una altra banda. Només cal desitjar la seva jubilació definitiva, per ineptes i fracassats, si més no en el seu paper de «revolucionaris».

Com deia, arriba l'hora de la veritat i tots aquests «revolucionaris» «professionals» han abandonat la revolució a la seva sort, però la força de la gent potser aquesta vegada ens donarà una sorpresa agradable i enviarà els «revolucionaris» llunyans i allunyats al pou de l'oblit per sempre més.

I per acabar-ho de rematar, surt la Gran Banca i amenaça els catalans amb cataclismes econòmics provocats per ella mateixa, si és que tenim la valentia de votar per la independència. Així ens trobam que la Gran Banca demana el vot per al PP, UDC, PSOE, C's... i també Podemos (o Podem o CSQP o IC-V-EUIA). Com també fan alguns bisbes, que resaran compungits per la «unitat d'Espanya»... Viure per veure!!!

Aquesta és la «revolució» espanyola! Una revolta radical de la Gran Banca i els poders de l'Estat contra la democràcia, amb la complicitat de l'«esquerra» més casposa i contrarevolucionària.

Jo, no cal dir-ho, estic al costat de la moderació catalana i de la seva revolució també moderada, que, com tots sabeu, és la única que pot provocar canvis a favor de la gent i acostar les persones a la «felicitat» que, segons diuen, hauria de ser la finalitat última de la política.

«Qué solos se quedan los muertos» va escriure el poeta Gustavo Adolfo Bécquer. Soledat eterna que trenca en dies comptats.

Un altre poeta, Fernando Pessoa, va resumir la vida i la mort: «Solo os dejo dos fechas, la de mi nacimiento y la de mi muerte, entre una y otra todos los días son míos».

Ambdues frases han arribat al meu cap aquests dies, com a altres caps hauran arribat altres coses al voltant de la mort.

He volgut fugir, anys i anys, del costum d'anar únicament al cementiri el dia de Tots Sants. A la meua part revolucionària i rebel no li agradava deixar-se veure per allà quan més gent hi podria haver, reivindicant el cementiri com lloc de recolliment i no com a passeig per a lluir adorns florals i passarel·la per a estrenar la nova roba de tardor. Potser això tenguí a veure amb la imposició de mumare d'anar cada 1 de novembre, d'ençà que tenc records, a fer la volta per allà amb la nova muda d'hivern, tant si feia fred com si estàvem a 25

graus. A l'altra part, la conformista, la pausada, li agrada veure com els vius comparteixen i engalanen la ciutat darrera, la del descans etern. No sé si m'estic fent gran, la part rebel perd força.

He sentit la soledat dels morts, moltes vegades. Tombes mai visitades, qualcuna ni tan sols per Tots Sants. Morts que ja han mort per sempre, perquè cap d'aquells que algun dia els varen conèixer viu per a recordar la seva imatge, la seva veu, els seus dies de vida. Altres, a força de passar els anys, han deixat d'importar als vius.

La soledat que esgarrafa. Hipòcritament, a vegades. No sé molt bé si les flors serveixen, en alguns casos, per a recordar els que no hi són o per a enlluernar els vius. La part rebel aquí és fa notar i es pregunta per què només aquest dia hi ha flors a algunes (moltes) tombes. La part més..., com ho diria?, adulta?, diu que ja està bé així. Tanmateix ambdues parts estan d'acord que ni els records es troben només allà, al cementiri, ni més flors volen dir més estimació, sigui quina sigui la data que marqui es calendari.

«Solo os dejo dos fechas....», al calendari i a les làpides. Dues dates. A vegades, com si d'un sols quedàs això, un nom i dues dates. Amb sort, al voltant d'aquestes dues dates hi haurà flors, i visites. I algú que recordi els dies viscuts entre les dues dates gravades a la pedra. Per a altres, res, ni això.

La mort ens iguala a tots, o no.

De cada any que passa, i això demostra que m'he fet gran i fa por, hi ha més dies de records acumulats entre les tombes, més gent coneguda que ja reposa per sempre. Quan era petita i mumare m'hi feia anar amb la nova muda d'hivern, només m'entretenia fent renou amb les sabates i la graveta dels carrers, tanmateix ni coneixia ningú ni tenia cap record de ningú. Els anys van passant i amb cada primer de novembre han augmentat les meves vivències, les meves arrugues i, tristament, han augmentat les cares conegudes a les fotografies de les làpides, els records dels dies viscuts per aquells morts són també els meus records i els meus dies. Fa por, però una por assumida.

Tot i que d'una manera premeditada no trepitjaran les meves sabates la graveta del cementiri, el dia 1 de novembre, (llevat de força major), si que hi tornaré en dies posteriors, potser quan m'ho marqui el cor i no el calendari, a veure si les meves flors encara llueixen, que segur que no, i a deixar-me envair de nou per la soledat dels morts, tan plena de records.

Però, així i tot, reconec amb satisfacció adulta que les flors i les visites al cementiri per Tots Sants són meravelloses demostracions i no s'han de perdre mai.

14 desembre

DISBARATS

Desmantellar la brigada i alguna cosa més?

Mateu Garau Flaquer



Els darrers anys hem vist com, per distintes circumstàncies, el personal de la brigada de l'Ajuntament ha disminuït sense que s'hagin cobert les baixes produïdes. Si bé és cert que en altres departaments s'han produït baixes, és a la brigada on han estat més nombroses i, a més, pel que he pogut saber, dins els propers mesos, n'hi ha més de previstes. I davant totes aquestes baixes quina resposta es dona des de l'Ajuntament? Idò, que tot és culpa d'en Rajoy. O això és el que es desprèn de les declaracions del batle a la revista *Faxdepera* fa unes setmanes on, a preguntes sobre aquesta qüestió, confirmava que no es cobreixen les places que queden buides i que això és a causa d'una llei estatal instaurada pel govern d'en Rajoy que impedeix contractar funcionaris. Fins i tot, el batle afirma que "ens estan desmuntant l'Ajuntament".

No seré jo qui defensi les mesures del govern d'en Rajoy, qui em conegui sap que no compartesc per res les seves idees, i si bé és cert que aquesta llei que esmenta el batle existeix, no és menys cert que admet excepcions que la majoria de municipis estan aplicant. Municipis veïns de tots els colors polítics estan o bé creant places noves o bé cobrint les baixes que tenen, aquestes darreres normalment a través de borses temporals. Tots aquests municipis no fan més que aplicar les excepcions que permet la normativa per cobrir places de tot tipus, des d'auxiliars administratius a peons de brigada, i cap d'aquests municipis ha tengut problemes per cobrir-les. Fins i tot, en alguns casos, han pogut crear places noves, això sí, degudament justificades.

I si a tots aquests municipis ho han pogut fer, per què a Capdepera no? No se'ls aplica la mateixa normativa?

Personalment, crec que és més una qüestió de voluntat política que altra cosa. És cert que la realitat canvia i, potser, que una baixa en un determinat departament no sigui necessari cobrir-la amb una altra persona, sinó que pugui bastar una redistribució, sigui per disminució del volum de feina, per una millor organització, etc. No obstant això, el que no és normal és que cap baixa es cobreixi, com està passant amb la brigada de l'Ajuntament, quan, amb la llei a la mà, això es podria fer. En canvi, ens trobam que feines que abans feia la brigada ara les fan empreses privades sense cap tipus de control, cosa que no passa amb la brigada on sí hi ha supervisió.

A més, no hi ha cap estudi ni res de res que confirmi que la gestió privada serà millor que la que s'ha fet fins ara.

Com he dit abans, el que està passant a l'Ajuntament amb la substitució del personal, i concretament amb la brigada, és una qüestió de voluntat política. Donar la culpa a en Rajoy sona a excusa, però serveix per anar reduint un departament de brigada que ha donat molts bons resultats amb una clara intenció, donar prioritat a la gestió privada per sobre de la gestió pública, idea que és molt legítima i que defensen partits com el PP i Ciutadans, però que no em pensava que el PSOE també ho fes.



Jaume Fuster.
Son Moll.

LIESEGANG MESTRE sl

c/. almirall cervera, 22 07590 cala rajada
telf.:971565724 fax:971818301
www.liesegang-mestre.com

c/. costa illobera, 53 1º 07570 artà
telf.:971829544 fax:971 829673
email: ofi@liesegang-mestre.com



NATS

Gener

Dia 7, Colau Nadal Sancho, de Laura.
Dia 7, Rut Rodríguez Marín, de Juan José i Lorena.
Dia 9, Alexandra Moll Riera, de Bartomeu i Maria del Mar.
Dia 25, Marcel Infantes Silva, de José i Marta.

Febrer

Dia 3, Ariadna Cejas Vidal, de Mathias Santiago i Alexandra.
Dia 5, Alex Malagón Bou, de Manuel i Joana.
Dia 5, Hadia Teresita Feliu Aldhaferi, de José Ernesto i Hebatullah Jawhar.
Dia 17, Carla Garau Lorente, de Carlos Alberto i Antonia.
Dia 19, Lucía Serrón Alvear, de Néstor Adrián i Claudia Marina.
Dia 25, África Franco Vélez, de Alberto José i Elena Teresa.
Dia 26, Bel Cuat Caponero, de Jaume Antoni i Valeria Etel.

Març

Dia 6, Aura Vives Mercant, de Juan i Marta.
Dia 12, Juan Massanet Ferrer, de Bartolomé i María.
Dia 14, Juan Mingorance Fernández, de Iván i María Celeste.
Dia 30, Ariadna Cabrero Tous, de Eduardo i Maria Magdalena.
Dia 30, Daniel San José Rodríguez, de Daniel i Sara.
Dia 31, Adele Pavia, de Angelo i Sonia.

Abril

Dia 6, Marc Llull Domínguez, de Carlos Alberto i Ana.

Dia 8, Alex Muñoz Amores, de Esteban i Tania.

Dia 9, Alba Lallave Bermúdez, de Rafael i Nuria.

Dia 11, Lukas Benoit, de Julien Andre i Jitka.

Dia 12, Seldat Mustafa Mustafa, de Metus i Sabina.

Dia 14, Uriel Pastor Mingorance, de Daniel Tobías i Betina.

Dia 19, Triana María Pons Santiago, de Francisco i Lara.

Dia 19, Alexander Sergeev Veselinov, de Sergey i Galya.

Dia 21, Aya Hafiane, d'Abdellah i Ibtissame.

Dia 25, Alexia Martín Zapata, de Toniesky i Doralba.

Dia 26, Martina Ocoro Veny, d'Edinson i María Isabel.

Maig

Dia 5, Alba Scarlett Medina, de Pablo Yorke i Tamara.

Dia 6, Roc Sancho Galea, de Roberto i María del Carmen.

Dia 10, Adrià Garau Servera, de Mateu i Catalina Pilar.

Dia 19, Toni García Lores, de Antonio i Olaia.

Dia 21, Yago Álvarez Pérez, de Carlos David i Lorena.

Dia 26, Piero Moratto Jardines, de Sergio i Anay.

Dia 29, Naira García Carballo, de Ramón i Natalia.

Juny

Dia 1, Andreu Schärer Arnaud, de Antonio Hermann i Lisangeles.

Dia 3, Índia Amir Moure, de Camilo i Amalia Lorena.

Dia 10, María Prados Carrillo, de Agustín i María Teresa.

Dia 14, Toni Ribot Pellicer, de Antonio i Beatriz.

Dia 22, Nuria Berengena Bernat, de Pedro José i María Magdalena.

Juliol

Dia 1, Leyla Montañez Montañez, d'Inocente i Teresa.

Dia 9, Martina Yaw Santiago, de Miguel i Isabel.

Dia 12, Alma Benítez Maza, d'Andrés i María Victoria.

Dia 15, Mama Awa Diop, de Bada i Adama.

Dia 21, Júlia Morey Cárcel, de Raul i Francisca.

Dia 27, Jorge Falcato Romero, d'Ismael i Aida.

Agost

Dia 4, Triana Martínez Avellaneda de José Carlos i Maria José.

Dia 18, Maria Bang Abaga Díaz, de Pedro Makina i Laura.

Dia 20, Ana Maria Rodríguez Amaya de José Manuel i Maria del Mar.

Dia 21, Neus Piris Morey de Marc i Leonor.

Dia 22, Carla Linares Bautista de Luís i Adela Maria.

Dia 22, Adrian de Benedetti Rodrigo de Pablo Gabriel i Carolina.

Setembre

Dia 10, Ian Agustín Alcoba Paredes, de Hugo Jaime i Mariuxi Amada.

Dia 10, Elisa Malpartida Llull, de Jonathan Rubén i Margarita.

Dia 16, Mauro Mancuso Gallego, de Pino Mauro i María Belén.

Dia 20, Lara Rodríguez Montané, d'Ernesto Juan i Yolanda Isabel.

Dia 22, Martina Herrera Rodríguez de Ávila, de Richard Daniel i Patricia.

Dia 22, Martina Iglesias García, de Miquel Àngel i Silvia.

Dia 27, Liam Andrés Casellas Scarlett, de Andrés Eduardo i Samantha Kelly.

Dia 30, Àngel Domínguez Granda, d'Àngel i Eva María.

Octubre

Dia 1, Melania Chaparro Georgieva, de Domingo i Aneliya Lyubomirova.

Dia 2, Martino Alessandro Quetglas Lusiardi, de Martín i Giorgia.

Dia 2, Valentino Franchesco Quetglas Lusiardi, de Martín i Giorgia.

Dia 4, Àlex Svetlinov Tomov, de Svetlin i Daniela.



Dia 6, Ariadna Martí Cabrer, de Simón i Jessica.
 Dia 19, Laura Gómez Fuster, d'Antonio i María del Carmen.
 Dia 21, María Ureña Morey, de Fernando i María Esperanza.
 Dia 22, David Muñoz Orta, de David i María Dolores.
 Dia 23, Leyre Fajardo Lorente, de Carlos i Vanesa.
 Dia 27, Júlia Nebot Uceda, d'Agustí i Sandra.
 Dia 30, Úrsula Moreno Van Velthoven, de Juan Antonio i Ana Merihelen.

Novembre

Dia 2, María Ferrer Andrades, de Miguel i Patricia.
 Dia 3, Maria Fuster Mestre, d'Antonio Gabriel i Eva.
 Dia 5, Manuel Filgueiras Pastor, de Manuel Alberto i Carmen.
 Dia 10, Sam Isenburg Perelló, de Dennis Elso i Elena.
 Dia 22, Salma Besraoui, d'Abdelatif i Hanane.
 Dia 26, Carlota Tamarit Almendros, de Pablo i Cristina.

Desembre

Dia 3, Lya Villarroel Jabalera, de David Andrés i Vanesa.
 Dia 4, Gabriel Estévez Acosta, de Gabriel Ángel i Rebeca Elizabeth.
 Dia 10, Helena Medina Rodríguez, de Miguel i Sara.
 Dia 14, Jaume Mir Saltos, de Jaime i Maricla Marianela.
 Dia 16, Lenny Olivares Knauer, de Valentín i Vanessa.

NOCES



Febrer

Dia 10, Marcos Leandro Kuonqui Mera amb María Esther Fernández Briones.
 Dia 13, Raul González Ramírez amb Olga Montoro Lucas.
 Dia 18, Gabriel Morey Nicolau amb Francisca Marín Fernández.
 Dia 20, Daniel Zarallo García amb Eliana Soliz Ramos.

Març

Dia 18, Pau Arévalo Domínguez amb Cristina Garau García.

Abril

Dia 10, Francisco Javier Rivero Torrado amb María Aurora Rivero Durán
 Dia 17, Felix Erich Fullard amb Jana Jurdikova
 Dia 24, Henning Pitch amb María Soledad Sáez Eggers

Maig

Dia 22, Gonzalo Boris Vasconez Michuy amb Carmen María Cruz March.
 Dia 31, Pau Morey Soler amb Ivon Daniela Renaud Mas.

Juny

Dia 5, Miguel Ángel Barbas Rodríguez amb Manuela Piña Martín.
 Dia 6, Melina Sagrera Gazeley amb Montserrat Cruz Servera.
 Dia 19, Pedro Hinojal González amb Rubia Toro González.

Juliol

Dia 15, Mauro Miguel Iturrarte Guatelli amb María Visitación Segura Martínez.
 Dia 20, José Infantes Cruzado amb Marta Silva Flaquer.
 Dia 31, Miguel Ángel Rosario Solà amb Carolina Marín Torralba.

Agost

Dia 26, José Linde Fernández amb Maija Usolceva.
 Dia 27, Luís Nathaniel Cumberlege Kerby amb Jennifer Ann Saunders.

Setembre

Dia 5, Daniel Simón Cervera Nagtegaal amb Alejandra Valiente Prio.
 Dia 7, Carlos Alberto Llull Ginard amb Ana Domínguez Munar.
 Dia 18, Massimiliano Alcibiade amb Micaela Bennàsar Wilmers.
 Dia 18, Javier Álvarez Coca amb Eva Fernández Alameda.
 Dia 19, Miguel Ángel Fuster Oliver amb María del Carmen Alarcón López.
 Dia 26, Teresa Obregón González amb Elisabet Arabia Pou.
 Dia 26, Carlos Martínez González amb Pilar García Benítez.

Octubre

Dia 17, Carlos David Álvarez Gutiérrez amb Lorena Pérez Nieto.
 Dia 19, Kamal Asghir amb Wafa Hachemi.
 Dia 30, Carlos Gabriel González de Armas amb Rosario Pérez Martín.
 Dia 30, Juan Morey Esteva amb Margalida Pérez Casellas.

Novembre

Dia 13, Jorg Rehfeldt amb Elke Uta Zorrmann.
 Dia 14, Gabriel Ángel Estévez Moyà amb Rebeca Elisabeth Acosta Ramírez.
 Dia 20, Juan Francisco Macarro Ferrer amb Sarka Maslankova.
 Dia 21, Antonio Campos Sirer amb Balbina Requena López.

Desembre

Dia 3, Grahame Charles Tappin amb Mark Scott Showler.
 Dia 6, Luís Valbas Pérez amb Inmaculada Muñoz Fenández.
 Dia 17, Mike Henrique Xavier da Silva amb Coral López Giles.



FINATS

Gener

- Dia 2, Pedro Sancho Moll (1938).
 Dia 4, Àngela Massanet Moll (1921).
 Dia 6, Júlia Hernández Cerrato (1955).
 Dia 7, Catalina Morey Melis (1930).
 Dia 8, Tomás Riera Rubio (1928).
 Dia 10, Lidia Abad Rodríguez (1917).
 Dia 13, Catalina Sureda Massot (1931).
 Dia 14, Francisca Escalas Barceló (1922).
 Dia 23, Josefa Caballero Viñas (1940).
 Dia 24, Dorothea Katharina Rau (1949).
 Dia 29, Sebastián Cañellas Dols (1938).

Febrer

- Dia 7, Joana Maria Fuster Barceló (1970).
 Dia 13, Margarita Esteve Lliteras (1942).
 Dia 19, Magdalena Crespí Company (1913).
 Dia 20, Francisca Gelabert Gelabert (1928).
 Dia 22, Catalina Gili Nebot (1927).
 Dia 26, Juana Pedreño Barbero (1917).

Març

- Dia 5, Juan Jaume Carrió (1923).
 Dia 7, María Vives Gili (1933).
 Dia 7, Lucía Coll Ramón (1930).
 Dia 7, María Labrada Calvo (1919).
 Dia 9, Miquel Moll Bibiloni (1930).
 Dia 20, Miquel Salort Siquier (1926).
 Dia 22, José Sampelayo Cano (1977).
 Dia 25, Araceli Roa Cano (1928).
 Dia 27, Juana María Crespí Martorell (1923).

Dia 31, Manuel Manzano Duran (1950).

Abril

- Dia 6, Antonio Ginard Dalmau (1923).
 Dia 10, Ramón López Hernaiz (1932).
 Dia 20, Catalina Estelrich Blanquer (1932).
 Dia 23, Concepción Muños Diaz (1923).
 Dia 26, Antonia Fuster Picó (1941).
 Dia 28, Giovanni Brighina (1955).
 Dia 28, Milagros Hernández Beneito (1959).
 Dia 29, Juan Sancho Llull (1922).

Maig

- Dia 7, Jakob Rieder (1937).
 Dia 10, José Granados Ruiz (1936).
 Dia 14, Tófol Sureda Adrover (1948).
 Dia 26, Ellen Berta Dorothea Pohlmann (1928).
 Dia 22, Llorenç Ballester Coll (1934).
 Dia 30, Antonio Gelabert Ginard (1921).

Juny

- Dia 4, Lesvia Justa Brito Comendador (1936).
 Dia 4, Heinrich Sonntag (1937).
 Dia 6, Hans Dieter Ahrendt (1946).
 Dia 12, Juan Antonio Asensio González (1967).
 Dia 12, Nadja Miriam Noch Sureda (1980).
 Dia 15, Catalina Calafat Riera (1929).
 Dia 20, Jaime Santandreu Servera (1930).
 Dia 22, Margarita Llinàs Timoner (1930).

Juliol

- Dia 3, Encarnación Muñoz Aguilar (1927).
 Dia 9, Ángeles Serrano Albertos (1925).
 Dia 15, Antonio Martorell Seguí (1930).
 Dia 17, Inge Ina Petrick (1959).
 Dia 20, Maria Riera Ferrer (1925).

Agost

- Dia 2, Miguel Gomis Sansó (1934).
 Dia 12, Maria Garau Flaquer (1945).
 Dia 20, Maria del Mar Amaya Rodríguez (1980).
 Dia 28, Maurice Arthur Chaindy (1932).
 Dia 31, Gonzalo Barrantes González (1948).

Setembre

- Dia 4, Mercedes Llauredó Prat (1921).
 Dia 8, Ana María Álvarez García (1935).
 Dia 9, Bàrbara Gayà Ferrer (1925).
 Dia 23, Manfred Heinz Segner (1954).
 Dia 26, Margarita Julià Moll (1931).

Octubre

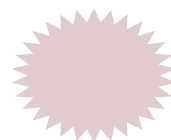
- Dia 3, Ronald John Cull (1932).
 Dia 8, Bàrbara Flaquer Perelló (1919).
 Dia 12, Ulrich Gustav Leibner (1945).
 Dia 12, Gerhard Rudolf Erwin Kriese (1934).
 Dia 18, Isabel Maria Carmona Quiles (1966).
 Dia 27, Sebastián Perelló Gost (1927).
 Dia 27, Juan Flaquer Servera (1946).
 Dia 31, Margalida Mateu Mulet (1943).

Novembre

- Dia 1, Antònia López Hernandez (1941).
 Dia 2, Simona Sánchez Alfaro (1946).
 Dia 4, Erika Sheila Gwennlian de Graff Hunter (1931).
 Dia 26, Pedro Massanet Sirer (1923).

Desembre

- Dia 6, Catalina Terrassa Sansó (1928).
 Dia 25, Antonio Ramón Ramos Redondo (1960).
 Dia 29, Francisca Sard Melis (1916).



FUTBOL

C.E. ESCOLAR 2014-2015

El C.E. Escolar, a la temporada 2014-2015, va tenir dotze equips competint en diferents categories. En el club de Capdepera, fins a l'edat aleví, les plantilles estan formades segons l'edat; a partir d'infantils, si hi ha dos equips, l'entrenador de l'equip A escull els jugadors que segons el seu criteri són els que millor resultats poden aconseguir.

Primera regional preferent

El primer equip del Escolar, entrenat la passada temporada per Xisco Varón, amb Toni Brunet de segon entrenador, després de competir les últimes cinc temporades a la Primera Regional Preferent, es va veure abocat al descens, després d'una lliga nefasta en què no foren capaços de redreçar el rumb en tot el campionat. Quedà l'últim classificat: de 38 partits jugats, en guanyà 8, n'empatà 6 i en va perdre 24; amb 24 gols a favor i 48 en contra.

En aquestes cinc temporades de Preferent ha passat pel club una gran quantitat de jugadors forans. La directiva, de cara a la temporada 2015-2016, ha apostat pels jugadors del poble. Però, després d'una baixada ve una pujada, i segur que confiant al cent per cent en la pedrera, en properes temporades l'equip tornarà a recuperar la categoria que, per qualitat, correspon als jugadors de Capdepera.

A l'inici de lliga 2015-2016 a Primera Regional els resultats també han estat molt dolents, però en el mes de desembre es van aconseguir tres victòries consecutives, cosa que va permetre sortir de zones de descens. La

nova plantilla, molt jove, necessita confiança i partits; el manteniment enguany és l'objectiu. La 2016-2017 es podran plantejar objectius més importants.

Juvenils Primera Regional

Els juvenils, a la temporada 2014-2015 i a l'actual 2015-2016, han estat dirigits per Jeroni Adrover. A la temporada passada, l'equip de Capdepera quedà en novena posició, de 20 equips en competició. Aquesta és una classificació que està d'acord amb la plantilla, donades les moltes baixes de jugadors locals enrolats en diferents equips de l'Illa, uns en la Lliga Nacional i altres en la lliga de la Divisió d'Honor. D'haver disposat dels jugadors que, per les lògiques ganes de progressar, han jugat fora, l'equip de Capdepera hagués pogut optar a l'ascens. Ara sembla que si no hi ha fractura de jugadors en els dos equips de cadets actuals, també s'augura una molt bona plantilla per a futures temporades. A 31 de desembre l'Escolar ocupava la mateixa posició en què va acabar la temporada passada (9a).

Cadets A – L'ESCOLAR, Campió de 2ª Regional, Grup F -

ASCENS A PRIMERA REGIONAL CADET

La major alegria per als seguidors de l'Escolar va ser la brillant temporada oferta per aquest equip de cadets. Ben dirigits des de la banda per Àngel Domínguez, van ser els màxims golejadors de la categoria, amb 159 gols a favor i només 14 en contra i van desplegar un bon joc. Només van perdre en dues ocasions i van tenir en Josep Esteva Nicolau, amb 42 gols, com a màxim golejador del grup, amb una mitjana d'1,75 gols per partit.

Cinc grups van conformar aquest campionat, que després de la lliga regular van jugar eliminatòries per determinar el campió de Mallorca. En aquesta fase final, l'Escolar, a Porto Cristo, va perdre en semifinals (3-2) contra el Sineu, campió del grup D. El golejador Josep Esteva Nicolau va ser convocat diverses vegades amb la selecció balear, i en la present temporada del 2015-2016 tenim l'equip a la màxima categoria cadet de l'Illa.

Cadets B - 2ª Regional, Grup E

Com hem dit al principi del resum, aquest equip el conformen els jugadors descartats del Cadet A, per la





qual cosa els al·lots van una mica més endarrerits futbolísticament i necessiten millorar en tots els conceptes, per bé que, en arribar a juvenils, algun d'ells està més preparat per competir que algun de l'equip A. De 14 equips, el de Capdepera va quedar en un honorós 7è lloc. El seu entrenador va ser Alfonso Solís Jaén, llicenciat en Educació Física, el qual imprimir la seva senya d'identitat als jugadors verds.

Infantils A, Futbol 11

Bernat Martí va ser l'entrenador d'aquest equip que, una temporada més, va aconseguir de mantenir-se en la màxima categoria del futbol infantil, enfrontant-se a equips de pedreres de primer nivell, com les del Manacor, Cide, At. Balears, Constància, etc.

Infantils B, Futbol 7

La segona plantilla de l'Escolar Infantil es va desenvolupar de meravella en la seva categoria, on va quedar en tercer lloc del seu grup, darrere d'Es Pla i de Manacorins. El seu entrenador va ser en Miquel Bordoy, persona que transmet esportivitat i educació als seus jugadors.

Passam als equips de menys edat que al costat dels Infantils i els Cadets estan en fase de formació, només que infantils i cadets són escollits per qualitat, valorant els resultats de la competició.

Els altres entrenadors 2014-2015 i els seus equips:

Alevins A, Manolo Fernandez Quadrado
Alevins B, David Márquez
Benjamins, Jaume Mayol
Benjamins B, Víctor Ros
Prebenjamins, José Luis Triguero.

Tots aquests entrenadors, coordinats la temporada 2014-2015 per Jaume Faba (Llicenciat per l'INEFF), són els monitors més valorats pel club, i anteposen l'ensenyament al resultat i estan formant als nins amb tots els valors d'un esportista. El que es pretén és que el dia de demà siguin uns bons esportistes, que aprenguin a guanyar i que sàpiguen perdre, sempre respectant els àrbitres, els companys, els adversaris, els entrenadors, etc.

CITA HISTÒRICA A CAPDEPERA

Campionat d'Espanya de seleccions territorials de Futbol-7 Aleví

Organitzat per la F.F.I.B. i amb la col·laboració de l'Ajuntament i l'Associació Hotelera de Capdepera, es va celebrar, del 15 al 17 de maig, el Campionat d'Espanya

de seleccions territorials Aleví F-7. Per als partits, el terreny de joc del Camp Municipal d'es Figueras va ser dividit en dues meitats. Foren 19 les seleccions que van competir en aquest campionat. Després d'una fase de grups, la selecció Balear empatà 1-1 amb la selecció de Galícia, a quarts de final (es classificà Galícia per penals). A la final, arbitrada pel gabellí Gabriel Flaquer Rei, es va proclamar campiona la selecció de Catalunya, que va vèncer la de València per 2-0.

Miquel Bestard (Best)



JUDO 2014-2015

Acaben les activitats d'estiu del Reshinkan

Amb en programa del Centre d'Estudis de Judo Renshinkan «Viu l'estiu amb judo a la fresca» s'han realitzat moltes activitats durant aquests mesos de calor. Gairebé totes s'han dut a terme a l'aire lliure, a la platja o al carrer. I una vegada més la gent ha respost prou bé a les convocatòries.

El mes de juny, hi va haver una demostració de Tercera Edat a les Fires i Festes de Primavera, demostracions final de curs a diverses escoles, Campus de Cala Rajada i el Campionat de Balears de promeses.

El mes de juliol, s'han realitzat el Curs de judo a Noruega, el Festival Arts Marcials de Porto Cristo, la competició Festes de Sa Coma i un *stage* de l'equip organitzatiu.

El mes d'agost hi ha hagut el Campus infantil a Manacor, Son Servera i Cala Rajada; la competició Festes de s'Illot, Sineu, Sant Roc i Cala Rajada; Campus federatiu de Sineu i sopar a l'aire lliure davant el club.

Resultats del RSK al trofeu de Sant Roc 2015

Un altre dels actes duts a terme aquest mes d'agost, i emmarcats en el programa d'activitats d'estiu «Judo a la Fresca» i Renshinkan VIU, ha estat el Torneig de les Festes de Sant Roc de Cala Rajada.

La Plaça dels Pins en un principi havia de ser el punt de trobada

d'aquesta jornada, però per por de les inclemències del temps el Club Renshinkan va ser l'escenari on petits i grans van demostrar la seva habilitat fent gaudir a tots els presents

La presentació i obertura va anar a càrrec del president del Club Pep Mascaró, mentre que l'encarregat de la clausura va ser el representant de l'Ajuntament Sr. Pere Terrasa, Regidor d'Esports, i que va fer entrega dels respectius premis

El judo Reshinkan i el Jiu Jitsu Kröv d'alemanya organitzen el 5è seminari internacional de Budo

Cala Rajada va ser la seu d'aquest seminari internacional, 5 professors amb un impressionant currículum van ser els conductors d'aquest magne intercanvi d'estils.





Emilio Vidal 8è donen de *Boxing jiu jitsu*, José Rodríguez, campió del món de *kali esgrima filipina*, Pep Mascaró 7è dan de *judo*, i els alemanys Harald Born 7è dan de *ju jitsu*, més 5è de *judo* i l'instructor de *kapap / krav maga* Chris Schafer 5è dan de *ju jitsu*.

Es varen trobar uns 40 esportistes practicants de: *Jiu jitsu*, *aikido*, *Boxing jitsu*, *judo*, *krav maga*, etc... tots es van unir i junts van intercanviar diferents barreges i estils d'altres escoles. Al final, tant professors com alumnes van gaudir d'aquesta nova trobada, això si gràcies a l'organització del professor del Jiu jitsu Kröv d'Alemanya, Francisco de la Fuente.

El Reshinkhan organitzà el 6è stage de judo Cala Rajada 2015

En la seva primera activitat, l'*stage* de Cala Rajada amb uns 60 atletes de totes les edats, van gaudir de tres dies de convivència amb judoques d'altres pobles de la comarca. Una gran diversitat d'activitats programades, judo, excursions, berenar a la platja, jocs al parc, mini-golf, piscina, judo al carrer, etc, en què esportistes i acompanyants van gaudir de l'intercanvi.

«Judo al carrer» és una de les activitats que forma part del Renshinkan viu, i és una de les activitats que no pot faltar a l'*stage*, demostració de *randori* per a tots els pares i públic en general, presents davant de l'hotel de concentració. Acabat l'acte, el director de l'hotel, Sr. Jaume, juntament amb la sotsdirectora, Sra. Lida, van ser els encarregats de lliurar les distincions als participants.

Els amfitrions guanyen la XXIV edició del Trofeu Internacional de Judo Renshinkan

El Poliesportiu Es Figueral de Capdepera va ser l'escenari d'aquesta nova i magna competició. L'organització

Renshinkan va tornar a brillar amb llum pròpia: concert de rock al pavelló a càrrec del grup Funky Crackers, desfilada, obertura i clausura del campionat. 4 països, 135 competidors, 19 clubs participants i 4 tatamis en perfecte funcionament, van ser les credencials que el comitè organitzador de club amfitrió va posar en escena, amb una organització impecable i amb una graderia que va vibrar un cop més amb el millor judo absolut i juvenil del territori nacional.

El Club Renshinkan va resultar vencedor d'aquesta nova edició, amb 53 punts, 4 ors, 8 plates, 9 bronzes. La segona plaça va ser per al Marburg d'Alemanya, amb 31 punts, 4 ors, 3 plates i 2 bronzes. Mentre que la tercera va ser per al Judo Can Pastilla, amb 22 punts, 3 ors, 1 plata i 4 bronzes.

Resultats del XXX Torneig de Cala Rajada de Judo

Dissabte passat (per 21 de març) i en el marc de les «Jornades Esportives del esport base» organitzades per l'Ajuntament de Capdepera, les instal·lacions del Poliesportiu Es Figueral van estar ben plenes amb els acompanyants dels 187 nins i nines inscrits a la XXX edició del Trofeu Cala Rajada omplir la graderia. Una vegada més vàrem tenir l'ocasió de veure el millor judo infantil, en la qual els menuts van ser els més aplaudits i van fer les delícies de tots els allà presents.

El Trofeu de Cala Rajada es distingeix dels altres per tenir dues modalitats diferents: l'exhibició tècnica de *randori* per a les edats dels 3 als 7 anys i la competició reservada a partir dels 8 anys. Els no interessats en competir tenen també les seves categories reservades en la modalitat exhibició.



AT. ESCOLAR DE BÀSQUET



La temporada passada el club At. Escolar de bàsquet va comptar amb 125 jugadors de totes les edats.

L'**escoleta de bàsquet** del club, dirigida per Ani Muñoz, amb l'ajuda dels entrenadors Manu Saavedra i Isabel, va estar integrada per 35 nins d'edats compreses entre els 4 i els 7 anys. Aquests al·lots es comencen a formar en el món del bàsquet i gaudeixen d'entrenaments setmanals i de diades esportives per la comarca de Llevant.

El **premini masculí** va ser un dels equips mes nombrosos del club, integrat per 11 jugadors de 8 i 9 anys. A aquesta categoria no hi ha marcador, per la qual cosa els resultats no són gens importants. Els nins varen jugar 18 partits durant tota la temporada, que els prepara per la temporada següent, en què pujaran de categoria. (M. Álvarez, J. Jiménez, M. Álvarez, M. Terrassa, D. Maqueda, T. Esteva, S. Moreno, S. Gómez, M. Gómez, J. M. Macias, F. Bernad).

Minibàsquet femení. Aquest equip va jugar una primera fase a la Lliga Preferent, on va quedar en la darrera posició, després de perdre tots els partits. Això no obstant, la seva evolució va ser bona, ja que a la segona volta varen quedar en quarta posició guanyant 10/18 partits. Entrenades per Sergio Moreno i Dani Rico. (C. Moyà,

A. Sánchez, L. Lopez, J. Ballester, M. Navarrete, X. Massanet, S. Cavaller, M. Prado, W. Esham, C. I. Stengel).

Minibàsquet masculí. Un equip que va tenir problemes d'inici a causa de l'escàs nombre de jugadors. No varen poder aconseguir cap victòria a la temporada i varen quedar clarificats a la darrera posició de la lliga. Entrenadors Sergio Moreno i Laura Riera. (M.A. Serra, M. Merchel, G. Serra, A. Farias, Ll. Valbas, E. Molina, R. Muñoz, E. Schweighofer).

Infantil femení. Es va inscriure a la fase de promoció per optar a jugar el campionat de Mallorca. En aquesta primera fase es varen guanyar 5/14 partits, però se'n varen disputar molts més amb possibilitats. Quedaren a la sisena posició. A la segona fase es varen guanyar 2/8 partits. Entrenades per Guillermo Mir i Laura Flaquer, i Toni Flaquer com a delegat. (N. Marí, M. Heredia, N. Espinar, M. Muñoz, M. Gili, L. Lechón, M. Flaquer, B. Requena, Y. Alcibiade, A. Moll).

Infantil Masculí. Els integrants d'aquest equip, no havent-n'hi cap de segon any, es varen iniciar a un categoria que suposa canvis importants de pista, alçada de les cistelles, pilota i temps de joc. Durant la lliga varen aconseguir 8/26 victòries i quedaren a





l'onzena posició. Entrenats per Juan Antonio Ferrera i Pep Sancho, i Laura Godoy com a delegada. (M. Jiménez, T. Cruz, B. Pérez, M. Heredia, T. Sureda, Ll. Aranda, M. Godoy, M. Sánchez, LL. Moll, M. Ossès).

Cadet Femení. Conjunt integrat quasi al complet per jugadores d'Artà. Un equip que va començar amb moltes dificultats, guanyant només 1/16 partits a la lliga regular. Però es va notar millora de l'inici al final i al torneig final es varen guanyar 2/5 partits. Entrenades per Lorenzo Baltasar, amb Jaime Nadal com a delegat. (S. Pérez, M. Gili, L. Gili, B. Mascaró, M. Serra, X. Serra, A. Massanet, M.M. Nicolau, Geraldine).

Cadet Masculí. Un equip amb pocs jugadors, i alguns d'ells amb poca experiència en el bàsquet. No obstant això, varen fer una bona temporada i es va veure una bona evolució, ja que varen aconseguir 7/26 victòries i quedaren a l'onzena posició. Entrenats per Biel Tous i Maria Ginard. (J. Ossès, R. Siquier, J. Campins, E. Forteza, S. Sánchez, J. Martínez, R. Garrucho, D. Felani, E. Fernández).

Sènior Masculí. Els grans de Capdepera varen ser un dels equips amb més baixes en relació a l'any anterior, és a dir que foren un grup que es formà pràcticament de zero. Això i els nombrosos partits que es varen perdre de pocs punts i que es podrien haver guanyat, varen dur l'equip sènior a la novena posició, guanyant només 3/18 partits. Entrenats per Maria Ginard i Juan Antonio Ferrera. (S. Moreno, J. L. Parra, P. Sancho, M. Saavedra, L. Baltasar, I. Flaquer, M. Dzwoniarek, G. Mir, S. Mir, I. Sanchez, R. Barrera, T. Oliver, B. Tous).

Esdeveniments importants de l'any 2015

3 de gener: Va ser el dia elegit per realitzar la segona edició del 3x3 dels Reis de Capdepera. Com a l'edició

anterior, va ser un esdeveniment amb una gran acollida, amb més de 100 participants repartits entre 25 equips inscrits. Una vegada finalitzat, es varen repartir premis als guanyadors, donats per diferents empreses locals, mentre que els més petits varen poder gaudir de bosses amb dolços aportades pel club.

7 Juny: Acte de cloenda de la temporada. Durant l'acte es fa un resum esportiu de l'any mentre els jugadors van a cercar els trofeus que se'ls lliuren per no oblidar la seva temporada al club. A més, es fa entrega de les fotografies d'equip a cada un d'ells. Per finalitzar, es varen donar pizzes a tots els assistents.

6 Juliol: Assemblea general. A l'acte es fa un canvi de directiva com a conseqüència de la baixa de dos membres de la Directiva (coordinador i secretària). El president Lorenzo Baltasar dimiteix per passar a ser el coordinador esportiu del club i entren, com a presidenta i secretària, Petra Mayol i Micaela Bennassar, respectivament.

24, 25 i 26 de Juliol: Se celebra el campus d'estiu, amb 43 nins de Capdepera i d'altres pobles com Artà, Son Servera i també de Palma. Es varen fer tres dies d'entrenaments de bàsquet, complementats amb altres activitats a la piscina o vetlades en què els jugadors es varen divertir d'allò més. Per finalitzar, es varen repartir obsequis a tots els assistents i també als monitors, sense els quals no es podria realitzar aquesta feina.

17 Agost: Se celebra el famós «3x3 a la plaça '15» durant les festes de Sant Bartomeu. L'esdeveniment comença marcat per la impossibilitat de realitzar-lo a l'aire lliure (com es venia fent fins aquell any) ja que durant el dia havia plogut. L'esdeveniment es va traslladar al poliesportiu, a fi de no perdre l'oportunitat de passar un bon dia de bàsquet. Es varen inscriure 6 equips de categoria minibàsquet, 8 de les categories infantil i cadet i 15 de la categoria júnior-sènior, congregant més de 120 jugadors. Es varen repartir premis als guanyadors, aportats,

com sempre, per empreses locals, i dolços per als mes petits.

23 Octubre: Es fa una «patxanga» en memòria del nostre company Chan Ajoeb. Hi acudeixen molts de jugadors que volen recordar el seu amic de la millor manera possible: jugant a bàsquet. A l'esdeveniment s'organitzen diferents grups de joc, mesclant totes les categories.

7 Novembre: Es realitza la presentació de la temporada 2015-16. Previ a la presentació se celebra un partit de l'equip infantil masculí, per donar ambient a la celebració. A continuació es presenten els equips de la temporada, amb l'animació de grups de ball de la localitat. Durant l'acte, s'escolten les paraules de la nova presidenta, el batle i el nou regidor d'esports. Es finalitza donant obsequis als jugadors i amb un sopar.

Equips actuals del club

- Escoletes: 30 nins de 4 a 7 anys, entrenats per Isabel i Aní Muñoz, essent aquesta darrera l'encarregada de la coordinació.
- Premini Mixt: P. Valenzuela, E. Navarrete, L. Torremocha, A. Llobero, A. Bautista, G. Moll, H. Maranelo, D. Mayo, J. Blasco, A. Sancho, A. Valbas, M. Garrio. Entrenats per Biel Tous i Maria Ginard.
- Minibàsquet Masculí: M. Álvarez, M. Álvarez, F. J. Bernad, T. Esteva, S. Gomez, M. Gómez-Quintero, J. Jiménez, J. M. Macias, M. Merchel, S. Moreno, E. Schweighofer, M. Terrassa, L. Valbas, D. Vega. Entrants per Sebastià Regueiro i Manuel Saavedra.
- Infantil Femení: C. Moyà, A. Sánchez, L. Lopez, M. Navarrete, S. Cavaller, M. Prado, C. I. Stengel, Y. Alcibiade, L. Lechón, A. Moll. Entrenades per Sergio Moreno.
- Infantil Masculí: L. Aranda, A. Cruz, M. Godoy, E. González, M. Heredia, M. Jiménez, L. Moll, R.

Muñoz, M. Ossès, B. Pérez, M. Sánchez, T. Sureda. Entrenats per Juan Antonio Ferrera i Pep Sancho.

- Cadet Femení: N. Marí, M. Heredia, N. Espinar, M. Muñoz, M. Gili, M. Gili, L. Gili, X. Serra, M. Serra, A. Massanet, M.M. Nicolau. Entrenades per Lorenzo Baltasar.
- Júnior Masculí: J. Campins, D. Felani, J. Nadal, J. Martínez, S. Sánchez, E. Forteza, R. Siquier, S. Mir, A. Schweighofer, B. Morey. Entrenats per Biel Tous i Maria Ginard.
- Sènior Masculí: P. Sancho, R. Barrera, L. Regueiro, B. Tous, M. Dzwoniarek, L. Baltasar, Yanek Krause, C. Cruz, D. Rico, L. Valbas, T. Oliver, M. Saavedra. Entrenats per Maria Ginard i Juan Antonio Ferrera.

Membres actuals de la Directiva:

- Presidenta: Petra Mayol
- Tresorer: Pep Sancho
- Secretària: Micaela Bennàssar
- Coordinador: Lorenzo Baltasar
- Vocals: Pep Terrassa, Kiko Lechón, Paco Moll, Natalia Medina, Matthias Dzwoniarek.





DIVERSOS ESPORTS

Divertida Sant Silvestre gabellina

La primera edició de la cursa de Sant Silvestre a Capdepera va tenir una bona resposta. Tant pel que fa al nombre de participants com a la seva implicació. De fet hi van comparèixer nombrosos grups, més o manco grans i molts de participants individuals que acudiren disfressats.

La cursa s'inicià amb una fotografia col·lectiva a la plaça de L'Orient i, com va dir el regidor d'Esports, que donà el «sus»: «Aquesta cursa la guanyarà qui millor s'ho passi».



Festival Internacional del globus a León (Mèxic)

Mallorca Balloons ha tingut l'oportunitat de participar en el «Festival Internacional del Globo» que s'ha realitzat entre el 13 i 16 de novembre a la vorera del llac de la ciutat de León a l'estat de Guanajuato (Mèxic).

És el tercer esdeveniment aerostàtic del món. Enguany participaren uns 180 globus de 60 països. Més de 500.000 persones van passar per l'aeròdrom, en el qual tot el dia hi havia un extens programa d'activitats per a tota la família.



Finals del Rafa Nadal Tour by MAPFRE 2015

La segona edició del circuit juvenil de tennis Rafa Nadal Tour by MAPFRE ha finalitzat aquest cap setmana a Capdepera, a les 12 pistes del Tennis Son Bessó, on els valors impulsats per la Fundació Rafa Nadal han demostrat ser de nou destacats protagonistes. En aquest



Màster hi han participat els 32 joves —de categories sub12 i sub14, masculina i femenina— classificats en els 7 tornejos previs disputats al llarg de 2015.

Celebrat al Club de Tennis Son Bessó, instal·lacions que pertanyen al grup Pasta Pasta, s'hi van acollir tots els participants, entrenadors i familiars, des de dijous 18 i fins el diumenge 20 de setembre, i al llarg d'aquests dies el centre ha estat preparat amb tot detall, inclosos els 28 aplegapilotes, nens de la zona que es van oferir per a aquesta tasca.

Els guanyadors del Tour by MAPFRE 2015 han estat: Jaume Caldes en la categoria sub14 masculí. Gemma Lairón en sub14 femení. Carlos Alcaraz en sub12 masculí. Lucía Llinares en sub12 femení.

I Torneig de Pàdel «Toni Melis» a n'Aguait

El passat cap de setmana, al club de tennis n'Aguait, va tenir lloc el primer torneig de pàdel amb el nom de 1r Torneig «Toni Melis» de pàdel femení i mixt. Aquest torneig ha estat organitzat pel propi Toni Melis i Andrés Giráldez.

La competició se va organitzar en dues categories mixtes. La primera categoria mixta va ser guanyada per Rosa Llaneras i Nicolau Moll, quedant en segona posició Pilar Bosch i Dario Narváez. La segona categoria va ser guanyada per Marta i Jaume Brunet, que van superar a la parella finalista formada per Ricarda Müller i Angel Valero.



En la categoria femenina s'imposaren Mercedes Garcia i Pilar Boss, que guanyaren tots els partits disputats. Les segones van ser Violeta Sansó y Bàrbara María Ferrer, que guanyaren tots els partits menys els que disputaren amb les campiones. Aquesta primera edició va ser tot un èxit de participació amb 52 jugadors i jugadores majoritàriament locals.

També ens comentaren que hi ha haver molt bon ambient entre els jugadors, amb partits molt disputats.

Gran èxit de participació al Downtown

La celebració de la devallada en bicicleta, coneguda com a Downtow, en el marc de les festes de Sant Barto-

meu va ser tot esdeveniment esportiu. Amb una excel·lent organització i un circuit espectacular, tothom qui va presenciar la prova esportiva, majoritàriament a la plaça de l'Orient va quedar sorprès per l'espectacularitat dels salts i la velocitat que arriben a assolir els participants en la davallada.



El circuit començava al radiofar del Puig de sa Cova Negra i tenia un tram de pista de terra i un altre d'asfalt, acabant al Teatre de Capdepera, on estava situat el cronòmetre.

Hi hagueren dues rondes, i pel dematí els entrenament oficial. Cal dir que durant els descensos no hi hagué cap accident greu, malgrat els inevitables caigudes i relliscades, especialment a els corbes (és tracta d'un esport de risc, i els participants duen proteccions). Durant els entrenaments del matí si se produí una caiguda i el corredor va haver de ser traslladat a l'hospital.

III Travessa nedant del moll de Cala Rajada a Son Moll.

La tercera edició de la Travessa nedant del moll de Cala Rajada fins la platja de Son Moll comptà amb la participació de 17 nedadors. Ahir la previsió meteorològica no era molt favorable però, el matí de la prova la mar estava en perfectes condicions per realitzar la travessa.

S'ha de dir que han participat nedadors de totes les edats, grans i petits, i fins i tot un ca, que acabà la travessa. Els guanyadors d'aquesta edició han estat Liza Schroder (guanyadora absoluta) i Pablo Martínez



La prova ha estat organitzada pel Servei Municipal d'Esports de l'Ajuntament de Capdepera i han col·laborat Platges de Capdepera (oferint un magnífic *buffet* de fruita i begudes) i Club Nàutic de Cala Rajada.

Resultats de la II Copa Club Nàutic de Cala Rajada-First Sun Mallorca Hotels

En questa segona edició de la Copa Club Nàutic, vam comptar amb la participació d'esportistes dels Clubs Nàutics de Colònia de Sant Pere, Can Picafort, Porto Cristo i Reial Club Nàutic de Palma, a més dels locals

del Club Nàutic de Cala Rajada.

El dissabte hi havia molt vent i el comitè va decidir anul·lar la prova d'Optimist i que sortissin només les classes dobles: L'Equipe i 420, per la qual cosa tot va quedar pendent de la segona mànega del dia següent. Diumenge amb millors condicions meteorològiques es van celebrar diverses regates on es van poder veure belles imatges. Com que el camp de regates prop de la costa, la competició va causar gran expectació entre els turistes i vianants del passeig marítim i Son Moll.



La gabellina Yolande Hobbs guanya el campionat balear juvenil de golf 2015

Un centenar de jugadors han participat aquest cap de setmana en el Campionat Balear Juvenil de golf. Golf Park Puntiró ha agafat per quint any consecutiu aquesta competició, que ha determinat els nous campions de Balears absoluts menors de 21 anys i les diferents categories existents.



La gabellina Yolande Hobbs, jugadora de Club de golf Son Servera, s'ha proclamat campiona de la categoria cadet-júnior femení amb voltes de (85+76) cops.

Juanma Vadó lidera el top-ten balear de volei-platja, després de guanyar la final de la quarta prova del circuit, que es disputà a Cala Agulla

La quarta prova del circuit balear 2015 de Volei-platja organitzada per SG Events va arribar a Cala Agulla aquest passat cap de setmana. Aquesta competició va transcórrer envoltada d'un molt bon ambient, en una de las millors platges de Mallorca, per no dir la millor, per a la pràctica d'aquest esport. Hem de recordar, d'altra banda, que no és la primera vegada que en aquest 2015 el circuit passa pel nostre municipi, ja que la primera d'aquestes competicions es dugué a terme a sa Font de sa Cala els passats dies 16 i 17 de maig. Cala Agulla,





doncs, allotjà aquest esdeveniment durant els dies 10, 11 i 12 de juliol, començant el divendres amb la disputa del torneig mixt; posteriorment, el dissabte al matí, començaren a disputar-se els grups en la seva fase prèvia, i per a finalitzar aquest emocionant cap de setmana esportiu, el diumenge es disputaren els partits del quadre principal amb els 8 millors equips del torneig.

Tractament a part requereix el nostre esportista Juanma Vadó, aquest gabellí que, en silenci, s'ha convertit en el millor jugador de volei-platja del circuit aquesta temporada. Després de les 3 primeres competicions, sa Font de sa cala, Palmanova i Alcúdia, a les quals havia estat finalista, aconseguí, per fi, la victòria a dins «ca seva», a les arenes de Cala Agulla.

Aina López aconsegueix la medalla de bronze al campionat d'atletisme de les Illes Balears celebrat a Eivissa

Els dies 13 i 14 de Juny, se va celebrar a Eivissa el campionat absolut d'atletisme de les Illes Balears amb la participació de l'atleta gabellina Aina López Álvarez.



Aina té 15 anys d'edat, estudia a l'IES Capdepera i entrena en el Club Atletisme Manacor. En la modalitat de triple salt quedà en tercera posició, aconseguint la medalla de bronze, amb un millor salt de 9.30 metres, essent el seva

plusmarca personal.

A aquest guardó cal afegir la medalla d'or aconseguida aquest mes en el campionat de Mallorca i el bronze en el campionat de Balears, tots dos en la seva categoria de Cadet i en la modalitat de triple salt

Gabellins a l'Ironman Alcúdia 2015



Dia 9 de maig se va celebrar l'Ironman d'Alcúdia 70.3 amb una bona representació gabellina. La prova consta de 1900 metres de natació, 90,1 quilòmetres en bicicleta (amb pujada a Lluc) i 21 quilòmetres de carrera.

Van participar 8 atletes de Capdepera i 7 d'ells acabaren la prova, en Javi López va haver de retirar-se per una caiguda quan baixava de Lluc en bicicleta.

A més dels 7 participants masculins (Francesc Vives, Jose Manuel Paniagua, Tomàs Vizqueta, Michael Heijman, Toni Morey i Luis Paniagua), cal ressenyar la participació de Laura Galmés Muller, amb una molt bona actuació.

Gabellins a la Trail Serra de Tramuntana 2015

El dissabte 18 de abril de 2015 varen coincidir 3 dures proves a les muntanyes de la Serra de Tramuntana: l'ULTRA TRAIL SERRA DE TRAMUNTANA



(112 km. 4448D), la TRAIL SERRA DE TRAMUNTANA (67 km 2551D) i la MARATHON SERRA DE TRAMUNTANA (44 km 1624D). La TRAIL SERRA DE TRAMUNTANA va tenir una participació de 1185 corredores i corredors. És tracta d'una cursa molt tècnica, sense deixar de banda la duresa dels 67 quilòmetres amb notables desnivells.

El nostre poble va estar molt ben representat, amb un Jordi Peña que va quedar 37è de la general i 29è de la seva categoria.

Vull donar l'enhorabona a tots els participants gabellins que se varen deixar la pell en aquestes curses de muntanya i moltes gràcies per formar part d'aquesta aventura i aportar tanta il·lusió.

Jordi Peña, Cristian Navarro, Miguel Ferrer, David Navarro, Juan Ferrer, Dominic Knebel, Javier del Canto, Jaime Moll, Miguel Àngel Serapio, Rafa Navarro, Pau Cerdà, José Acedo, Tomeu Terrassa i Enrique Rodríguez.

Jordi Bou, sotscampió de Mallorca Cadet 2015

Durant les darreres tres setmanes de gener s'ha celebrat a les instal·lacions del Club de Tennis Sa Pobla el campionat de Mallorca de Tennis en la categoria Cadet. El tennista gabellí Jordi Bou, cap de sèrie número 4, ha aconseguit arribar fins a la final del torneig, proclamant-se sotscampió. Una dura ronda de vuitens de final i uns quarts de final més assequibles, que va superar amb solvència, el dugueren a disputar una exigent semifinal contra Pedro Vives, tennista del Sporting Club de Palma, al qual va superar en tres sets (6-4 / 3-6 / 6-1).



CULTURA

Música i dansa

02-01. L'any 2015 comença amb música. La formació dirigida per Miquel Gayà va tornar a deixar el llistó a la màxima alçada i entusiasma el públic que gairebé omplí l'auditori del Centre Cap Vermell. Tota la segona part va estar dedicada a Johann Strauss, fill, l'indefugible compositor d'aquestes dates. El públic, posat d'empeus, premià el concert amb una llarga, càlida i sincera ovació final, més que merescuda.

11-01. La Coral Gabellina i la Coral Cala Rajada actuaren a Sóller. En el Convent dels Sagrats Cors de Sóller, les corals de gent gran del municipi de Capdepera, «Coral Gabellina» i «Coral Cala Rajada», van participar a la Trobada de Corals de la Federació d'Associacions de Persones Majors de la Part Forana de Mallorca, en un concert per la serra de Tramuntana. En total, foren dotze les corals participants.

24-01. Jean Marc Serrano, més enllà de la dansa. *Lucha de titanes* és una obra de maduresa interpretativa, amb moltes lectures i gran riquesa visual i conceptual. Aquesta posada en escena, en el Centre Cap Vermell, ens va semblar una petita meravella, des de la intensitat explosiva de l'inici a les reflexions del monòleg, passant per la música i el vídeo, molt ben treballats. Jean Marc explicà el perquè de fer-ho de franc com a mostra d'agraïment al poble on ha pogut gaudir de les seves instal·lacions.

14-02. GreSka, un nou grup en el panorama gabellí. En el Bora-Bora de Cala Rajada, es va presentar el grup musical GreSka, una nombrosa formació de joves músics amb molta preparació. En tot moment transmetren excel·lents vibracions, amb una contundent percussió, una brillant secció de metall i una primera línia amb les guitarres i el can-



02-01



11-01



24-01

14-02





tant que connectà ràpidament amb el públic. Aques són els seus integrants: Christian Sancho Romero, Victor Zapa Martinez Bayon, Miquel Regueiro Tous, Xavi Forteza, Xavi Galmes, Marc Fortysax, Joan Antoni Crespo, Sergi Liesegang Maria, Olivier Auclair March i Martí Sancho Romero.

01-03. *Dancers in black*, la fórmula de l'èxit. Ells s'ho fan tot. Trien la música, coreografin, presenten..., i ho tenen per mà. Com si ho fessin cada dia. El resultat és un espectacle amb ritme, ben aconseguit, des del seu tarannà d'afecionats. Incorporen joves i nous talents a cada xou per tal que com diu el títol de l'espectacle, *the show must go on...*, ha de continuar. La recaptació íntegra es destinà a l'associació de defensa dels animals WWF.

07-03. 50 milions de segons. La Cantània és una activitat musical que produeix l'Auditori de Barcelona i que consisteix a estrenar una cantata escrita especialment per a l'ocasió, en cada nova edició, per nins de segon i tercer cicle de Primària. Aquest projecte ja ha complert 25 anys de vida i en el 2014 hi participaren més de 45.000 infants de tot Espanya. Nosaltres en poguérem tastar una meravellosa versió local, desenvolupada en el CEIP S'Alzinar, sota la direcció de la professora Àngela Massanet. Concretament, el que aquí s'escenificà fou l'obra que s'estrenà el 2012 a l'Auditori, «50 milions de segons», que, amb lletra de Piti Español i música de Joan Vives, ens parla d'aquest total de temps que, més o manco, passa un nin a l'escola, anys d'aprenentatge, de vivències i, passat el temps, de records que ens acompanyen al llarg de tota la vida: la professora que ens té mania, *el bocata* preferit a l'hora del pati, les excessives activitats extraescolars, un atac de polls... Foren dues funcions fantàstiques, a teatre ple, d'aquelles que ens posen fit a fit davant la feina ben feta. Molta feina ben feta!

15-03. La Coral s'Alzinar a «Sa Màniga». La Coral s'Alzinar, acompanyada d'orquestra, interpretà l'obra de John Rutter «Magnificat», a l'Auditori de Sa Màniga (Cala Millor) davant un nombrós públic, majoritàriament estranger. La coral va estar dirigida per na



01-03



07-03



15-03

Elionor Gómez-Quintero Garau, actuant com a soprano solista, una magnífica Bàrbara Femenies. El «Magnificat» havia estat interpretat per la Coral S'Alzinar en dues ocasions a Capdepera (abril i agost de 2014).

16-03. L'Orquestra Simfònica del Conservatori omple l'auditori del CCV. L'Orquestra Simfònica del Conservatori Professional de les Illes Balears va omplir l'auditori del Centre Cap Vermell, en un concert en què, sota la direcció de Fernando Marina, es van interpretar obres de J. Haydn, G. Rossini, J. Sibelius i Borodin. Ja fa tres anys que l'Orquestra Simfònica del Conservatori ofereix un concert al municipi com a colofó a un estada al Centre Cap Vermell.

20-03. Veu de dona, concert íntim. El concert que oferiren Arantxa Andreu i Juan Llamas, en el marc de la celebració del Dia de la Dona a Capdepera, resultà una delícia per als pocs assistents que el seguiren. La veu d'Arantxa Andreu i la guitarra de Juan Llamas sonaren en el Teatre amb calidesa, oferint un bell homenatge a les dones compositores, amb temes de Miriam Makeba, Rosana, Suzanne Vega Maria del Mar Bonet, Chabuca Granda, Violeta Parra... Llàstima del poc públic.

01-04. Pasqua amb l'Escola de Música. Els alumnes de l'Escola de Música, des dels més petits —els que encara «juguen» amb la música—, fins als més veterans, alguns dels quals amb una formació ja prou sòlida, pujaren a l'escenari del Centre Cap Vermell per a oferir el seu esperat concert de Pasqua. Concert familiar on n'hi hagi, en què especialment pares i padrins gaudeixen de veure els progressos dels seus petits, ja sigui amb un violí en la mà o percutint amb alegria qualsevol dels mols instruments al seu abast.

05-04. Concert de Pasqua. El grup de músics, la majoria d'ells prou coneguts de tots nosaltres, que el diumenge de Pasqua pujaren a l'escenari del Centre Cap Vermell, van aconseguir que gaudíssim d'un molt bon concert, sota l'organització dels Amics de l'Escola de Música. Alejandra Cabello, Antoni Lliteras, Joan Cira, Marga Serra, Joel



16-03



20-03



01-04



05-04



Gjata, Hans-Göran Eketorp i Carme Alzina, amb la col·laboració del Ballet Stylo i de Total Dance, foren els encarregats d'oferir-nos una audició de primer nivell, dins una línia de gran exigència.

09-04. La Coral Cala Rajada en concert. L'agrupació dirigida per Josep Llull va oferir un concert a l'església de Cala Rajada, dins el cicle promogut pel departament de Turisme de l'Ajuntament. L'actuació de la coral es va moure per un seguit de temes d'estil força variat, pensats també per a un públic heterogeni, en què no hi faltà un bon nombre de turistes, i hem de dir que cadascuna de les seves interpretacions va merèixer l'aplaudiment del oients que s'aproparen a l'església per a aquest esdeveniment.

25-04. Marisa & Esperança, un espectacle d'alt voltatge. A teatre ple fins al sostre i amb un ambient previ en què s'ensumava que alguna cosa important passaria, tots els que assistírem al concert de Marisa Rojas i Esperança Sureda vam veure plenament confirmades les expectatives. Les seves veus poderoses s'apoderaren immediatament de tot l'espai del teatre i del públic que l'omplia, i les cançons anaren brollant com un doll d'aigua fresca, ja cantassin juntes o per separat. Tot sonà magníficament perquè, a banda de dues grans veus, damunt l'escenari s'hi arplegà un conjunt de músics, una banda, que contribuï no poc a l'èxit de la vetlada.

26-04. Tornen els petits concerts a la capella del Castell. El diumenge 26 va tenir lloc a la capella del Castell de Capdepera el primer concert d'un nou cicle de *petits concerts al Castell*, i va estar protagonitzat per membres de l'Orquestra N'Aladern, sota la direcció per Lluç Barbón, i amb l'organització de l'Associació d'Amics de l'Escola de Música. Els joves intèrprets comptaren amb la col·laboració d'algunes ballarines del ballet Stylo. La capella gairebé s'omplí.

06-05. V Curs de Piano de Llevant. Els dies 30 d'abril i 1, 2 i 3 de maig es va dur a terme a la Torre de Canyamel el V Curs de Piano de Llevant, organitzat pels departaments de piano de les escoles municipals de música



09-04



25-04



26-04



06-05

d'Artà i Capdepera juntament amb l'Associació Amics de la Música de la Colònia de Sant Pere. El curs fou impartit pel professor uruguaià Miguel Lecueder. Aquest any foren 12 els alumnes matriculats com a actius, molts d'ells repetidors d'edicions anteriors. El curs es clausurà amb un concert a càrrec dels alumnes, que tingué lloc el diumenge 3 de maig a la mateixa Torre de Canyamel, en què els estudiants pogueren mostrar al públic algunes de les obres treballades durant aquests dies.

29-05. «El carnaval dels animals», a càrrec de l'orquestra de cambra de l'Escola de Música. Aquesta actuació cal emmarcar-la en la XIII Mostra Infantil i Juvenil de Teatre i Música. L'obra de Camile Saint-Saëns, que fou dirigida per Miquel Bauçà, comptà amb la narració de Pere Terrassa. A més, a la primera part, l'orquestra interpretà tres obres de Franz Joseph Haydn («El rellotge», «La sorpresa» i «Els adéus»), completant un excel·lent programa que la jove formació va resoldre brillantment.

07-06 - «Carmina Burana» al Convent d'Artà. La Banda de Música de Capdepera, l'Orfeó Artanenc, la Coral s'Alzinar i els Xeremiers d'Artà oferiren un concert de gran nivell, que va fer vibrar el públic que abarrotà el Convent dels Franciscans d'Artà. Com a plat fort, una de les partitures més celebrades i també més exigents del repertori clàssic: «Carmina Burana», de Carl Orff. Miquel Gayà va dirigir amb gran seguretat els dos cors i la banda, fins a aquell «O Fortuna» tan conegut i, per tant, doblement complicat. Els compassos finals, amb el *mecum omnes plangite* («plorau tots amb mi») esplèndid, en un fortíssim de la banda i els cors donant-ho tot, van esdevenir un moment insuperable que el públic va reconèixer amb una ovació llarga, sostinguda, sincera.

12-06. Hard Top, per començar l'estiu. Nova edició d'un festival, a la plaça dels Pins, que s'està convertint en un clàssic i que, com sol ser habitual, comptà amb una gran participació de públic i molt bon ambient. El festival va començar a cap a les cinc de la tarda i durà fins a les dues de la matinada, i comptà amb



29-05



07-06



12-06



l'actuació dels grups de Oveja Negra, Logia, Dead Rock Pilots, Greska i els caps de cartell, Hard Top. És una llàstima que el públic local, per desconeixement o desinterès, no participi més d'aquesta primera «verbena» estival.

21-06. Segon «petit concert» al Castell, a càrrec de l'orquestra N'Aladern. En aquest segon «petit concert» al Castell, organitzat pels Amics de l'Escola de Música, els encarregats de posar-hi la música foren els joves membres de l'Orquestra n'Aladern, un grup que creix en edat i que, a l'ensem, madura artísticament, sota la direcció del professor Genci Gjata. L'acte va ser presentat pel també jove músic Yannick Wilken i alguns dels temes interpretats comptaren amb el contrapunt de la dansa, para a una audiència discreta al voltant dels cinquanta assistents.



21-06

22-06. Concert de fi de curs de l'Escola de Música. A les portes de l'Escola mateixa, actuaren tots els alumnes, des dels més petits de «jugam amb la música» fins a l'Orquestra n'Aladern, passant pels grups d'iniciació, grup de guitarres, grups de percussió, banda, combos... Una vertadera munió de nins i joves que conformen una gran família musical i que delaten la gran vitalitat de l'Escola. Una vitalitat que cal mantenir ben encesa, fent possible el funcionament del centre i posant la música a l'abast de tothom. Aquest és un concert del qual gaudeixen els alumnes, però també, i potser especialment, els seus amics i familiars.



22-06

23 i 26-06. Sergei Dreznin, Dina Parakhina i Julien Clef, a sa Torre de Canyamel. Un cartell de luxe en aquests concerts emmarcats dins el 4t Festival de Piano de sa Torre. Dreznin està considerat com un dels millors especialistes mundials en l'obra d'Aleksandr Skriabin i així ho certificà en aquesta actuació, en què comptà amb l'acompanyament de Dina Parakhina. La seva interpretació de l'obra «Poem Vers la Flamme», del compositor rus, és de les que es recorden per molt de temps. De a seva banda, Julien Cleff hipnotitzà el públic amb el seu virtuosisme, per a oferir un programa integrat per la Sonata no 8 op.84 de S. Prokofiev, la Sonata no.10 op.70 de A.Skriabin i els «Etudes» de N.Kapustin.



23-06



10-07. Amparo Lacruz encetà les XXVII Serenates d'Estiu. En el marc dels jardins de sa Gtorre Cega, avant un auditori discret en quantitat, però molt atent i implicat, la violoncel·lista Amparo Lacruz va oferir un programa centrat en les suites per a violoncel sol de J. S. Bach, de les quals en va interpretar tres. Precisament, el fet que el públic assistent no fos excessivament nombrós va permetre la proximitat amb la intèrpret, i això va comportar que els oients poguéssim percebre la major part dels detalls de les obres interpretades, amb tots els matisos i detalls.



10-07

19-07. Serenates d'Estiu: Minha Lua, l'ànima de la música portuguesa. El segon concert de les Serenates ens va oferir una bella mostra de la música portuguesa contemporània, la que gira al voltant d'un gènere tan indefinible com és el fado Però, Minha Lua, el grup encapçalat per la cantant Victoria Cruz, amb l'aportació del guitarrista i compositor Gabriel Pancorbo, ofereix quelcom més que fados, sintonitza amb les arrels africanes, amb la morna, i ho fa des d'una visió molt personal, des d'una manera de dir certament original. El públic, una mica més nombrós que en el primer concert, però sense arribar al ple, acabà del tot rendit a la guitarra de Pancorbo i a la veu de Victoria Cruz.



19-07

20-07. Concert molt estiuec de la Coral Gabellina. Ens hi referim com a un concert molt estiuec, tota vegada que el repertori seleccionat —força eclèctic, tot sigui dit— va estar integrat per temes musicals que podem qualificar de «frescs», música popular fins i tot en aquells casos de correspondre al repertori clàssic. I la coral ho va emprendre amb ganes i decisió i el públic així ho va entendre i ho va gaudir. En definitiva, un concert molt alegre, molt agradable d'escoltar, seguit per un públic divers, amb mots de turistes, que gairebé va omplir la nau central de l'església de Cala Rajada.



20-07

31-07. Sílvia Pérez Cruz a la Torre de Canyamel. La cantant catalana captivà el públic, i ni un inoportú ruixat d'estiu apaivagà els ànims dels assistents. La intèrpret nascuda a Palafrugell, que compta amb una



31-07

ampla formació musical i una veu meravellosa, actuà acompanyada d'un quintet de corda format pels violinistes Elena Rei i Carlos Montfort, la viola Anna Aldomà, el violoncel Joan Antoni Pich i el contrabaix Miquel Àngel Cordero. Es tractava del concert benèfic de l'associació Amics de Tilloli, un esdeveniment anual que acull cantants i formacions musicals de primer ordre. Entre d'altres assistents, hi poguérem veure la presidenta Francina Armengol.

01-08. Música intuïtiva, per tancar les Sereñates d'Estiu. Des que art és el que fan els artistes, una vegada les avantguardes han fet impossible l'establiment d'uns cànons majoritàriament acceptats, els més sensibles d'entre ells, i els músics Juanjo Gillem, Armando Lorente i Ernesto Schmied en tenen per donar i per vendre, investiguen nous camins per tal de trobar i transmetre noves experiències sensorials que captivin al públic. En definitiva, si l'art ha d'emocionar, és fa difícil saber quina experiència visquérem els qui acudírem a sa Torre Cega. Pels comentaris, que sempre es fan a la sortida dels espectacles, una estranya sensació de no saber ben bé el que havíem sentit, un agredolç m'ha agradat/no m'ha agradat, interessant/avorrit.

02-08. Concert a la llum de la lluna d'agost. El futur de la música gabellina sonà a sa Torre Cega. A més dels violinistes de la jove Orquestra n'Aladern, poguérem escoltar el duo format per la pianista Margalida Serra i el violinista Joel Gjata, molt més que dues promeses. Aquest concert també serví de presentació del trio Arkhé Clàssic, integrat per Lluç Barbon, violinista; Sandra del Rio, pianista i Alejandra Cabello, veu, que va deixar una gran impressió entre el públic assistent.

02-08. Greska al concert de Sant Salvador. En el programa de les festes d'Artà, i més concretament en el tradicional concert de Sant Salvador organitzat per l'OCB i encapçalat en aquesta ocasió pel cantant menorquí Cris Juanico, hi poguérem escoltar la formació gabellina Greska. El nombrós públic assistent va escoltar amb gran animació i participació la més de mitja dotzena de cançons interpretades per aquest grup, que mostrà



01-08



02-08



02-08

una versió més acústica del seu estil, i que aconseguí que el públic s'emocionàs amb la seva versió de «L'estaca» de Lluís Llach.

08-08. Arkhé Clàssic oferí l'espectacle Ébredés. Dins el programa del Festival de les Arts al Carrer, aquesta novella formació, de la qual ja donàrem compte amb motiu de la seva primera actuació, enes oferí l'espectacle Ébredés. Hem de dir que allò que presentaren va ser més que un concert de música clàssica; pròpiament hauríem de parlar d'un espectacle que, des del primer moment, va cercar que la música arribàs als oients en un format de gran plasticitat, començant pel vestuari i el maquillatge dels intèrprets, gens convencional, que d'entrada ja va incorporar un element de caràcter bucòlic que condicionà positivament l'audiència. Tot plegat ens va semblar una engrescadora arrencada d'aquest grup d'artistes locals, que han apostat per una línia de gran exigència.

14-08. Bàrbara Femenias i Maria Antònia Gomis, un valor segur. Aquesta és l'aposta segura de cada any per les festes de Sant Roc, i, a més, la que aporta un plus de qualitat i de nivell al programa. Na Bàrbara i na Maria Antònia, o na Maria Antònia i na Bàrbara, compareixen indefectiblement a la cita anual i ens ofereixen un d'aquells moments que els melòmans agraim infinitament, perquè sabem d'antuvi que en sortirem satisfets. Aquest concert no fou una excepció, ans al contrari, davant un públic que gairebé omplí l'auditori del Centre Cap Vermell.

22-08. Noa a la Torre de Canyamel, inoblidable concert. L'esperat concert de Noa, la cantant israeliana d'origen iemenita, havia aixecat molta expectació. I Noa no decebé. Acompanyada únicament del guitarrista Gil Dor, la cantant va començar amb dos temes del seu nou treball discogràfic (*Love medicine*), per passar a fer un recorregut per distintes etapes dels seus 25 anys de carrera musical. El públic, que omplí l'aforament, es va lliurar totalment a la cantant i li mostrà el seu agraïment amb perllongades ovacions, acabant dempeus al finalitzar el concert, després que Noa intèrpretàs el tema central de la banda original de *La vida és bella*. Cal



08-08



14-08



22-08



esmentar que el concert era a benefici d'Antics de Monti-Sion Solidaris, una associació creada l'any 2008, que manté un menjador social i desenvolupa diversos programes d'ajuda a persones necessitades.

12-09. A posta de sol, ecos d'un concert. Ens referim a una nova edició del que ja s'està convertint en un clàssic del mes de setembre: el concert «A posta de sol», en el Castell. Sota l'organització dels Amics de l'Escola de Música i a benefici d'aquest centre, el recinte emmurallat va acollir un bon grapat d'artistes, de variades tendències musicals («Alma del Sur» de Son Servera, els combos de l'Escola de Música, un trio de corda de la mateixa Escola, Where is my Wine, grup de xeremiers, Amy, Marisa Rojas i Caterina Barceló), que actuaren en distints indrets del recinte emmurallat i que varen entretenir durant més de cinc hores el públic, també molt variat, que s'hi va acostar.

13-09. La música de Brodway en el Centre Cap Vermell. En una vetllada musical de gran alçada, un grup de músics professionals d'Alemanya, Àustria i Sudàfrica, que havien ofert, a principi de setembre, unes *master class* al Teatre d'Artà, ens admiraren amb un programa de conegudes cançons dels musicals de Brodway, perfectament coreografiades, per a més delit del públic. Gudrun Schade, Daniel Pabst, Zodwa Selele, Martin Sommerlatte i Bianca Arndt gaudiren de la complicitat dels assistents i, gràcies a les facilitats que van trobar a Cala Rajada, prometeren públicament que no seria la darrera vegada que ens visitaven.

25-09. L'esperit dels 70, a través dels Tree Gees. Aquest grup italià, The Tree Gees, ens va fer creure al llarg de mes d'una hora i mitja que ens trobàvem a finals dels anys 70 i que teniem al davant un dels grups mítics del pop de tots els temps, The Bee Gees. I com a colofó, la nostra Esperança Sureda els acompanyà en diverses cançons, sense desentonar en cap moment i s'integrà perfectament en aquest esperit *revival* que se'ns proposà. En definitiva, un excel·lent grup musical, magnífic el so i genial el joc de llums en una nit memorable.



12-09



13-09



25-09



27-09. El Centre Cap Vermell s'omplí de veus. Sota els auspicis del departament de Cultura de l'Ajuntament, va tenir lloc aquesta trobada de corals de gent gran, a l'auditori del Centre Cap Vermell, que va registrar una gran entrada, fregant el ple. Va encetar les actuacions la Coral de l'Associació de Persones Majors de Campos i Rondalla, sota la direcció de Magdalena Rigo. El segon grup a actuar va ser la Coral de Gent Gran Punta de n'Amer de sa Coma, dirigida per Margalida Barceló i amb l'acompanyament de Margalida Roig i Pau Vallbona al piano. Finalment, va ser la coral amfitriona, la Coral Gabellina, la que pujà a l'escenari. Va ser dirigida, com sempre, per Elionor Gómez-Quintero, amb Maria Llull a la guitarra i Maria Antònia Gomis al piano. A més, va comptar amb la col·laboració de les ballarines Margalida Massanet, Mar Font i Bel Font. Com a col·fó, les tres formacions, conjuntament, interpretaren «Edelweis», «Va pensiero» (Nabuco) i l'Havanera de «Don Gil de Alcalá», dirigides respectivament per cadascuna de les tres directores participants.

02-10. La Coral s'Alzinar cantà els grans musicals. A l'Església de Cala Rajada, dins la programació de la regidoria de Turisme, la Coral s'Alzinar oferí un concert que en aquesta ocasió va girar al voltant dels grans musicals del segle XX. Amb el temple gairebé ple d'un públic bàsicament estranger, la coral va interpretar temes d'obres clàssiques d'aquest gènere: *The Mission*, *West Side Story*, *Fiddler on the Roof*, *Jesus Christ Superstar*, *Evita*, *Cats* i *The Sound of Music*. I les versions que S'Alzinar ens n'oferí foren de gran qualitat, ben ajustades, amb molts de matisos i amb alguns moments que podem de qualificar d'emotius. Així ho va reconèixer el públic assistent, que premià totes les interpretacions amb llargues ovacions i que al final obligà a la interpretació d'alguns bisos.

11-10. Convidats per l'Associació Quanta Arts, els francesos «Divergences» presentaren el seu treball. Els nins no ploren, ens deien de petits. A partir d'aquí, els dos ballarins (Pierre-Michael Faure, Sylvain Huc), acompanyats pel ritme en directe d'una espectacular bateria (Xavier Coriat) treballaren els



27-09



02-10



11-10



estereotips masculins. No plorar, ser forts, no tenir emocions..., tabús difícils de superar. Aquest fou el resultat del seu particular «work in progress», la feina feta durant la setmana de residència artística a Capdepera, que va servir de punt i final del Festival de les Arts al Carrer 2015. Els espectadors sortiren gratament sorpresos de la capacitat de comunicació de la dansa.

11-11. Els grups de Capdepera destaquen a la gala «Vive tu sueño». Els dies 10 i 11, el Centre Cap Vermell es va omplir per veure actuar ballarins i ballarines arribats de diferents localitats de l'illa, tots ells amb l'objectiu d'aconseguir una plaça per a competir a la gala nacional que tindrà lloc a Madrid. S'establiren diferents categories segons el tipus de ball (flamenc, ballet, hip-hop, tango, etc.), i també segons l'edat dels participants, des d'infants de 4 anys fins a adults. En total foren uns 350 participants, procedents de distintes acadèmies i clubs de dansa de Mallorca. Els nostres representants mostraren un gran nivell, tant és així que les tres agrupacions gabellines aconseguiren el passi per anar a competir a la final de Madrid, que tindrà lloc probablement en el mes de març. El ballet de l'escola de ball de Claudia Suiter, el Club de Ball Capricho i Total Dance s'hauran de començar a preparar de valent per arribar a la competició nacional amb molta força, perquè de ganes i il·lusió en tenen a carretades.

22-11. Un gran concert de Santa Cecília. El concert es va dividir en tres parts clarament diferenciades. A la primera foren les tres corals del poble. en aquesta ocasió s'hi incorporà la Coral Sol Naixent, com ha de ser. les que hi van intervenir. Obrí el foc la Coral Gabellina, continuà la Coral Sol Naixent i hi posà tancador la Coral s'Alzinar. Les corals foren dirigides per Elionor Gómez-Quintero i Pep Llull, respectivament. Fou una primera part en la línia a què ens tenen acostumats aquestes tres formacions, amb bones interpretacions, molt correctes totes elles. La segona part va ser el torn del Centre Cultural Banda de Música, «reforçada», sota la direcció de Miquel Gayà. I la Banda, com sempre, sonà esplèndida. *Gabellins, A Night*



11-11



22-11



an the Ballet i *Game of Thrones* foren els temes escollits, amb els quals la temperatura musical de la vetllada anà in crescendo. La tercera part, cantaires i Banda uniren els seus esforços per posar un bell epíleg a la vetllada. En primer lloc va ser la Coral s'Alzinar la que s'incorporà a l'escenari, per tal d'oferir-nos l'obra de Jakob de Haan, *Nervà's Poems*. Acte seguit, s'hi afegiren els cantaires de la Coral Gabellina, i plegats, Banda i cors, atacaren l'emotiu *Hymn to the Fallen* (*Saving Private Ryan*) de John Williams. I per acabar, *Capdepera, Capdepera*, que, enmig de l'ovació unànime i perllongada de tot el públic, va acomiadar un altre gran concert de Santa Cecília.

14-12. Un somriure cent per cent nadalenc.

Teatre ben ple els tres dies que «Per un somriure» va actuar, perquè d'antuvi la gent sap que ho passarà, bé amb l'afegit que el que paga per passar una molt bona estona es destinarà a alguna associació benèfica. En aquest cas va ser per a ASPANOB, l'associació de pares de nins amb càncer de Balears. Un espectacle senzill i meritori. Senzill perquè no alberga més pretensió que agradar i ajudar. I meritori perquè per pujar damunt l'escenari i fer-ho tot en poc més de 30 dies, vol dir que han quedat enrere moltes hores robades al propi descans, assajos en acabar jornades laborals, hores esgarrapades entre activitats personals tant pels nins com pels adults. Per tant, no pot haver-hi més que elogis per a la gent que amb tanta il·lusió treballa amb l'únic objectiu de regalar el seu temps per a oferir diversió i a la vegada solidaritat.

16-12. Gala de Nadal de Total Dance. Com cada any per aquestes dates els alumnes de Total Dance s'acomiadaren de les classes fins després de Reis, oferint al seu públic tot el que havien après des del principi de curs. Les gales tengueren lloc al Cap Vermell, que gairebé s'omplí els dos dies. Una vegada més, nins, nines i joves de totes les edats, que gaudeixen del ball com activitat esportiva i artística, deixaren al públic embadalit. Al final, els alumnes i les seves monitores, Carla, Ester i Sandra, agrairen l'assistència del públic a la vegada que felicitaven Nadal amb un vídeo molt emotiu ple de bons consells i millors desitjos.



14-12



16-12



19-12. L'Esperança, dues corals per a un sol concert. A l'església de Capdepera va tenir lloc el concert de l'Esperança, protagonitzat per la Coral Gabellina, que celebrà el 17è aniversari, i la Coral Punta de n'Amer, convidada d'enguany. Després del capítol d'agraïments, les dues agrupacions, per separat, primer els convidats i tot seguit els amfitrions, oferiren sengles repertoris força variats en què, això no obstant, predominaren els temes nadalencs. Finalment, tots els cantaires plegats cantaren conjuntament el tradicional «Adeste Fideles». I per acabar, sopar de companyonia de les dues corals. Per molts d'anys.



19-12

26-12. Un gran concert de nades per al dia de Sant Esteve. Els Amics de l'Escola de Música, que no aturen, també volgueren, un any més, alegrar-nos el Nadal, i ho van fer de la millor manera que saben: organitzant un concert. Un gran concert de nades, com convé a aquestes dates. I tot amanit amb part de la plèiade de músics i cantaires amb què comptam en el poble. L'auditori del Centre Cap Vermell, sense arribar al ple, registrà una bona entrada. Per l'escenari hi poguérem veure desfilar, i actuar, la Coral Gabellina, Georgina Burt (debutant entre nosaltres, amb una veu que ja és més que una promesa), la Coral Sol Naixent, Cor i Orquestra de l'Escola de Música (amb algunes baixes que obligaren a escurçar la seva intervenció), Joel Gjata i Margalida Serra, i la Coral s'Alzinar. Qui tampoc pogué actuar va ser la soprano Alejandra Cabello, per indisposició, de manera que dos dels temes que havia d'interpretar ho foren pel mateix Joel Gjata. I com a colofó, tots plegats oferiren dos temes imprescindibles, «Anem a Betlem» i «Adeste Fideles», sota la direcció de Pep Llull i Elinor Gómez-Quintero, respectivament, amb l'acompanyament de Maria Antònia Gomis al piano. La vetllada resultà força entretinguda i va discórrer amb fluïdesa, tot i el flux de gent que es mogué per l'escenari.



26-12



Teatre

03-01. Els nins tornaren alliçonar els reis ganduls. El Teatre de Capdepera tornà acollir la representació de l'obra *Els desorientats reis d'Orient*, adaptació del conte de Javier Matesanz del mateix nom, que ja havíem pogut veure l'any anterior. Es tracta d'una obra de teatre infantil, apta per a tota la família. Com l'any passat, en aquesta ocasió tampoc va tenir, dissortadament, una resposta de públic a l'alçada de l'obra.



03-01

13-01. Krisis Teatre o el plaer de pujar a l'escenari. *Incorrectamente políticos* és la tercera obra d'aquest grup, escrita i dirigida per Matt Patricis, amb un estol de joves actors i actrius que no deixen de sorprendre'ns. El públic s'ho va passar bé i ells també. Entenem que és un grup jove, en progressió i que té un camí per millorar, per optimitzar recursos.



13-01

02-02. Dels llargs camins, refrescant la memòria. Una fotografia amagada durant anys darrere d'una altra fotografia, a un quadre del rebedor d'una casa, fa d'origen i de final de la trama d'aquesta obra interpretada pel grup Noctàmbuls Teatre, dirigida per Joan M. Albinyana seguint el text escrit per Jaume Miró, a partir de la investigació de Jaume Morey. L'obra és una tragèdia, una de tantes tragèdies viscudes i degudes a la guerra. Se la podria catalogar com a tragèdia civil espanyola, en referència a la Guerra Civil del 36. Miquel Àngel Torrens, Joan Manel Vadell, Biel Bisquerra i Sebastià Adrover donen vida als personatges i no s'arrufen en passar d'una escena a una de nova o d'un personatge a un altre; no tenen temps de fer-ho, perquè el text no els ho permet. Els acompanya la música perfectament gestionada en directe per Marcel Cranc.



02-02

21-02 - Sa Boira, bon teatre de la mà d'un clàssic mallorquí. Llorenç Moyà és l'autor de l'obra «El ball de les baldufes», que posà en escena el grup de teatre de l'ONCE. Escrita entre els anys 1979 i 1980, està formada per dues peces curtes: *Entremès dels llépols befats* i *Entremès del bordell i l'inquisidor*. Hem de ressenyar la bona na feina del planter d'ac-



21-02

tors, sota la direcció de Bernat Pujol. Lamentablement, la resposta de públic va ser molt minsa.

02-04. *Gran Hotel Montparnasse*. Un cop més ens hem de referir al mèrit d'aquest autor-director que és n'Arnau Serra, el qual sembla haver trobat en l'humor negre una veta que sap explotar amb soltesa i agilitat, fent que totes les peces encaixin i creant una situació que, en moltes d'escenes, esdevé hilarant. Hem d'insistir una vegada més que un dels majors mèrits de l'autor rau en el fet de traçar obres a mida d'un càsting tan nombrós, com en aquest cas, per a quinze actors. D'aquests, el primer que hem de dir és que fan la sensació que s'ho passen molt bé, passa imprescindible per treure endavant els seus personatges, i això es contagia al públic. Així mateix, en la majoria d'ells es nota, obra rere obra, que l'experiència és un grau i que de cada vegada es mouen damunt l'escenari amb major confiança. Vaja, que de cada vegada «saben estar» més. L'obra va ser interpretada per: Margalida Bover, Maribel Frontera, Paqui Vicens, Joan Genovard, Nicole Serapio, Suso Rexach, Mónica Viejo, Núria García, Pilar Díaz, Magdalena Albertí, Olga Montoro, Xisco Rubí, Ana Vicancos, Loli Rodríguez i Ani Muñoz. Amb la col·laboració de Matias Praticis i Cati Servera.

20-04. *Els enamorats*, un Goldoni d'Es Mussol. L'obra *Els enamorats*, un clàssic, que ens va proposar Es Mussol va discórrer amb l'agilitat que exigeix el text, amb els personatges anant amunt i avall, cercant la proximitat. i la complicitat. dels espectadors. Tots ells, els actors, van lluir a un magnífic nivell, sense excepció. Excel·lents, els esmentats Pep Uceda i Bàrbara Flaquer; convincent, Mar Siquier; brillant, Biel Bisquerra; sobri i eficaç, Colau Bordoy; divertit, Pere Terrassa; espurnejant, la «nova», Àngela Aso. I, si volem, podeu intercanviar tots aquests adjectius, sense trair la seva idoneïtat. Està clar que Lydia Sánchez, la directora, actriu ella mateixa, va saber espremer les millors qualitats de cada un d'ells. Resum: Es Mussol, i això és així des de fa molts d'anys, és un grup compromès amb muntatges de qualitat, a partir d'autors de prestigi i de directors pro-



02-04



02-04



fessionals. És a dir, renunciant a qualsevol dreuera. Per això, una vegada més, enhorabona.

09-05. *The Office* inaugura la XIII Mostra de Teatre. Per a aquesta inauguració, els alumnes del taller de teatre del Centre Jove van presentar l'obra *The Office*, escrita i dirigida per Arnau Serra. En foren els intèrprets, Maria Panadero, Mary Giscafré, Clara Ginard, Carme Loshuertos, Manolo Pérez, Marina Lorenzo i Matias Patricis, els quals demostrant que el teatre a Capdepera compta amb una bona pedrera.

13-05. Mar font guanyadora del Premi Buero a la millor actriu. Els prestigiosos Premis Buero es vénen atorgant des de fa 12 anys, i compten amb el patrocini de la Fundació Coca Cola. En aquesta ocasió, el premi a la millor actriu (categoria no escolar de la secció autonòmica) va recaure en la gabellina Mar Sureda, per la seva interpretació del paper de Rosi en l'obra *La doble vida de John*, de Ray Cooney, que el grup «Dois Teatre» havia posat en escena sota la direcció de Jeroni Morey. Enhorabona, Mar!

30-06. «Noctàmbuls» i la seva producció *Dels llargs camins*, grans triomfadors en els premis d'Arts Escèniques 2014. Aquests guardons s'atorguen des de 2007 per l'Associació de Teatres i Auditoris Públics de les Illes Balears, per a reconèixer els professionals i les companyies de les Illes. Concretament, «Noctàmbuls» aconseguí els premis al millor espectacle, per *Dels llargs camins*; al millor text, a Jaume Miró, per la mateixa obra; i a Miquel Àngel Torrens, a la millor interpretació masculina, per *Dels llargs camins* i *Hamlet Party*. Enhorabona a la companyia d'arrels gabellines.

01-07. Arnau Serra escriu i dirigeix *Imperfectes desconeguts*. Aquesta obra va ser representada al teatre La Unión de Son Servera, a càrrec dels alumnes del taller de teatre d'aquella localitat. Hem de dir que es tracta d'un dels muntatges més rodons que li hem vist a Arnau, per a una història que tracta el món claustrofòbic d'un petit poble, amb uns personatges molt peculiars i ben caracteritzats.



29-05



13-05



30-06



01-07



01-08. *Un princesa per a Happy VI.* El grup de teatre del Centre Jove, Pometes Verdes, va representar aquest la seva primera obra de l'estiu. Una peça carregada de moments exòtics, balls rituals i aclucades d'ull, en forma de divertides crítiques, al món real i al reial. No ho tenia fàcil, aquesta vegada, en Jeroni Morey: governar 27 al·lots damunt un escenari i crear una obra en què prenguin part tots i cada un d'ells no és cosa fàcil. Finalment, tot sortí més que bé.

03-08. *Rockaby* encetà el Festival de les Arts al Carrer 2015. Darrera el vidre, a l'entrada del Centre Cap Vermell, com tancada dins una peixera, la ballarina Bibiana Jiménez va representar l'espectacle *Rockaby*, una obra breu d'un acte escrita per Samuel Beckett el 1980. L'obra havia estat adaptada per a la dansa per la directora Andrea Bleikamp, de la companyia Wehrtheater. *Rockaby*, com a espectacle europeu, va arribar a ca nostra gràcies a la col·laboració del departament de Cultura de Colònia (Alemanya).

10-08. *Capdefava*. Per tercer any consecutiu, el Festival de les Arts al Carrer va incorporar la presència dels grups de teatre locals que capitaneja n'Arnau Serra, els quals ens ofereixen, en cada ocasió, una proposta de teatre itinerant. I com que l'experiència és un grau, la troupe i el mateix Arnau Serra, cremant etapes, estan trobant la fórmula. El *Capdefava*, que deambulà pel Passeig Marítim, va tenir part dels millors ingredients d'aquest tipus d'espectacles: capacitat de sorpresa, un encertat leitmotiv en forma de reivindicació popular, vestuari cridaner, personatges estereotipats..., i una durada perfectament calculada, tot evitant dilatacions que sovint es giren en contra de l'espectacle mateix. Dies més tard, l'espectacle tornà a sorprendre pels carrers de Capdepera.

14-08. *To show, to hide, to protect.* L'actriu Letícia Maria posà en escena (Festival de les Arts al Carrer) aquest treball llargament preparat, en el qual va despullar el seu cos de la roba i la seva ànima del seu vel protector, dins un acte íntim i públic a la vegada. A través del vídeo i amb la pròpia presència, va anar desvetllant una part del seu món inte-



01-08



03-08



10-08



14-08

rior per acabar descobrint la dona, la mare i l'artista que formen un tot. Un treball que els espectadors gaudírem i ens entrà pels ulls, amb unes imatges netes i simples a primera vista, però que, arribant a aquest món interior, ens revolucionà íntimament.

22-08. Teatre de barra, microteatre de festes. La plaça de l'Orient va ser el punt de trobada dels espectadors que volgueren assistir a una nova edició de microteatre, en aquesta ocasió sota el títol de «Teatre de Barra». De fet, tres de les quatre obres proposades es representaren a bars dels voltants i una altra a la «barra» del rebedor del teatre de Capdepera. *Desitjos*, *Llengua amb tàperes*, *La partida* i *Tradicional* foren els quatre textos interpretats, per a una fórmula de teatre breu que sembla consolidar-se. De fet, superada la fase de la novetat, encara manté un alt nombre d'adeptes. Els actors, molt bé.

01-09. La botiga dels horrors, versió gabellina d'un musical d'èxit. Els «Pometes Verdes» s'atreveixen amb tot. Aquesta vegada el repte era fer un musical per primer cop i va semblar que duïen mesos d'assajos. Però en realitat, els 31 nins i nines que sortiren a l'escenari només van tenir 18 dies per a preparar el muntatge d'aquesta obra, adaptada i dirigida per Jeroni Morey i Joan Girart. Diguem, com a resum, que el repte era gran i el resultat va ser brillant.

09-09. «Dois Teatre» apostà per la comèdia. L'obra que a principi de setembre vam poder veure a Capdepera va ser una adaptació de l'original *Pyjamas pour six*, de Marc Camoletti, que hem de considerar una encertada elecció d'en Jeroni Morey a l'hora d'adaptar i dirigir una gran comèdia. Una peça hilarant, en què les infidelitats, els embolics i les mentides, sobretot les mentides, s'apoderen de tot l'escenari; un puzzle teatral on l'engany s'imposa de principi a fi. Per part dels actors, diguem que la prova va ser superada amb nota, després de quasi dues hores de magnífiques interpretacions, com exigia una obra també magnífica.

27-09. Marina Lorenzo, una monologuista amb futur. Marina Lorenzo, a la qual ja hem

22-08



01-09



09-09



27-09





vist en diverses obres de teatre, vol dedicar-s'hi professionalment, i en especial als monòlegs. De taules no n'hi falten. Aquesta obra que presentà en el Teatre, el monòleg *Marinizaté!*, apunta formes. Té alts i baixos, però es divertit i el públic el gaudeix, participa i riu, que és del que es tracta.

17-10. Dues línies entrecruades, de Krisis Teatre. L'obra escrita i dirigida per Matt Practicis suposà una passa endavant en la trajectòria d'aquest autor-actor-director. Resultà convincent, malgrat la complexitat de l'argument, amb personatges ben definits i una línia argumental ben nítida, encara que en algun moment s'arribà a crear certa confusió, calculada i provocada, entre els espectadors. Pel que fa als actors, Suso Rexach, Pilar Diaz, Joan Genovard i Mary Giscafré, hem de dir que l'Escola de Teatre dóna fruits, com vam poder comprovar en les excel·lents interpretacions de tots quatre, en una obra no exempta de dificultats, Les representacions comptaren, a més, amb música en viu a càrrec de la pianista Margalida Serra, i el valor afegit, a la decoració, de pintures de Joan Cursach.

24-10. Poesia mengívola. Amb motiu del lliurament dels Premis Ploma de Ferro 2015 vam tenir l'ocasió de gaudir d'un recital poètic singular. Presentat com una mena de menú poètic, el xef Joan Gomila i els sommeliers Cesc Montané (Saxo) i Kiko Barrenango (guitarra, percussió i violí), ens oferiren una ampla selecció de poemes (més de trenta) de diferent temàtica. L'obra va estar dirigida per Andrea Cruz i el públic assistent, dissortadament escàs, va sortir positivament sorprès per l'espectacle poètico-musical ofert per la Fornal.

03-11. Peter Pan omplí el Teatre de música i fantasia. En Rafel Brunet, capità i cap pensant, al capdavant de tot aquest muntatge, hi aportà experiència. Són ja molts d'anys i molts de muntatges fets. La seva visió de l'espectacle és fa notar i molt: cercar la il·lusió i l'alegria. La nostra enhorabona a ell i a tots els artistes que l'acompanyaren, i d'entre aquesta petita galàxia d'estels és lògic pensar que hi havia molts d'ulls que en miraven



17-10



24-10



03-11

especialment un. Un estel gabellí i ja veterana artista de musicals, Àngela Aso, que se supera espectacle rere espectacle.

06-11. *La camisa de l'home feliç*. Els alumnes de s'Alzinar de 2n i 3r cicle van poder gaudir de la representació de l'obra de Lleó Tolstoi «La camisa de l'home feliç», de la mà de Zum-zum Teatre, interpretada per dos únics actors, Ramon Molins i Begonya Ferrer, i amb un efectiu suport audiovisual que sorprengué els alumnes. No faltaren cançons, situacions divertides, acudits, reflexions... tot amb un ritme molt dinàmic. Aquesta obra va rebre el premi FETEN 2012 a la millor direcció i interpretació.

12-12. Magnífic concert de cambra dels alumnes d'ensenyaments professionals de l'Escola de Música de Capdepera. Carme Alzina, Silvia Rechac, Melani Fernández, Pau Vallbona, Yannic Wiilken i Xiscu Sancho foren els encarregats de posar música a aquest concert de gran nivell artístic però amb poca participació de públic, reduït aquest als familiars dels músics i poques persones més, quan hauria de ser un concert per a vertaders melòmans. La iniciativa de l'Escola de Música de repartir publicitat entre els pocs hotels oberts congregà una dotzena de turistes que quedaren meravellats del nivell dels alumnes i gaudiren d'un gran concert gratuït.

22-12. L'Escola de Música canta el Nadal. L'Escola de Música, com cada any, comparegué en el Centre Cap Vermell per a escriure una pàgina musical més, de totes les que aquests dies nadalencs s'escriuen en el poble. En aquest cas concret, dels alumnes més menuts fins als més «veterans» ens van oferir tot un ventall d'interpretacions, les més de les quals de temes propis de l'època. I el planter musical del poble ens demostrà, un pic més, que puja sa i que cal esperar-ne bones collites en un futur immediat. I no cal dir que el públic que omplí l'auditori fins a vessar, bàsicament les famílies dels intèrprets, va xalar fins al final.



06-11



12-12



22-12



Exposicions

21-01. Horst Sender, un visitant anual que ens dibuixa. Un artista senzill, a qui poc li basta per exposar les seves aquarel·les i dibuixos. Que gaudeix i és feliç de mostrar-les. Sobretot les seves plagues de camp. Horst fa 18 anys que ens visita a l'hivern i és un enamorat de Cala Rajada.

26-01. Gustavo, «ambassador». El dilluns 26 de gener, Gustavo va inaugurar en els salons de la RBB l'exposició *Per amor al color*, on reuní una extensa mostra de pintures dels darrers cinc anys, acompanyades d'escultures i obra gràfica i ceràmica. L'ambaixador d'Espanya a la capital alemanya i una nodrida representació del cos consular van assistir a la inauguració. La consellera-delegada de l'RBB, Dogmar Reim, com a amfitriona de l'exposició va dir que a Berlín tothom hi és ben arribat, però que amb més raó donava la benvinguda a Gustavo, a qui va considerar com a mestre d'art contemporani amb arrels artístiques berlineses.

31-01. Antònia del Río a la 9a edició de la Biennal d'Art Leandre Cristòfol, de Lleida. A partir del projecte Índex 2013-2014 d'Antònia del Río, que formà part de la 9a Biennal d'Art Leandre Cristòfol, a l'espai miniPanera, es proposà una exposició paral·lela per a la qual se seguien les mateixes pautes, amb els llibres i les edicions com a protagonistes. Per fer-ho es partí de la teoria del bon veïnatge d'Aby Warburg, qui va idear un índex de colors per a ordenar la seva biblioteca, amb l'objectiu d'afavorir la trobada casual en la cerca dels llibres. Amb aquesta solució oferia la possibilitat de descobrir noves troballes entre els veïns de prestatgeria i així sumar nous coneixements.

24-02. El DONA'ART més participatiu. La idea va sorgir d'un col·lectiu femení per tal de celebrar el dia de la dona treballadora, però que en aquesta ocasió es va obrir a tothom que hi volgué participar. Fins a vuit artistes hi aportaren la seva obra, i es pogué veure a la sala petita del Centre Cap Vermell. Una mostra diversa i molt interessant que a més incorporà l'«action painting», en què el



21-01



26-01



31-01



24-02

públic es pogué sentir artista per uns moments.

28-03. Joan Bennàssar omple d'art el Passeig Marítim. Fins a 11 grans escultures d'altres tantes dones-deesses, obra de l'artista Joan Bennàssar, passaren a embellir el Passeig Marítim de Cala Rajada, on romandrien fins a la tardor. Sota el títol de «On rompen les ones», l'artista de Pollença va instal·lar un conjunt d'escultures que podem qualificar de primitives, matèriques, pastades amb una llarga i ben meditada experiència. La mostra va ser inaugurada per l'artista en companyia del batle Rafel Fernández i de distints regidors; del president de l'Associació Hotelera, Joan Ferrer, així com de molts d'amics o simples curiosos, el migdia del dissabte ha fet un recorregut per la instal·lació, explicant i comentant les característiques de cadascuna de les peces exposades. Moltes personalitats conegudes s'han sumat a aquesta festa de l'art, com l'exconseller de Cultura, Francesc Fiol; el polifacètic presentador Joan Montse, o el reconegut artista Gustavo, entre d'altres.



28-03



08-05

08-05. Vernissatge de la col·lectiva ALA EST. El Centre Melis Cursach va obrir les portes a una nova exposició, en aquesta ocasió una col·lectiva covada des de la revista Ala Est, un mitjà que recull l'actualitat de la cultura i el turisme de la comarca de Llevant. I, per tant, els visitants d'aquesta mostra hi trobaren un tast de l'obra de cinc artistes d'aquestes contrades. Ells són el cala-rajader Mateu Estarellas, juntament amb Joan Forteza, Carme Fuster, Marta Matamalas, Rogelio Olmedo i Llorenç Ramis. En representació d'Ala Est, Marga Serrano va agrair la bona acollida del Centre Melis Cursach per tal de dur a Capdepera aquest conjunt d'obres d'artistes de la comarca.



22-05. Absències. Sulé Duc torna al CMC. Aquesta és la segona exposició de Sulé Duc en el Centre Melis Cursach. En aquesta ocasió, l'artista presentà un conjunt d'obres badades en la pigmentació natural d'òxid de ferro sobre draps, així com distintes peces de ferro forjat. La tècnica de l'oxidació consisteix a exposar les teles a l'acció del rovell de diverses peces i bocins de ferro, durant un



22-05



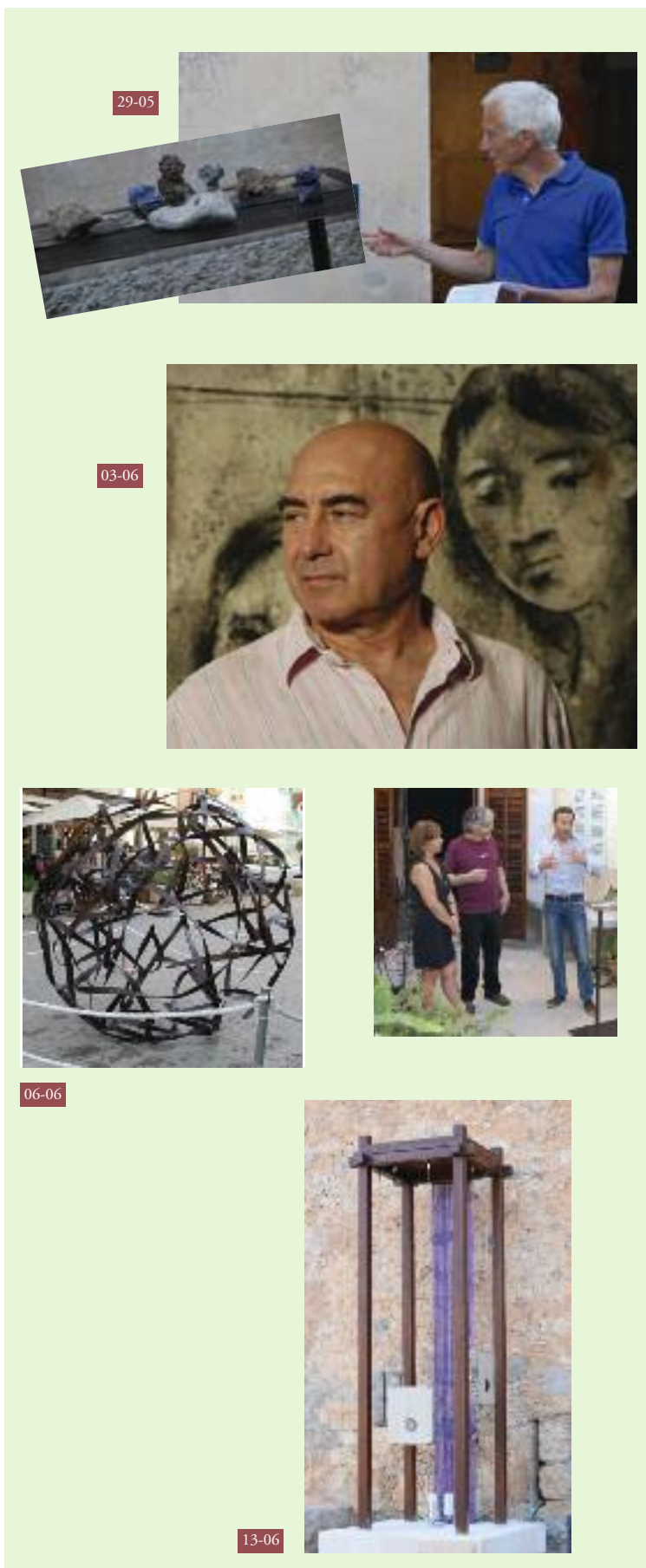
temps també variable. Els resultats són molt suggestius i estètics, amb formes geomètriques i seriacions amb molta d'harmonia.

29-05. La finestreta del Centre Melis Cursach. L'artista Andreas Wiehl, ja conegut entre nosaltres, inaugura la seva instal·lació permanent a la façana del Centre Melis Cursach, devora l'entrada de «Sa Cotxeria». Es tracta d'una petita «finestra», com l'anomena l'autor, oberta en contraposició a les finestres tancades de les cases de Capdepera, que amaguen la vida que es desenvolupa a l'interior. Dins aquesta finestra hi podeu veure algunes de les petites figures que, en el seu dia, integraren el muntatge «100 caps».

03-06. On rompen les ones. El reconegut pintor pollencí Joan Bennàssar va inaugurar en Centre Cap Vermell l'exposició «On rompen les ones», una mostra pictòrica que donà continuïtat a la mostra escultòrica muntada en el Passeig Marítim i que es podia veure des del mes de març. Bennàssar ens va dur un conjunt de quadres de grans dimensions dels seus darrers anys, que recullen dos temes presents a l'obra de Bennàssar: l'erotisme i el vi. Joan Bennàssar és un dels artistes més destacats de la pintura i l'escultura espanyola contemporànies, i amb la seva presència es donà continuïtat a una programació artística d'alt nivell, que ha fet possible la presència de Gustavo i de Manolo Coronado, en els darrers anys. L'exposició va romandre fins al 28 d'agost.

05-06. Tomeu Videal en el Centre Melis Cursach. Treballs de ferro forjat —a banda d'alguna incursió en la ceràmica—, d'aquest artista santanyiner, que ens oferí un recull de peces de bella factura al voltant d'una idea central: el món vegetal. El títol de l'exposició ens ho aclarí abans que els nostres ulls captassin tota la bellesa de les «plantes» metàl·liques creades per Tomeu Vidal: *Genera plantarum*, títol que no té res d'ociós, en parlar de plantes, i que com va dir el mateix artista en l'acte d'inauguració, va manllevar a Carl von Linné, el botànic suec del segle XVIII.

13-06. Dolors Sampol inaugura la temporada d'estiu de la Torre de Canyamel. De la mà de Luis Morell, fou presentada aquesta expo-



sició en que Dolors Sampol va retre tribut a Alexander Scriabin, el compositor i pianista rus que posseïa sinestèsia, una habilitat segons la qual podia «sentir colors», associant cada tonalitat amb un color determinat. Amb aquestes referències, l'artista va projectar a sa Torre de Canyamel una exposició titulada Skric-Colors -escric colors-, sense distanciar-se el més mínim d'uns plantejaments artístics als quals ha dedicat més de dues dècades: la tensió entre el figuratiu i el conceptual.

03-07. Barbara Radinger exposà en el Centre Melis Cursach. Aquesta artista alemanya, resident a Artà, ens oferí una mostra en què, sota el títol de «Mujeres, hombres, emociones», la figura humana va ser la protagonista principal de les obres exposades. Acrílics, aquarel·les, collages i petites escultures per a una exposició molt interessant.

17-07. «El plaer de pintar» de Jaume Fuster, en el Centre Cap Vermell. En aquesta exposició, a base d'aquarel·les i acrílics, ens hi trobarem una proposta temàticament variada: marines, paisatges, natura, persones..., la quotidianitat de la rosa del jardí amb gotes de rosada, les gallines del corral, o el raïm, les cireres o figues a punt de menjar. I així ho deia l'autor: «Cerc la bellesa de les petites coses del cada dia, d'allò més proper i quotidià». I compartir la bellesa amb els amics i coneguts és, tal volta, tot allò que un artista voldria aconseguir el dia de la inauguració, i per això es mostrava il·lusinat com un nin petit.

07-08 - «Retro Spective», de Francesca Roselló i Laura Hedrosa. Aquestes dues artistes ens presentaren, en el Centre Melis Cursach, una àmplia mostra d'obra gràfica i escultures, respectivament. Fins a 58 peces, distribuïdes curosament per les distintes sales de l'immoble, ens aproparen al món creatiu de dues dones amb una obra diversa i complementària, perfectament actual. Materials molt diversos per a una exposició de gran nivell, que es pogué veure fins al 28 d'agost.

03-07



El plaer de pintar (II) EXPOSICIÓ D'AQUAREL·LES Jaume Fuster



17-07

Rebador del Centre Cap Vermell
Inauguració dia 17 de juliol de 2015 a les 20h



Obert fins dia 14 d'agost en horari del Centre.
L'autor hi serà cada dia de 15 a 20h



07-08





30-08. Magnífica clausura de l'exposició de Joan Bennàssar. Coincidint amb la darrera sessió dels *Horabaixes amb Joan Bennàssar*, es van programar una sèrie d'activitats que fusionaren la poesia, la música, la pintura, l'escultura i la dansa. Art Fusió/Nit de l'Art començà amb *Codi a Nai*, a la platja de na Ferradura. La platgeta serví d'immillorable marc per a l'espectacle, basat en poemes de Miquel Àngel Riera, recitats i dramatitzats per Xesca Vadell i musicats per Xesca Monroig. Acabada la representació, la Nit de l'Art continuà al Centre Cap Vermell on es projectà un vídeo sobre el la creació de Joan Bennàssar a la façana de l'edifici. Acte seguit, Aina Pascual i Mimar Moranta ens oferiren una mostra de dansa vertical a la façana del Centre Cap Vermell, espectacular i sorprenent. Finalment, a la sala d'exposicions es va acomiadar la mostra «On rompen les ones». Una vegada més, Joan Bennàssar va fer de magnífic amfitrió.

04-09. «Es Sindicat» de Felanitx en blanc i negre. El Centre Melis Cursach tancà la temporada d'exposicions d'estiu amb una mostra de fotografia de Joan Forteza. El fotògraf manacorí va presentar un treball que uní fotografia i arquitectura, elegint com a objecte artístic l'edifici del Sindicat de Felanitx (Guillem Forteza Pinya, 1919-1921). La mostra constà de tres panoràmiques i una amplia sèrie de detalls arquitectònics, els arcs neogòtics de l'interior, les cubes del vi... i també exteriors, com les façanes neobarroques, detalls de les balustrades de les lògies o dels pati... Totes les fotografies eren en blanc i negre, amb regust neorealista.

11-09. Miquel Rossell: «Sopa de tomate, pescado y frutas». Com va comentar el mateix autor, la temàtica de l'exposició traça un recorregut per les diferents tendències i moviments de l'art pictòric del segle xx. De l'art nouveau fins a l'art contemporani, passant pel cubisme, el fauvisme, l'expressionisme abstracte, el surrealisme, la pintura naïf, o el pop art. Tot plegat, una col·lecció variada, colorista i entretinguda, que traspuà optimisme i sentit de l'humor.



30-08



04-09



11-09

04-10. Fernando Ginard: llapis, tinta i paper. En el Centre Melis Cursach, Fernando Ginard «Sarasate» presentà d'una col·lecció d'obres realitzades amb tinta damunt paper, de diversa temàtica (paisatges, bodegons, sanefes, natures mortes i arquitectura). Una exposició fidel al seu títol «Tinta clàssica», tant pel que fa a la tècnica emprada com pels temes escollits, tots ells resolts amb gran solvència i excel·lent domini de la tècnica. Dibuixos pulcres, elegants, nítids, per a un conjunt totalment harmoniós.



04-10



05-11. Adéu, deesses blanques. L'exposició de Joan Bennàssar «On rompen les ones» acabà amb la retirada de les darreres escultures que estaven exposades al passeig Marítim de Cala Rajada. Després de sis mesos, les «deesses» deixaren el nostre poble. Totes menys una, ja que Bennàssar va donar al municipi de Capdepera l'escultura situada a la platja de Na Ferradura. La de Bennàssar va ser una exposició que amb tota seguretat es recordarà molt de temps.



05-11

21-11

21-11. Antònia del Río a la Galeria Sicart. La gabellina Antònia del Río participa de l'exposició col·lectiva de la sala d'exposicions Sicart de Vilafranca del Penedès. Aquesta mostra s'inaugurà dia 21 de novembre, amb una visita guiada pel mateix galerista, Ramon Sicart. L'exposició reuní un grup d'artistes vinculats a aquesta galeria, entre els quals es troba la «nostra» Antònia Del Río.



04-12 - «Cap Vermell: 35 anys d'història». En el Centre Melis Cursach, *Cap Vermell* va inaugurar l'exposició «35 anys d'història», una mirada a la història de la nostra associació i una mirada a la història del poble en les tres dècades i mitja que fa que solcam el mar de la informació i la cultura locals. La mostra recollí fotografies, llibres, anuaris, material original dels primers temps de la revista, felicitacions i reconeixements rebuts... Fou Lluçia Sirer l'encarregat de donar la benvinguda als molts assistents a l'acte i de passar el torn d'intervencions al batle Rafel Fernández. A continuació va ser en Biel Pérez, qui va prendre la paraula. Per a alguns, especialment els més joves, en Biel potser els va resultar un desconegut, però no ho és per a *Cap Vermell*,

04-12





ja que ell va tenir molta culpa de l'inici de la nostra associació, en va ser un primer impulsor i un membre actiu mentre va viure a Capdepera. Finalment, el nostre president Josep Terrassa va fer un breu però exhaustiu recordatori de la nostra trajectòria en aquests 35 anys, dels temps en paper i del temps digital, de la nostra tasca editorial i del Premi Cap Vermell..., una caminada per aquest tram que hem transitat mirant de prendre el pols a la vida del poble.

12-12. Fina Massanet, l'intens voleteig emocional del colibrí. Fina Massanet presentà una proposta madura, però sobretot molt emocional. Com a interiorista que és, reflecteix a les seves obres una sensació d'harmonia, de calma, però també d'enèrgica concentració. Amb petites i sensacionals reflexions incorporades com a part dels dibuixos. L'exposició oferí una gran diversitat de formats, amb una tècnica de superposició de matèries i textures que conformen paisatges interiors i exteriors d'una riquesa conceptual increïble.

18-12. Mercat de l'art i Col·lectiva 2015 al Centre Melis Cursach. El dia de l'Esperança va tenir lloc al carrer Fondo el segon Mercat de l'Art organitzat pel Centre Melis Cursach, tot coincidint amb l'exposició Col·lectiva 2015. Aquesta iniciativa intenta difondre l'obra dels artistes que han exposat en el Centre, amb un mercat d'art on es pot aconseguir obres a preus assequibles. A més d'obres d'art, s'hi pogueren adquirir peces d'artesanía de palma, productes de mel de Beelovers i els brodats de Ca Na Marisa. Tampoc hi faltaren dues paradetes de menjar dels alumnes de l'IES Capdepera. *Cap Vermell* també hi va ser present amb l'oferta del llibres que formen la seva extensa col·lecció, els anuaris i les serigrafies de Gustavo.

Llibres

16-04. Fotografies del Senyor d'Ahir. Amb gran presència d'amics, o de persones simplement interessades pel tema, els de l'Associació Cultural Cap Vermell vam presentar la nostra darrera, per ara, aventura editorial. El llibre *Fotografies dels Senyors d'Ahir* ve a completar, i sobre tot a il·lustrar, aquell *Senyor Ahir* que publicàrem el 2010, sempre a par-



12-12



18-12



16-04



tir de les memòries d'Aurelia Canaan i del seu llegat fotogràfic. La presentació va anar a càrrec de Lluçia Rinyon i també va prendre la paraula el president de l'Associació Hotelera, Joan Ferrer. Hi assistiren els germans Sergio i Daniel Vega Borrego, de Madrid, els quals tenen cura del llegat fotogràfic dels Canaan, i que col·laboraren amb entusiasme en aquest projecte. L'Associació Hotelera i l'Ajuntament van contribuir a una edició que *Cap Vermell* no s'hauria pogut plantejar en solitari, i que arriba en quatre idiomes (català, castellà, anglès i alemany). Per a la tasca de traducció hem comptat amb la col·laboració de Heike Nottebaum, Sally von Stünzner i el mateix Sergio Vega, a banda del personal de la casa.

29-04. *El temps s'esmicola*. Els arxivers municipals, Maria Massanet i Gori Rexach, juntament amb l'especialista suïssa Gabi Einsele, van presentar el resultat de la investigació duta a terme durant els darrers anys sobre la colònia d'estrangers que visqueren a Cala Rajada entre 1930 i 1936. Es tracta d'un llibre i un documental que duen el títol d'*El temps s'esmicola*. El llibre està escrit des d'una doble òptica, la local com a lloc d'atracció (Cala Rajada), i la internacional (els països d'origen dels estrangers), per tal d'esbrinar el procés amb tota la seva complexitat. El documental el va dirigir el cineasta Antoni Capellà, al capdavant d'un equip format pel realitzador i fotògraf Agustí Torres, Margalida Melià i Xisco Martorell. L'acte de presentació omplí el teatre de gom a gom i tothom comentà les excel·lències d'aquest treball.

18-09. *Kiribati*, de Maria Antònia Massanet. La presentació d'aquest poemari en el pati de la Biblioteca de Capdepera va resultar tot un espectacle audiovisual. L'autora, amb la col·laboració de Marijo Ribas, ens oferí un recital poètic farcit d'imatges i de música, que assolí un resultat engrescador. Pel que fa a l'obra presentada, i al muntatge en el seu conjunt, ens trobarem davant una Interessant anàlisi de la realitat d'aquest terra, que combrega amb la pèrdua d'una identitat desitjada però que l'illa mai no ha estat a l'alçada d'oferir..., almanco fins ara. I deim fins ara, perquè al final de la lectura, Maria Antònia hi deixa entreveure un bri d'esperança.





Altres

08-05. Acabat el segons mural de Gustavo.

Tot just un any després que s'inauguràs el primer mural de Gustavo en el moll, i ja es donà per acabat el segon. Un segon mural amb temàtica de la mar que complementa perfectament el primer. El moll d'aquesta manera presenta una gran obra d'art que es pot contemplar des de tot el passeig marítim i que suposa un gran valor afegit per a la zona. *Parella de pescadors arribats en un vaixell negre d'Anvers, esperant l'arc de Sant Martí a Cala Rajada*, és el suggeridor títol d'aquesta obra. La presentació, plena d'humor i intel·ligència, va anar a càrrec de l'actor Toni Gomila.



08-05



18-06

18-6. Sobre la cultura del vi i Joan Bennàssar.

Un centenar de persones assistiren a la conferència *Vi i Cultura*, impartida per Rafael del Rey i Joan Bennàssar, en el marc del cicle «Horabaixes amb Joan Bennàssar», organitzat per l'Ajuntament de Capdepera i com a complement de les exposicions que l'artista oferí durant tot l'estiu a Cala Rajada. Rafael del Rey és el director general de la Fundació Observatorio Espanyol del Mercado del Vino i gerent de la Fundación para la Cultura del Vino. Després de la conferència va tenir lloc la presentació del llibre *La veritat és simple*, converses de l'autora, Sandra Martínez, amb Joan Bennàssar. El llibre el va presentar José Maria Mohedano, advocat, polític i escriptor, qui el va marcar com a «llibre d'autor».



24-07

24-07. Jaume Tous *Jato* donà el seu arxiu a l'Ajuntament. Enmig d'una exposició en el CMC, el que fou periodista i corresponal de diferents mitjans de comunicació, Jaume Tous *JATO*, va cedir el seu fons fotogràfic a



l'Arxiu Municipal de Capdepera. Es tracta d'un fons d'imatge i so format per 100 pel·lícules «Super-8» de diferent temàtica sense muntar, 30 pel·lícules «Super-8» de diferent temàtica muntades, 7 vídeos VHS i 5000 fotografies aproximadament, de tot tipus d'actes i temàtiques, relacionades amb el poble. Aquest llegat, partir d'ara, està a disposició de qualsevol que el vulgui consultar o tenir-ne una còpia. *JATO* es mostrarà molt content d'haver pogut fer aquesta donació i així ho manifestà.

15-08. Merkel a cala Gat. Cyro García va aprofitar la seva residència a Curatoria AIR per a iniciar el projecte titulat *In your face*, en què l'artista qüestiona els símbols de poder, les imatges, les icones i els retrats vinculats als codis de domini. En aquesta peça concreta, l'artista va triar el retrat pixelat de la cancellera alemanya Angela Merkel, per a reproduir-lo en la platja de cala Gat, mitjançant cubs de sorra. La peça videogràfica deixà registre de la intervenció i de com aquesta va anar desapareixent a mesura que els turistes, la majoria de nacionalitat alemanya, van ocupar la platja. Curatoria AIR és un programa de residències d'artistes que tracta de potenciar la recerca en el context geogràfic en què es desenvolupen: el triangle que delimiten les poblacions mallorquines d'Artà, Cala Rajada i Capdepera.

24-10. Roger Muntés guanyà el XXIII Concurs Ploma de Ferro. Roger Muntés Zabala, de Barcelona, va obtenir el primer premi de la vint-i-tresena edició concurs de narrativa cura Ploma de Ferro, amb la l'obra «El bell relat del Gran Visir i Zubaida». El segon premi va ser per a «Estiu i llet materna», de Pau Estrany Planas, de Palma. En total s'hi havien presentat 39 obres i el jurat el formaren Antoni Riera Vives, Antoni Tugores Manresa i Maria Antònia Massanet Mayol. L'acte de lliurament de guardons va tenir lloc en el Teatre, presidit pel batle Rafel Fernández.

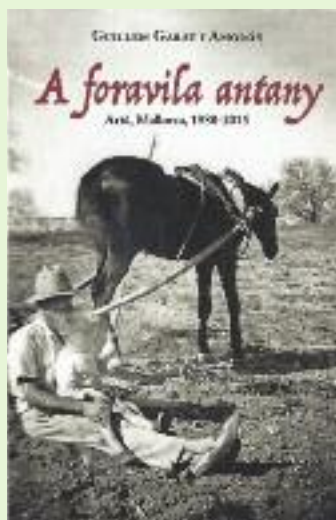
15-11. *A fora vila antany*. En Guillem Garau artanenc, resident a Cala Rajada, va presentar a la seva vila natal un interessant treball al voltant de la vida la fora vila que ell va conèixer. El llibre *A foravila antany* (Artà. Mallorca-



15-08



24-10



15-11



ca 1980-2015) es un estudi sobre la Mallorca preturística en forma de relat «familiar» (gairebé podríem dir que personal), que recull les vivències i les experiències de l'autor, segurament extrapolables a moltes famílies mallorquines de l'època. A més hi trobam una recopilació de noms d'eines, ormejos, costums, llocs, finques..., i també els costums, les formes de viure i les tasques que es duïen a terme en el camp al llarg de l'any.

22-12. *Dels llargs camins*, de l'escenari al paper imprès. Al saló d'actes de la «Residència» d'Artà, es donà a conèixer el llibre de l'obra teatral *Dels llargs camins*, que tant d'èxit ha tingut per tot allà on s'ha representat, incloent-hi Capdepera. Presentà l'acte una responsable de l'editorial Lleopard Muntaner, a qui seguí en el torn de paraula, Jaume Morey, autor del pròleg, el qual va fer una breu pinzellada de la situació política del primer terç del segle passat, amb el batlle Boira com a fil conductor. L'autor, Jaume Miró, explicà el procés de creació a partir de l'ingent material recollit per Jaume Morey sobre la guerra civil, i tancà l'acte el batlle d'Artà, Bartomeu Gili, qui mantingué el compromís de seguir recolzant des de l'Ajuntament les iniciatives en defensa de la cultura popular.

31-12. *Fora botiflers, fora galls! La Guerra de Successió a les Illes Balears*. Coincidint amb la commemoració de la festa del 31 de Desembre a Capdepera, l'historiador Mateu Morro va presentar aquesta obra recentment publicada, una mirada sobre uns fets que canviaren el rumb de la història de la nostra terra. Davant un nombrós auditori, a la capella del Castell, Morro parlà del seu treball, en què ha sintetitzat tot el que va significar la Guerra de Successió per a les Illes Balears, la participació dels illencs i les conseqüències que se'n derivaren, especialment l'abolició de les institucions i lleis pròpies i, per tant, l'extinció del Regne de Mallorca. Mateu Morro es mostrà didàctic i convincent, amb un absolut domini d'aquest període transcendental de la nostra història. L'autor va signar nombrosos exemplars als molts assistents que els volgueren adquirir.

22-12



31-12



12 setembre

Els misteris de l'aigua

Joan Cabalgante Guasp

Traducció d'una carta del poeta Philippe Jaccottet enviada des de Cala Rajada.

Tot i que el gènere epistolar pot afavorir grans descobriments dels autors que les escriuen i del seu entorn, aquesta missiva, sols pretén donar testimoni de l'estada a Cala Rajada d'un poeta contemporani en llengua francesa: Philippe Jaccottet, traductor de diferents idiomes, establert a França des de 1953. El 20 de febrer de 2014, Philippe Jaccottet va convertir-se en el 15è autor que es publica amb vida a la prestigiosa *Bibliothèque de la Pléiade*. Lluny de voler dissecar la seva persona, ni de fer arqueologia emocional de la seva vida, les seves paraules es sumen a les de la llista d'intel·lectuals estrangers que han passat per aquesta comarca

levantina.

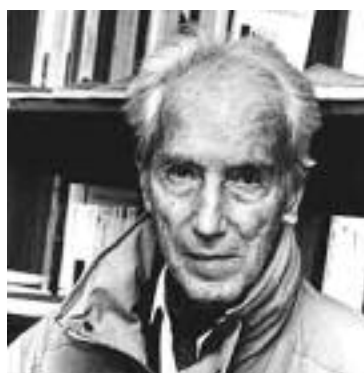
Aquesta carta inèdita pertany al gruix de correspondència entre Jaccottet i Henry Bauchau, assagista, novel·lista, dramaturg, poeta i psicoanalista belga; de fet està recopilada a la *Revista international* que porta el nom d'aquest últim autor.



Philippe Jaccottet.

Arriba a les mans de Jaccottet el primer recull poètic de Bauchau, *Géologie*, una obra que s'inscriu dins la violència d'un mal ésser i tempta l'exploració de les capes pregoneres del jo. Aleshores, aquesta carta és a manera d'agraïment per part de Philippe. En primer lloc, el llibre conté una peça de teatre centrada en la figura de Gengis Khan, reprèn la temàtica quan presenta uns herois dins una situació que caracteritzarà tots els grans personatges ulteriors: parteix del desastre, per a trobar dins la seva mateixa indigència la llibertat i l'energia necessàries per la seva remuntada. A Philippe Jaccottet li entusiasma aquesta darrera part i el que conta Henry de Gengis Khan.

La carta porta l'adreça de Cala Rajada i la data del 16



Henry Bauchau.

de juny de 1958. Tot i no fer una descripció detallada del lloc, l'autor ens dona unes breus pinzellades sobre la seva estada a la vila, a cinc minuts d'una platja, que desconecem, així com el lloc de la casa Ferrer.

Aleshores, entre el maig i el juliol, de 1958, gràcies a una

borsa de treball de la Fundació ProHelvetia,¹ Jaccottet sojorna durant tres mesos la seva estada a Cala Rajada. Aquí llegeix San Juan de la Cruz (del qual tradueix *En una noche oscura*), Góngora, Mestre Eckhart i Paulhan (*Le Clair et l'Obscur*, que acabava de sortir). Redacta, durant la primera estada, els primers esbossos per a *Éléments d'un songe*.

Finalment, podem dir que la seva estada a Mallorca va ser molt profitosa tant pel que fa al seu descans com per la producció i traducció literàries que hi va realitzar.

¹ Pro Helvetia és una fundació cultural Suïssa amb seu a Zúrich. Representa culturalment a la Confederació Suïssa davant del món.

La carta

Cala Ratjada, el 16. 6. 58

Ph Jaccottet Casa Ferrer Cala-Ratjada Majorque/ Espagne

Mon cher Henry,

Il y a longtemps que j'aurais dû vous dire le plaisir que j'ai eu à recevoir votre livre, mais il faut avouer que la mer incline à la paresse. D'abord, il a fallu nous habituer à l'endroit, trouver une maison, et une fois les habitudes prises, nous nous sommes laissé porter par les beaux jours. Ce qui était bien nécessaire après le travail de ces dernières années.



Nous sommes d'ailleurs très contents du séjour, qui se prolongera jusqu'à fin juillet. Notre maison est un peu à l'écart du village, au bord de la mer et à 5 minutes d'une plage de sable agréable, où Antoine s'accoutume progressivement aux mystères de l'eau, qui l'ont effrayé d'abord. Et les paysages de l'intérieur sont merveilleux.

J'ai été heureux de votre "Géologie" qui est un livre si riche d'élans, d'espaces, de questions. Je ferai une note dans la NRF où je dirai plus longuement ce que j'en aime, ce sera probablement pour le n° d'août. Je crois que dans les directions diverses où vous cherchez, j'aime surtout l'ampleur de Gengis Khan ou la fluidité de la dernière suite: (que nous sommes très touchés, Anne-Marie et moi, de nous voir dédiée).

J'aimerais savoir que votre existence va vers l'allègement professif de ces charges qui la rendent parfois difficile. Envoyez-nous une carte à l'occasion, et donnez-nous de vos nouvelles. Je travaille un peu, mais pas du tout comme je voudrais: Grignan est plus propice à la concentration! Mais il faut aussi apprendre à ne rien faire... C'est d'ailleurs facile. Anne-Marie en revanche a beaucoup peint, et bien peint. Et Antoine, bien entendu, profite au maximum des plaisirs de l'endroit. Il se porte magnifiquement.

Toutes nos amitiés à vous deux, Philippe et Anne-Marie

La traducció

Cala Rajada, el 16. 6. 58
Ph Jaccottet Casa Ferrer
Cala-Rajada
Majorque/ Espagne
El meu estimat Henry,

Fa llarg temps que ja vos hauria de dir el plaer que tinc de rebre el vostre llibre, però he de reconèixer que el mar inclina a la peresa. En primer lloc, ens ha calgut posar-nos rectes, trobar una casa, i va ser un dels costums valorats. Nosaltres ens hem deixat portar pels bells

dies. Això ha estat necessari després del treball dels darrers anys.

Nosaltres estam a més molt contents de sojornar, que es prolongarà fins a finals de juliol. La nostra casa és un poc enfora del poble, a la vorera de la mar i a cinc minuts d'una platja d'arena agradable, on Antònia s'acostuma progressivament als misteris de l'aigua, que l'assustava en un principi. I els paisatges de l'interior són meravellosos.

Ja som hereus de la vostra «Géologie», que és un llibre ric d'impulsos, d'espais, de qüestions. Jo faré una nota dins la NRF,¹ on jo diré més prolongadament què m'agrada, això serà pel núm. d'agost. Crec que dins les diferents direccions on vostè cerca, m'estim més sobretot la importància de Gengis Khan o la fluïdesa de la darrera sèrie: (que estam molt emocionats, Anne-Marie i jo, de veure'ns dedicats).

M'agradaria saber que la vostra existència va cap a l'al·leugeriment progressiu de les càrregues que de vegades es fan difícils. Envia'ns una carta en venir quan tinguis l'ocasió, i dona'ns les teves noves. Jo treballo un poc, mes no pas com jo voldria: Grignan és més apropiat per a la concentració! Mes també allà aprens a no fer res... Això és fàcil d'un altre lloc. Anne-Marie en revenja pinta un poc, i pinta bé. I Antoine, és més, s'aprofita al màxim dels plaers del lloc. Ell es comporta magníficament.

Amb tota la nostra amistat cap a vosaltres dos, Philippe i Anne-Marie.

*Agraïments a Antoni Coix, Miquel Pastor i Antoni Clapés.

¹ NRF: *Nouvelle Revue Française*, revista fundada el 1909 per un grup d'intel·lectuals, com André Gide o Charles-Louis Philippe. Gaston Gallimard es convertiria, posteriorment, en l'editor de la revista.



Menjar preparat Per endur-se'n

singular

871 57 93 76

Carrer Llevamans, 37 - Cala Rajada

971 45 97 27

Carrer Francesc Salvà, 15

Pont d'Inca - Marratxí



Lectura participativa i altres activitats de les Biblioteques municipals

Nou anys després del primer Club de Lectura, l'activitat a la Biblioteca de Capdepera segueix incorporant nous participants a un ritme interessant. Encara que hi ha lectors que podrien ser considerats devoradors de llibres, no tothom pot dedicar el temps que voldria a la saludable i creativa activitat de llegir. Al municipi, com arreu, la promoció de lectors comença amb els més petits. Pràcticament cada mes es fa alguna activitat orientada al públic més jove, sigui a la Biblioteca de Cala Rajada o a la de Capdepera.

A més de les diferents visites d'alumnes de les escoles, el 2015 es van fer diversos conta-contes, tallers i espectacles infantils. *Els tres pèls del dimoni*, *El castell encantat*, *Viatge al món de n'Aina* són alguns d'ells. També es va fer un taller d'arquitectura *Arquitectives*, i un de *decoupage* on els participants van decorar plats i altres objectes folrant-los de paper i vernís. Les bibliotecàries també hi dedicaren temps a la festa del llibre per excel·lència, Sant Jordi, muntant una paradeta a la plaça de l'Orient com fan cada any pel volts del 23 d'Abril.

Quant al Club de Lectura, l'any va començar oficialment passades les 21 hores del 30 de gener. Com a cada edició, tot era preparat a les sales de la Biblioteca gabeïlina per escoltar la presentació de *Contigo Aprendí*, de Sílvia Grijalba, preàmbul de qualificatius i d'opinions diverses i contraposades entorn d'aquesta novel·la. Diferent va ser *La millor oferta* de Giuseppe Tornatore, proposta escrita a partir del guió de la pel·lícula del mateix nom i autor, comentada de mitjans del mes de març. Una trama molt ben construïda i el suspens que genera van agradar molt a la majoria dels lectors. Altres títols compartits l'any 2015, en sentit literal i literari, han estat *Temporada para silbar* d'Ivan Doig, el mes de maig, *Afirma Pereira* d'Antoni Tabucchi el mes següent deixant juliol i agost sense trobada, com és habitual, per dedicar l'atenció a la lectura de *La dona veloç*, obra de n'Imma Monsó que va ser comentada a finals de setembre. El mes de novembre es va fer la darrera sessió de lectura compartida contrastant *Tòquio blues* de Haruki Murakami, però no va ser la darrera reunió dels lectors d'aquest club, doncs encara hi va haver temps per a un berenar de comiat de l'any, amb xocolatada i dolços casolans que complementaren plenament aquesta oferta literària tan interessant que podem trobar a les Biblioteques municipals.





Repàs de l'any 2015



Fotografia de Felip Esteva Blancus.

El mes de GENER tinguérem pocs dies de pluja, però arribarem a la quantitat de 91,3 l. m². El dia més plujós fou el dia 20 en 81 l. m².

Més dies de pluja pel FEBRER, 16, amb tempestes el dia 3 i neu el dia 5, amb una recollida de 104,6 l. m².

Ja es va anat minvant el mes el MARÇ, amb solament 8 dies de pluja i 88,8 l. m² durant el mes.

Ja entrà la sequera dins el mes d'ABRIL: tres dies escassos de pluja, dos d'inapeciables i un amb 4 l. m².

Continuà la sequera el següent mes de MAIG: tres dies de pluja i 2 l. m².

Igualment el JUNY: tres dies de pluja, però el dia 16 amb tempesta matí i tarda, plogué 63 l. m², arribant al total del mes amb 66,3 l. m².

El JULIOL es comportà com sempre: sequera tot el mes excepte el darrer dia en què plogué 0,6 l. m².

Durant el mes d'AGOST ja tragueren el nas les pluges: 6 dies i 4 de tempestes, amb un total de 41,3 l. m².

Arribam al mes de SETEMBRE: 9 dies de pluges i 8 de tempestes, amb 50,4 l. m². el dia 8, donant un total de 176,9 l. m² al final del mes.

Es normalitzà el mes d'OCTUBRE amb 9 dies de pluges, 2 de tempestes i un total de 60,8 l. m².

El NOVEMBRE no ha estat un mes de pluges: 7 dies, com cap altre meteor, amb un total al final del mes de 52,9 l. m².

Tampoc el mes de DESEMBRE hem tingut pluges destacables, el bon temps ha lluit amb molta força: tres dies de pluja, un de tempesta i 24,8 l. m² recollits.

El total de l'any arriba a 714,3 l. m².

Mes més plujós: el setembre 176,9 l. m².

Dia més plujós: 20 de gener en 81 l. m². Podem dir que aquest any que hem escloveat ha estat normal dins el clima mediterrani.

Joan Espiritusanto

30 anys al servei de Capdepera



ENCINALUZ S.L.

CERRAJERIA CONSTRUCCIONES METALICAS

www.encinaluz.com

tel/fax 971 565518 / email: info@encinaluz.com

ALUMINIO - PVC - HIERRO - INOX

EXCURSIONS 2015



Llistat de les excursions realitzades per les Cranques Reumàtiques i Camina Caminaràs

15 febrer. Puig des Galileu nevad.
15 de marc. Ruta ran de mar de Costa dels Pins a Es
Far de Capdepera.
18 i 19 d'Abril. Arreplegada excursionista de Mallorca
a Artà.
10 maig. Sa Costera de Mirador de ses Barques
(Sóller) a Cala Tuent.
27 juny. Sopar de caminaires.
12 setembre. Pujada a Lluc de la part Forana
20 setembre. Ruta de Cala s'Almoina al far de Cap
Salines.
11 i 12 octubre. Travessa de muntanya zona de Lluc.
15 novembre. Avenc de Son Pou (Orient-Alaró)
13 desembre. Punta del Cap de Catalunya (Formen-
tor).

També hem publicat les cròniques d'aquestes excursions

19 novembre. Rere les petjades de l'Arxiduc, de Joan
Cabalgante.
11 novembre. Visita a les cales de Manacor sota un
temporal de Llevant.
8 novembre. D'Artà a Manacor per la via Verda.
25 juliol. Mequinensa, de Llucià Rinyon.
18 juny. Celebració de Sant Bernat Menton a
Valldemossa.



19 febrer

El Puig d'en Galileu, amb neu (extracte)

Clara Arnau i Joan Cabalgante



El diumenge dia 15 de Febrer estava programada l'excursió al Puig de S'Alcaden, però aprofitant que havia nevat durant la setmana anterior, es va proposar canviar-la per un tram de la ruta de la tramuntana: de les Voltes d'en Galileu fins la Font des Noguer. D'aquesta manera aprofitàvem el paisatge amb neu.



En trobar la casa de neu de Son Macip, vam parar per berenar i descansar una mica. Vaig observar en aquell moment que moltes de les alzines que ens envoltàvem els mancaven branques. Aquest era el signe que il·lustrava la forta nevada que s'havia patit i que algunes branques no havien suportat el pes de la neu acumulada al damunt.

Vam seguir ascendint per les Voltes d'en Galileu. El bosc es quedava als peus i les vistes començaven a fer-se mes llargues: es veia el Refugi de son Amer, s'intuïa la badia de Pollença i ja començàvem a agafar alçada com per reconèixer les muntanyes del nord de l'illa.

Seguint la ruta, cap a l'esquerra de la bifurcació, ascendirem fins a un xicotet coll, on es trobava marcat el pas per pujar al cim del puig d'en Galileu. Uns pocs

vam accedir a fer-ho, mentre que la resta del grup va continuar, cap a la Font des Prat, on havíem acordat reunir-nos de nou. Des del puig, a 1.181m vàrem gaudir d'una de les vistes mes espectaculars que ofereix el puig de Massanella, i en aquest moment, vestit de neu.



Enfonsàrem les cames en aquest gran pastís de merenga en què s'havia convertit el puig; quan arribàrem a dalt, el fred i el vent es feien palesos, però no ens evitaren poder gaudir d'una vista immillorable: d'una banda teníem el coll del Prat, la serra dels Teixos i, ni més ni manco, que l'esquena del Massanella tota vestida de blanc. Després de les fotografies de rigor, davallàrem amb cura i seguírem el rastre dels nostres companys, que ja no s'albiraven, car estaven a l'altra banda del coll.



24 abril

V Arreplegada de grups excursionistes a Artà (extracte)

Cap Vermell



Els dies 18 i 19 d'abril va tenir lloc a Artà la 5a arreplegada de grups excursionistes de Mallorca, organitzada pel grup Un raig d'artanencs.

L'historiador Miquel Pastor ens va oferir una visita guiada per Artà, fent un recorregut pels casals del casc urbà. Una visita molt interessant que en Miquel va farcir d'anècdotes i dades molt interessant. La visita guiada va incloure l'església de la Transfiguració del Senyor i la pujada a Sant Salvador, on acabà la ruta amb el ball de la cisterna.

La jornada acabà amb un sopar de germanor a Na



Batlessa després de la projecció de l'audiovisual *Una altra mirada* d'Agustí Torres i un xerrada sobre el Parc Natural a càrrec del seu director Luí Matarín.

La segona jornada va ser la més concorreguda, ja que participaren més de 300 excursionistes vinguts de molts de pobles de Mallorca. De bon matí vam ser convocats a la plaça des Conqueridor i cada participant va poder apuntar-se a una de les 5 excursions de diferents dificultats i durada preparades per l'organització.

Les excursions van ser Puig d'Alpara (2 hores) amb 134 inscrits; L'ermita de Betlem (3 hores) amb 6 participants; Es Porrassar i puig des Corb (3 hores) amb 53 inscrits; Puig de sa Creu i Atalaia Freda (4-4,30 hores) amb 40 inscrits; i Nòrdic walking a l'ermita de Betlem per Can Canals (3,5 hores) amb 69 participants.

Nosaltres, les Cranques Reumàtiques i els companys



de Camina, caminaràs, vam participar majoritàriament de l'excursió del Puig d'Alpara. Per pujar a aquest modest cim de 489 metres es vàrem desplaçar en cotxes fins les cases de Carrossa (pel camí de Carrossa) on aparcàrem i iniciarem la ruta. Una pujada suau, però constant a ritme lent (érem moltes persones). Poc després d'iniciada la marxa ens vàrem aturar a berenar prop de les Roques vermells a un lloc anomenat Es Fondal. Des d'aquest punt ja hi havia bones vistes del Bec de Ferrutx i les muntanyes del Parc de Llevant, malgrat els núvols baixos amagaven a estones els cims.

Prest tornàvem a ser a la Plaça Conqueridor, asseguts a una terrassa esperant l'hora del dinar. Un dinar molt bo (frit i porcella) i un bon ambient, malgrat la calor.

25 maig

Sa Costera: última excursió de la temporada
(extracte)

Joan Cabalgante



El punt de partida és el Mirador de Ses barques (460 metres), des d'on gaudim d'unes vistes sobre el port de Sóller, de gran bellesa. La panoràmica bé val la pena.

Gestoria Administrativa



Maria José Bestard Morató

Gestora administrativa, Llicenciada en dret

Carme Mut Barceló

Advocada, Administradora de finques



C/Magallanes, núm 52 · Cala Rajada

Telf. 971 56 59 65

Fax: 971 56 59 62



Prenem el camí de ferradura empedrat, que surt just a la dreta del camí de possessió. Després de passar una barriera, berenem sota un oliverar amb una vista gairebé embriusadora: unes marjades que han resistit el pas del temps. Hi ha altres grups excursionistes, d'estrangers, que fan el mateix camí que nosaltres.



Seguim pel camí de Montcaire, cap a les possessions de Bàltx; després d'observar les restes d'un gran safareix, topam amb les cases de Bàltx d'Amunt, a ambdós

costats del camí, veritablement mostra d'arquitectura rural. La primera referència documental de Bàltx que es coneix data de 1232, relacionada amb el llibre del Repartiment.

Començam a davallar, per un camí de carro, fins arribar a un camí empedrat. Ben a prop trobam l'idíllica font de Bàltx, genuïna mina



de pedra seca. A cinc minuts de la font i a l'esquerra del camí hi ha les cases de Bàltx d'Enmig.

Les cases representen un conjunt, encara curiosament cuidat. Com moltes possessions, el seu centre econòmic va ser la tafona. Recuperam la pista central i continuam fins arribar a les cases de Bàltx d'Avall; el conjunt té una vella capella amb la imatge de la Mare de Déu del Roser i de Sant Pere. A les cases es serveix taronjada als estrangers, que resten asseguts a la terrassa, mentre prenen els gairebé estivals rajos de sol. El portal principal és de pedra viva i l'interior és un veritable museu etnològic, on aprofitam per deixar la nostra empremta, quan signam el llibre de visites. És destacable també la seva torre.

La silueta nítida i semi-



circular del coll de Biniamar ens espera. Procuram abandonar la pista central i trobar el camí vell, que puja serpentejant fins arribar al coll. Ascendim lentament i en silenci, només alterat per lladrics de cans juganers que acompanyen la pujada d'altres grups, mentre tresquen el camí i ens passen a davant i a darrere. A dalt, on hi ha un rotlle de sitja, decidim descansar a un ombrívol alzinar. És aleshores quan un petit grup de deu membres decideix avançar per visitar la possessió de Sa Costera, on antigament es formalitzà una societat ramadera.

Seguim el camí de ferradura, en cornisa, entre l'esquerpa serralada i el mar de fons. Ens acompanyen les carritxeres, l'argelaga, l'estepa oliera i algun pi. Davallam cap a es Gravet de Sa Costera, fins a arribar a una bifurcació amb una senyal que ens indica la davallada cap a la Font des Verger, que és allà on ens dirigim per anar a dinar. Davallam en camí amb rost zigzaguejant fins arribar a albirar els primers safareigs i a escoltar el renou agut d'algún ferreret, que porten aquest nom, perquè el renou que fan s'assembla al picar amb el ferro sobre l'enclusa.

A l'altra part, en direcció a Tuent, seguim per sobre dels canals, on s'hi troba abandonada la fàbrica d'electricitat. En un redol arcerat per un pinar ens disposam a dinar. La central hidroelèctrica de Sóller es va engegar cap a l'any 1907 a fi de subministrar electricitat al poble de Sóller. L'aigua brotava d'una important font i sense cap aprofitament es perdia a la mar. Miquel Valcaneres signa el contracte d'arrendament i encarreguen a una firma alemanya la redacció del projecte tècnic de la central. La vida de la Central no fou molt llarga: 50 anys de vida activa, paralitzada per l'afany del progrés, que la deixà inservible e inútil. Segons un projecte de 1992, l'any 2004 comencen les obres de la canalització per dur l'aigua al Port de Sóller i d'aquí a la resta de l'illa. Finalment, el 31 de juliol de 2008, l'aigua es porta fins els aquífers de s'Estremera. Marratxí i Bunyola foren els primers municipis en rebre l'aigua.

Reprenem el nostre camí cap a Cala Tuent. Seguidament, avancem fins el Coll de na Polla, enmarcat per un portell, que indica el canvi de vessant cap a Cala Tuent.

18 juny

Celebració de Sant Bernat de Menthon 2015

Cranques Reumàtiques

Diumenge de matinada (la nit de dissabte a diumenge), a les 4,30 per a ser més exactes, estàvem convocats a Valldemossa per a iniciar l'excursió organitzada per a

celebrar Sant Bernat de Menthon. Aparcat el cotxe, fosca negra, vam veure comparèixer els primers excursionistes per acabar sent un grup molt nombrós de devers 130 marxaïres.



Les primeres salutacions, cares amigues, vells coneixuts... aquestes trobades tenen això, són un excel·lent punt de trobada d'aficionats a la muntanya. Després



d'escoltar quatre instruccions de Joan Carles Palos iniciarem la pujada cap al Mirador de Na Torta. Ben fosc, amb el llum de les llanternes, pujarem cap el pla del Pouet pel camí de la Font

de l'Auberada. La pujada, ben feixuga, ens va fer entrar en calor. Arribats al pla poguérem gaudir de les vistes del Pla de Mallorca, amb Palma il·luminada. Des del Pla del Pouet, mentre la claror de l'aubada començava a despuntar, marxàrem cap el mirador de na Torta, recentment restaurat.

Una espessa calitja no permeté veure la sortida del sol, però les vistes de Valldemossa i la seva vall, ho pagaven. Mentre esperàvem els darrers caminaire el xeremier Francesc Hernández donava la benvinguda als excursionistes. Allà en Joan Carles Palos ens dirigí unes paraules comentant el sentit de la trobada.



Des del mirador voltàrem pels penyals de na Torta en direcció al pla del Pouet, on mossèn Pere Orpí i mossèn Eugeni Rodríguez han concelebrat la missa en honor del sant patró dels muntanyencs, Sant Bernat de Menthon. En Pere Orpí ens oferí unes paraules compromeses en defensa de la nostra llengua, cultura i natura. Cal dir que Pere Orpí celebra aquesta missa cada any des del 2003.

Tot seguit reprenguérem la marxa en al Pas d'en Miquel i el camí de les Fontanelles per tornar a Valldemossa pel Ranxo d'en Sutro i el camí de les Basses.

De tornada a Valldemossa, all patí de les 'escoles velles', l'Ajuntament de Valldemossa va convidar a tots els assistents a la tradicional berenada amb la que tancam la celebració, una torrada a la que no hi ha faltat de res (llonganissa, botifarró, xulla, etc.). El batle Nadal Torres i l'exbatlle Jaume Vila, ens acompanyaren durant tota la marxa i la berenada final.

21 juliol

Mequinensa

llucià rinyon



Mequinensa no existeix. Mequinensa és un somni. Mequinensa és un mite. Anàrem a Mequinensa i no la trobarem i per això mateix ens sembla més real. Trepitjàrem l'antic camp de futbol i escoltàrem en Cristòfol que contà una vegada més la gesta del 6 a 2: «Doncs, això és el que va passar, noi; i l'Ebre embassat per la fortíssima empenta del Segre, començà a inundar plàcidament el camp de futbol... Los forasters, gent de secà, eixuta i corretjosa, que no havien vist en la seva vida aquella abundor d'aigua, es van esfereir... I aquella va ser la nostra: ¿qui havia d'aturar un equip de gent de la Ribera... Ens vam parar al sisè, noi; no es tractava d'escarnir-los, sinó de guanyar-los. Prou desgràcia tenien, els pobrets, de no saber què era un riu.»

Pujant pel carreró de Sant Francesc ens vingué a la memòria la feta d'en Florenci, a qui, just davant la fonda del Trinquet, li patinà la bota de sabó fluix de setanta quilos, que anà a parar al molló del Pedret i omplí d'escuma els llaüts. I vérem l'Agatòclia Molina, de la fonda del Porc Senglar, tal com la imaginàvem: alta, plena, moreneta, amb els ulls grans i més negres que l'estalzi, els mateixos que li serviren per encisar a Míster Wilson. I la vídua Salleres amb el quimono de seda i els minaires «negres com tions que tornaven de la feina amb els llums de carbur encesos». I recordàrem



moltes altres històries autèntiques de la Mequinensa mítica davant una orxata ben fresca, el mercuri sobrepassava els 40 graus, asseguts al café de La Granota.



Hora foscant, tornant pel camí de Cirga, ens creuam amb un home major, el saludam, ens saluda, és en Jesús Moncada tornant, després del passeig tardoral, a la botiga dels seus pares.

Continuam i ens endinsam «lluny, a l'altra vora de l'Ebre, la plana pelada, immensa de Montnegre: una taca cendrosa amb taques de rovell, sota el cel ras, sense un núvol».

23 octubre

Cala s'Almonia - Far del cap de ses Salines

Cranques Reumàtiques



El diumenge 20 de setembre, tornarem a les excursions mensuals, després de l'aturada de l'estiu. Per aprofitar que encara feia calor i per començar amb una excursió «senzilla», vam preparar aquesta ruta d'una durada d'aproximadament tres hores i un recorregut de 7 quilòmetres per la costa sud-est de Mallorca.

Es tracta d'una ruta «clàssica» des de cala s'Almoina al cap de ses Salines. Aquesta sortida la vàrem preparar l'any passat i no s'arribà a acabar ja que va ploure a voler i obligà a tornar. Enguany repetirem la proposta i el temps ens va acompanyar, afortunadament.

Abans de berenar vam visitar es Caló des Moro, una cala que ha estat considerada com «la millor platja de Mallorca». No sabem si és la «millor», però realment el paratge és preciós. Entre es caló des Moro i Cala Almonia hi ha una mena de jardí «natural» on una fundació te cura d'aquest singular espai.

Panxa plena, començarem a caminar. Endinsant-nos uns metres en el torrent que acaba a la platja, trobarem el camí que puja a la part alta dels penya-segats. Són pocs



metres però costeruts i a dalt ens ofereixen una magnífica panoràmica de cala s'Almoina i la costa dels voltants.

Es pot seguir vorejant la costa per un tirany, amb pujades i baixades, però nosaltres seguirem les marques vermelles pel camí que s'endinsa una mica cap a l'interior de la garriga, vora uns conreus. Aquesta zona té una gran riquesa biològica amb plantes adaptades a èpoques de sequera i poca terra.

Quan tornarem als penya-segats (aproximadament 20 minuts) arribarem a prop de les talaies del Bauç. Es tracta d'un conjunt prehistòric sense excavar, amb un talaiot i una murada de grans lloses al voltant. La part que dona a la mar és el que es troba més esbucats.

Poc després del talaiot arribarem a la punta del Bauç, on hi ha una caseta de carrabiners. Aquest punt és el més alt de la costa de Santanyí. Vora la mar s'observa la Cova des Diners, de la qual es conta una llegenda que parla d'un tresor amagat pels moros.

Seguirem vorejant la costa, de fet la ruta ja no se separa gaire del costat de la mar, passarem per una gran endinsada anomenada es Buit. A partir d'aquí tot és un seguit de puntes, coves, pedreres, illots, maresseres... (ses Piquetes, es Terrer Roig, els Bancassos...) fins arribar a cala Figuereta. En aquest punt, un torrent ens obliga a fer un petit volt cap a l'interior, per a travessar-lo per una zona ombrívola, amb una vegetació que contrasta amb la dels penya-segats. Prop del torrent hi ha la Talaiassa Grossa, un altre talaiot, aquest cobert per la vegetació.



En aquest punt ens trobàvem a prop d'una de les atraccions de la ruta, una aturada obligatòria. Es tracta de cala Màrmols. Una cala verge preciosa. Llàstima de la bru-

tor que acumula a les voreres. Brutor que sembla treta per la mar, per bé que algú més deu deixar la seves restes. Després de les fotos de rigor iniciarem la baixada



cap a la cala i ocuparem la part ombrada. No ho hem comentat, però feia calor, durant tota la ruta el sol queia a plom, això sí, amb una lleu brisa que feia més suportable la marxa.

Acabats de dinar i després de descansar una estoneta, iniciarem la segona part de la caminada, pujant el coster

d'accés a la cala des de cap de ses Salines. Així tornarem una mica cap a l'interior de la cala i enfilarem el camí noi d'ascens. A dalt ens aproparem a l'entrada de la cala per veure les transparents aigües (pareixia que les barques flotaven en l'aire) i l'endinsada de la cala serpentejant.

Pel camí, vorejant la costa, arribarem a l'Olla dels Bastons, una entrada de grans dimensions de forma arrodonida. Després passarem pel pont i la cova de sa Plana, es Barret des Capellà i el torrent des Barracot (que ens obligà a baixar i tornar a pujar per uns passos no gaire difícils).

Poc després la costa perd alçada. Érem a prop de la punta de na Creta i el camí ja se situà prop de la mar, alhora que Cabrera s'obria pas a l'horitzó (fins aleshores l'havíem vista parcialment). El darrer tram de camí resultà més monòton ja que discorre pel costat d'un tancat de filferro de la possessió d'es Rafal des Porcs.

Prop del far el camí passa devora restes de barraques i de l'antiga torre na Costa, que segons conten era de grans mides, de fet a la contrada ha quedat la dita popular «és més gran que sa torre de na Costa».

El far del cap de ses Salines ens sortí al pas de cop i volta, quan faltava poc per arribar-hi. Aquest far es va construir entre els anys 1850 i 1870, i les seves dependències annexes estan dedicades a la investigació dels ecosistemes litorals i marins de les Balears (IMEDEA).

11 novembre

Excursió a Cala Magraner i Cala Vigili

Paco Galian



Es tracta d'una excursió senzilla, sense gaire pujades, que se pot fer en un dematí. Contràriament als mesos d'estiu, durant l'hivern se pot arribar sense dificultats a aquests platges verges de la costa manacorina.

La sortida es troba a la carretera PMV-4014 de Porto Cristo a Cales de Mallorca (aproximadament al quilòmetre 1,6). Aparcarem vora un camí ample situat a la dreta. Des d'aquest camí travessam la carretera 100 metres després (en direcció a Porto Cristo) trobarem un botador des d'on surt un camí en direcció a la mar.

El camí voreja una paret de pedra (esquerra) i no presenta cap dificultat. Passat devers un quilòmetre trobà-

Morey de Esteva
ALIMENTACIÓ

L'oferta més varida d'aliments frescs i congelats

Tenda, magatzem i oficines al Polígon de Capdepera
telf. 971 56 61 16



rem un altre botador que puja la paret i poc després s'endinsa en el llit

del torrent, gairebé planer. Uns vints minuts després, caminant poc a poc, trobarem una petita zona humida que s'omplia amb l'aigua de la mar, fruit de la maror que hi havia.

A la platja poguérem gaudir de l'espectacle de les fortes onades provocades per la llevantada. Després d'una estona de passeig per la platja de pedres, admirant els magnífics penyassegats que fan d'aquesta cala una zona privilegiada per l'escalada, van pujar per la part sud del torrent.

Després d'un minut de pujada arribarem a un ample camí que seguirem en direcció contrària a la mar i que després gira a l'esquerra i de bell nou torna a la



costa. Així arribarem a la punta que separa Cala Magraner de Cala Virgili, gaudint d'una panoràmica espectacular de la costa, amb ones que rompien contra les parets verticals.



Poc després baixarem a Cala Virgili, una estreta cala on les ones s'alçaven amb molta força. Tot un espectacle. Després de

berenar i fer unes fotografies i vídeos partirem cap enreper pel mateix llit del torrent que enllaça amb el camí principal i tornarem a Cala Magraner.

Allà trobarem una parella d'escaladors ascendint per

les vies d'escalada obertes a la zona de la platja. Les fortes onades van omplir (encara és) el llit de la desembocadura del torrent, obligant-nos a sortir del camí en alguns trams.

En poc menys d'una hora eren de bell nou als cotxes. Malgrat el fort vent i l'amenaça de pluja, resultà una interessant excursió amb l'espectacle afegit de la mar.

14 novembre

D'Artà a Manacor

Myotragus

Diumenge, 8 de novembre, quinze caminaires vam sortir de l'estació d'Artà per cobrir els gairebé 30 quilòmetres que la separen de Manacor. Es tracta d'una caminada organitzada pel grup que preparem la marxa de Capdepera a Lluç 2015, i que ens serveix per comprovar l'estat físic dels caminaires.



A les 8 en punt partírem, fent-nos prèviament unes fotos de grup amb l'estació d'Artà de fons. Amb una bona marxa cobrirem els 10 quilòmetres fins Son Servera. El dia era magnífic, amb un bon sol, així que aviat començà a sobrar la roba.

A les 10 h ja eren a una terrassa de Son Servera bere-

DAIMO CREATIVE CONSTRUCCIONES

- MONTAJE ANDAMIOS
- REVESTIMIENTOS
- OBRA NUEVA
- REFORMAS
- PISCINAS

C/Magallanes nº47 bajos
 Teléfono: 666 464 765
 daimocreative@gmail.com
 www.daimo-creative.com



nant. L'aturada, una mica més llarga que les altres, serví per reposar forces i menjar i beure. Aquí a Son Servera un grup de cinc tornà cap a Capde-

pera i s'afegiren dos caminaires més.

Així el grup ja format, partírem cap a Son Carrió. Tot aquest tram mostra unes bones vistes sobre la costa de Cala Millor, d'una banda, i de la muntanya de Na Penyal, d'altra. Quan divisàrem el poble de Son Carrió, amb la seva gran església, férem una foto de grup. En poc més d'una hora, des de Son Servera, érem a l'estació on férem una aturada breu. Aquesta etapa és de 7,5 quilòmetres.

Menjàrem un poc de fruita, estiraments, canvi de calcetins... i una altra vegada en marxa.



Seguint amb bona marxa recorreguérem el tram entre Son Carrió i Sant Llorenç, un dels bocins és bonics, amb un paisatge típic de forvila. A l'estació de

Sant Llorenç repetiren la rutina de menjar una mica, beure i descansar uns minuts. Aquest tram és curtet 3,5 quilòmetres.

Ja només ens quedava la darrera etapa... cada passa que fèiem era una manco per a fer. De Sant Llorenç a Manacor hi ha prop de 8 quilòmetres. Malgrat ser al darrer tram, i el cansament acumulat de les anteriors etapes, seguïrem amb un bon ritme. Quan faltaven uns 4 quilòmetres ens trobàrem amb els qui havien vingut a cercar-nos i junts arribàrem a Manacor. Curiosament

en aquest darrer tram trobàrem més gent passejant (abans no ens creuàrem amb molta gent, només uns quants ciclistes).

Dins del temps previst acabàrem la ruta en el quilòmetre zero.

Després d'una bona caminada, un bon dinar i tornada a Capdepera.

19 novembre

Rere les pejades de l'Arxiduc

Cap Vermell

Amics del club de lectura gaudiren dels llocs més emblemàtics de la Serra de Tramuntana, relacionats amb la figura de Lluís Salvador d'Àustria.

Dissabte 14 de novembre de 2015, es realitzà la sortida a que hi havia prevista per part del club de lectura a

Son Marroig i al monestir de Miramar. Biel Barceló va ser el guia oficial; ell ens aproximà a la figura de l'Arxiduc Lluís Salvador, a qui el Consell de Mallorca dedica aquest any, també hi ha hagut una exposició al Casal Sollerí, titulada *Jo, l'Arxiduc. El desig d'anar més lluny*.

El personatge és protagonista cultural, per l'interès que



Distribucions
LLEVANT CAPDEPERA S.L.

Alimentació

Vins

**Articles de neteja i per a la piscina,
sal per a descalcificadors...**

**Estris de cuina per a la llar i
l'hoteleria**

Tot per a les matances

Cistelles de Nadal

I molt més!



mostrà per l'illa mallorquina i per defensar el seu patrimoni natural. Amant d'aquesta terra, va viure també a diferents llocs: a Brandais, a Miramar, a s'Estaca o a Son Marroig; a Itàlia viu a prop de Trieste, i a altres indrets. Però la seva llar va ser, sobretot, un vaixell anomenat Nixe I. El perquè de la seva venguda a Mallorca és trista, una història de pèrdua.

La sortida va començar a la plaça constitució de Capdepera, on ens esperava l'autocar per poder partir rumb a Son Marroig i Miramar. Durant el trajecte, el nostre guia ens va relatar de manera documentada la controvertida vida amorosa de l'Arxiduc, la decisió ferma de Catalina Homar de quedar-se a una de les seves possessions, així com la seva voluntat de no talar cap arbre, que pogué afectar els carboners i a altres pagesos. També comentà circumstàncies de Lluís Salvador, com l'escarni i la befa, la passió, la malaltia i la mort.

Després de passar el túnel de Sóller, l'autocar prengué la carretera que porta a Deià. En aquest tram, agafa el micròfon el president de l'associació CAP VERMELL, Josep Terrassa, per explicar-nos una anècdota curiosa relacionada amb aquesta carretera; la qüestió és que realitzà un estudi sobre el camí i la seva antiga paret; també parlà de com quedà a casa d'un pintor que estava d'acord amb el projecte de conservació de l'entorn i de com s'acabà de mala manera la construcció parcial. L'estudi fou encomanat per l'antic batle de Capdepera, Joan Pascual, i coordinat per d'ARCA.

Quan arribàrem a Son Marroig, els níguls deixaven entreveure el paisatge, talment el títol del llibre *La dama de les boires*, de Gabriel Janer Manila, obra que circulava entre les mans d'alguns dels assistents, dins l'autocar, juntament amb altres dues, una d'elles, *L'Arxiduc dins l'imaginari illenc* (2015), de Carme Riera, que també podeu trobar a la Biblioteca pública de Capdepera.

Ens returàrem en el mirador, des d'on poguérem albirar La Foradada, escoltar les paraules d'en Biel i fer-nos algunes fotografies. També esperàrem al pati, car dins la casa ja hi havia entrat un grup.

Després de contemplar les figures esculpides de la



finestra, que ens havia explicat el guia, i d'haver vist les escales de l'aljub, on Biel ens contà que hi hagué una barana feta del mateix marbre de Carrara que el del temple, entràrem a la casa, passàrem per un batiport i vàrem veure, a la dreta, una petita llar de foc encesa; seguidament, ens esperà una amable encarregada, que ens va fer passar al jardí; acte seguit passejàrem per l'entorn i ens aturàrem a contemplar, per una banda el temple jònic de marbre de Carrara, i per altra, la imponent façana de Son Marroig. Un tímid sol ens acompanyà mentre Biel comentava per quines mans havia passat la casa i les vivències de l'Arxiduc i dels seus secretaris (entre ells Àngelo, F. Spongia o V. Vyborny).

Seguidament, tornàrem a entrar a la casa, pujàrem l'escala i ens endinsàrem a la sala principal del primer pis. Allà hi havia un bust de l'Arxiduc realitzat per Horacio Heguia, alguns quadres paisatgístics del pintor Antoni Ribas, altres de Joaquim Mir, Bauzá o Erwin Hubert, etc. dibuixos, llibres com *Columbretes* o l'obra mestra *Die Balearen*, un retrat del seu secretari, un conjunt exquisit de teles mallorquines (una, del voltant de 1600), antics collars fenicis, objectes personals, etc.

A la sala contigua també hi havia una taula i un mirall enorme amb una vasa daurada, acompanyat per una gran làmpada del mateix estil, mapes de l'antic imperi Austro-hongarès, una imatge del Nixe II i sobre la llar, el retrat imponent del mateix Arxiduc Lluís Salvador, que reflectia tota la bellesa de la seva joventut i la noblesa d'una dinastia. A fora, hi havia una gran balconada, on Biel va fer les explicacions oportunes. Finalment, regressàrem per allà on havíem entrat. Tenguérem uns instants per veure una tafona, que s'emprava per fer oli. Després pujàrem a l'autocar, rumb al monestir de Miramar.

Una vegada que arribàrem a Miramar, en rotlana, envoltats per unes quantes oliveres, Biel ens va fer una petita dissecció d'un dibuix on hi apareixia tota la comitiva de l'Arxiduc; les dones vestides de blanc i els homes de negre, alguns amb barret, rumb cap al Nixe; semblaven un grup d'expedicionaris a la recerca de l'aventura, com ho faria la confraria de la Bellesa, encapçalada per



Rubén Darío i Pilar Montaner, com ho fèiem nosaltres, en aquell mateix instant.

Entràrem i ens dirigirem a la capella que hi ha a l'exterior, allà, altra vegada Biel, ens revelà l'existència d'una antiga capella, ja derruïda, però de la que encara es podia observar una antiga trona sobre la capella nova, amb la particularitat que a la seva part inferior hi havia un cap de dimoni, amb les banyes execallades. A l'actual capella, les paraules de Biel varen ser continuades per les del doctor José María Sevilla Marcos, gran estudiós de la figura del beat.

Ell, que manté una vinculació amb Miramar, ens atorgà el privilegi de les seves explicacions. Ens convidà molt amablement a entrar a la casa, on ens oferí, dins la primera sala a mà esquerra, una classe de la vida del Beat Ramon Llull; per fer-ho va fer servir un curiós material didàctic: unes làmines amb il·lustracions del *Breviculum*, que ell mateix manipulava, mentre les pujava i davallava amb uns cordells, talment com si fos un primitiu *power-point*. Les miniatures de Karlsruhe li varen servir per utilitzar la paraula i la imatge, per i establir vincles i estructurar la seva narració.

Després de l'explicació (no hi faltà la part reveladora de la relació de les taules del Beat amb la informàtica, concretament amb la numeració binària i els processadors), passàrem a la terrassa que dona a la mar; a la façana hi havia unes quantes plaques commemoratives. Tornàrem a entrar per la porta principal i també a l'esquerra i havia una petita cambra amb la reproducció d'una cabina del Nixe II, amb objectes autèntics del vaixell. Més amunt, cap a l'entrada que dona al jardí, hi havia la cambra on l'Arxiduc dedica una escultura d'un sofisticat marbre, al seu secretari Vyborny, que, en paraules del doctor Sevilla «murió de insolación», quan es dirigia al poble a peu per anar a veure la seva estimada. Seguidament, davallàrem fins al mirador, des d'on contemplàrem el mar sempitern i escoltàrem les explicacions de Biel. Des d'allí, també vàrem veure una de les torres que

fou propietat de l'Arxiduc, refugi d'artistes; aquesta, però, destruïda per una part per un llamp.

Finalment, visitàrem un jardí amb les formes geomètriques habituals en els estudis de Llull, i ens dirigírem altra volta cap a l'autocar, «entre la vinya i el fenollar». Després, la ruta acabà per portar-nos a Valldemossa, on dinàrem al restaurant, can Marió. Allà gaudirem d'un bell paisatge i d'un saborós plat d'escaldums, en una casa típicament mallorquina. Però tot el que és bo s'acaba, així que tornàrem cap a Capdepera, no sense abans emportar-nos un bell record de qui va ser i és un mite per a la nostra terra.



- Neteja de clavegueram
- Desembussos
- Depuradores
- Buidatge i neteja de cisternes, aljubs i piscines
- Fosses sèptiques



C/ Castellet, 31 bjs.
07590 CALA RAJADA
Tel.: 971 596 602
Fax: 971 596 600
info@rebalim.com
mòbils:
671 692 886 (Tolo)
689 211 630 (Toni)



26 novembre

L'avenc de Son Pou

Cranques Reumàtiques

Diumenge, 15 de novembre, els caminaires de Cranques Reumàtiques i Camina. Caminaràs van fer una de les excursions clàssiques de la Serra de Tramuntana.

Una trentena d'excursionistes vam sortir a les vuit del matí de Capdepera i Son Servera, en autobús, fins Orient. Allà van aturar al quilòmetre 8,5 de la carretera de Bunyola a Orient, prop de la possessió de Son Perot just a un camí que surt de la carretera cap el torrent d'Orient.

Aquest primer tram travessa un magnífic alzinar per un camí ample, però molt pedregós. Passarem un botador i, després de passar la font des Freu, arribarem a un trencall de camins. Allà aturarem a berenar.

Poc després agafarem el camí descendent cap el torrent per arribar al lloc anomenat Es Freu. En aquest punt s'inicia el tram del torrent des Freu més esportiu, just al salt. El llit del torrent és ben sec. No raja ni una gota d'aigua i els gorgs són bens eixuts.

Així i tot aquest indret és preciós i ben bé val una visita. A més de l'aspecte natural hi ha les restes d'habitatges (Can Morro) i del molí d'aigua.

De tornada al lloc on berenarem seguim el camí cap a l'avenc de Son Pou que es troba ben senyalitzat i transcorre paral·lel al torrent però a una certa alçada.

Tot el camí és en baixada i ofereix bones vistes dels penya segats que voregen el torrent. Prest arribarem al creuen que ens indicà que hem de deixar el camí i agafar el desviament cap l'avenc. Des de que deixarem el camí iniciarem una pujada prou forta. El grup se va anar allargant i cada un pujà al seu ritme.

Afortunadament la pujada no és molt llarga i aviat arribarem a l'entrada a l'avenc.

Cal dir que aquest tram semblava el passeig marítim de Cala Rajada en ple agost a les 8 del vespre. Una gentada...

De l'avenc poc a afegir al que s'hagi dit abans. Espectacular, immens, grandiosos... Pel qui ja havíem estat va ser un retrobament amb una meravella natural de la Serra, pels qui entraven per primera vegada la sensació majoritària era de sorpresa.

Pel que fa a l'avenc de Son Pou dir que és una cavitat natural situada a la possessió de Son Pou, a la vall de

Coanegra, al camí vell entre Santa Maria del Camí i Orient. Fins a final del segle XIX només era accessible pel forat de la part central, a 45 metres d'alçada. El túnel d'accés, de més de 50 metres, no va ser construït fins al 1894. Fou projectat per l'escriptor, pintor, arquitecte i enginyer Pere d'Alcàntara Peña.

La catedral de pedra ha estat coneguda com l'avenc d'en Botó (propietari de la possessió en el segle XIII) i l'avenc dels Coloms (hi niaven a centenars sense perill de ser molestats). El 18 de setembre de 1856 s'organitza la primera expedició que explora aquest «immens coval» i de la qual deixa constància una placa a l'entrada de l'avenc.

A la gran sala la llum tènue que entra pel gran forat del mig il·lumina l'espai suficientment. Però és interessant arribar fins el fons per arribar a altra sala on trobam una fonteta i amb una poesia: «Veniu, fadrines, veniu / Beveu l'aigua de la vida / Que la vella cançó diu: / El que en beu, prest s'amarida».

A la sala principal trobam una estrofa

del poema «L'Avenc de Coanegra» de Miquel Costa i Llobera: «Tot és aquí titànic, august, solemni; tot aquí té el caràcter que lo vulgar desterra: enlloc se trobaria com en aquest coval, un monument aposta per cripta sepulcral





dels fills més grans de nostra terra».

Després de fer la foto de rigor a l'interior, sortírem pel túnel i iniciàrem la baixada cap el camí. De baixada tot és més fàcil i ràpid. En pocs minuts tornàvem al camí que havíem deixat.

Una vegada comentada la segona part de l'excursió tornàrem uns metres enrere (en sentit ascendent) i ens tornàrem a desviar del camí per un caminó ascendent que voreja un xaragall. Es tracta de la Coma dels Bous. La pujada resultà contínua però no massa aspra, a més es troba ben senyalitzada amb punts vermells i fites.

Xino-xano pujàrem l'esmentada coma fins arribar a una zona boscosa (alzinar) amb elements patrimonials com ara sitges, barraques o forns. En aquest punt trobàrem el camí que uneix Alaró amb Orient pel pas de s'Estaló.

Seguírem uns minuts en direcció a Alaró (dreta) i ens aturàrem a dinar i descansar una estona.

Panxa plena seguírem el camí que aviat surt del bosc d'alzines i passa vora uns camps de conreu. No hi ha pèrdua, el camí és més evident.

Prest arribàrem a unes cases en runes, Es Rafal, on ens férem la foto de grup. Des d'aquí el camí, ben ample, inicia una baixada amb un revolts amb molta pendent. Passàrem prop de Sa Galera (632 m) i l'espectacular

Mola de Sa Bastida (579 m), mentre el camí discorre entre parets i bancals.

Aquest tram resultà tota una prova pels genolls, ja que la pendent és tan forta que el camí es troba encimentat per evitar l'arrossegament.

Baixant, baixant arribàrem al camí de Ses Artigues, prop de la font del mateix nom. Aquest tram asfaltat és suau i en poc temps arribàrem al barri de Los d'Amunt. A la plaça de Cabrit i Bassa férem un cafetó i des d'allà anàrem cap al centre d'Alaró per agafar l'autobús que ens esperava per tornar cap a casa.

28 novembre

De Capdepera a Lluc

Dia 28 de novembre, tot fent coincidir la Lluna plena amb el cap de setmana, un grup prou nombrós de gabel·lins recorreguérem la distància que separa Capdepera i Lluc. En total 36 marxaires partírem de la plaça de l'Orient amb molt d'ànim després de acomiadar-nos de familiars i amics i fer les fotografies de rigor. Enguany hi havia més participants que en l'edició anterior, molts d'ells repetidors.

A les 9 en punt donaren el «sus» i iniciàrem la caminada amb les tradicionals aturades a la plaça de l'església, davant l'Ajuntament i a s'Ànima (bàsicament per fer-nos unes fotografies)

Des del carrer Roses el grup sortí amb molta determinació i bon ritme cap Artà. Enguany la nit resultà magnífica, amb molta claror i un cel totalment net. Més o manco mantinguérem els horaris i les etapes d'anteriors edicions, per bé que un grup arribà una mica més prest i la resta darrere darrere.



Al cap i a la fi no parlem d'una prova competitiva, es tracta d'arribar i patir el menys possible, per tant cada un ha de cercar el seu ritme, reservant forces per les darreres etapes.

Com hem dit arribàrem sense problemes, devers les



10,30. Per tant la primera etapa de 7 quilòmetres i busques, la vàrem fer a bon ritme amb el grup estirat. Després del descans, els estiraments i un cafetet continuàrem la caminada.

La segona etapa acabava a l'entrada de la finca s'Ametlerar, a la carretera d'Artà a Can Picafort, just en el creuer de la Colònia de Sant Pere. A les 23 hores passàvem per Ses Fontanelles (gravera) i a les 12 arribàvem els primers al punt de descans. S'ha de dir que ja s'havia format un primer grup i un altre una mica més endarrerit, però no gaire. Aquí a més de beure, menjar una mica i fer els estiraments, molts aprofitaren per canviar-se els calcetins. Els quinze primers quilòmetres ja estaven fets.

La tercera etapa recorre un tram de carretera entre el creuer de la Colònia i el torrent Son Bauló, que ens duria al quilòmetre 23 de la ruta. Sense aflluïxar el ritme arribaren devers l'una i mitja. A més de la llarga recta de Son Serra, hi ha dues pujades, no massa llargues, que se fan notar. Com és habitual en aquest descans fa molt de fred i l'aturada s'acursa el màxim. El grup de davant esperà que arribés el darrer, però frissaven per partir no era qüestió d'agafar fred. Just en el moment de partir trobàrem un grup de gabellins que venien de Mancor.

Cap a Santa Margalida hi ha una llarga recta, que es

fa interminable, però també s'ha de dir que desapareix el trànsit, per tant la marxa és més relaxada i agradable. Com hem dit, malgrat ser de nit, hi havia molta lluminositat prou visibilitat. Aquesta etapa resultà ben llarga, de fet arribàrem al quilòmetre 30 i eren devers les 3 hores de la matinada.

Aturaren al quilòmetre 0 de la carretera vella d'Artà a Muro. Pràcticament arribàrem tots plegats i poguérem intercanviar comentaris entre els dos grups, tractar les primeres bòfegues i fer estiraments. La propera etapa era la clau. Arribar a Muro en bon estat és fonamental, ja se supera més de la meitat del recorregut i tot el que ha de sortir, surt.

En aquesta etapa, llarga i feixuga, se van marcar els grups definitivament. Els primers en arribar a Muro ho feren gairebé rebaixant mitja hora el temps utilitzat l'any anterior, els darrers ho feren devers les cinc de la matinada, el mateix horari que el 2014.

S'ha de dir que alguns caminaires ja patiren per arribar, amb problemes musculars i en els peus, per tant la coa de la marxa s'endarrerí una mica. A la sortida de Muro, cap a la carretera d'Inca, teníem el punt de trobada. Els darrers just varen poder descansar uns minuts, menjar, reposar aigua i deixar algunes coses inútils a la furgoneta de Protecció Civil. També se produïren els primers abandonaments, no calia forçar la situació i arri-

car-se a tenir una lesió. De fet algú intentà continuar i als dos quilòmetres va haver d'abandonar.

La sortida de Muro se fa cap a Inca i pocs quilòmetres després s'enfila un camí cap a Moscarí. Aquest tram, una vegada abandonada la carretera principal, és molt bonic. Tot són casetes de fora-vila i camps de conreu. Arribats a un creuer (hem de seguir tot recte) féim una curta aturada. Uns minuts i continuàrem la marxa. Passàrem per la part est del puig de Sant Magdalena i prop del pont que travessa la autopista d'Inca a Alcúdia, vérem sortir el sol.

Just vora el pont els companys de Protecció Civil esperaven. L'aturada just just va ser per saludar-nos. Cares de son, cansament... però voluntat ferma de seguir i acabar. Amb els primers raigs de sol sembla que l'ànim també s'eleva.

Poc abans d'arribar a Moscarí, el grup de darrere, hem de fer una altra aturada d'emergència: les bòfegues d'un company poden més que la il·lusió i ha d'abandonar. Trobam que ha aguantat massa. Altres aprofiten per posar-se els «compits» per prevenció o per evitar que les bòfegues es facin més grosses.

A l'arribada a Moscarí els primers ja berenat i comencen a estar freds. Quedam que no ens esperin, que els darrers seguiríem al nostre ritme i que continuessin cap a Lluc. Així ho vam fer. El primer grup continuà i la resta prenguérem un cafè amb llet (i d'altres un bon pa amb oli) i descansàrem. Ens quedaven dues etapes ben diferents. Una més curta fins Caimari i la pujada pel camí vell de Lluc.

A Caimari arribàrem sense cap contratemps i aturàrem a prendre un cafetó i d'altres una cervesa. Inclús alguns aprofitaren per a fer una partida de truc!

A la sortida de Caimari ens acomiadarem dels companys de Protecció Civil, ens férem una fotografia en el mateix lloc de l'any passat i enfilàrem el darrer tram. Malgrat ser una pujada gairebé contínua, el camí de vell de Lluc, tots ens sentíem amb prou forces per a arribar. Just ens aturàrem al mirador proper al Sal de la Bella Dona. Feia calor i començàrem a llevar roba.

Devers les 12,30 arribàrem a Lluc. Els companys que havien pujat abans (ens tragueren devers una hora) ens reberen amb una ovació, amb resposta dels qui arribàvem. En fi, un altre any tornàvem a ser a Lluc, després de caminar unes 15 hores



Ens canviàrem de roba (a la furgo de Protecció Civil duien una bossa amb roba per canviar-nos) i visitàrem el monestir, fent una mica de temps ja que el dinar estava comanat per les 13,30 hores.

Feta la foto «finish», amb la camiseta feta per l'ocasió algú comentà que pareixíem els blavets de Lluc», anàrem al restaurant amb cares de satisfacció i alegria.

Lamentablement en aquesta ocasió van haver uns companys i companyes que se van haver de retirar, una situació que ens podia haver passat a qualsevol, però que manifestaren la seva intenció de tornar-lo a provar l'any vinent. Per la resta és com si haguéssim arribat. Esperem poder estar en condicions de repetir.

No podem, ni volem, oblidar la gran ajuda que ens presta Protecció Civil de Capdepera posant un vehicle i tres voluntaris a la nostra disposició. Dissortadament enguany uns companys han hagut d'abandonar per diversos motius (bòfegues, problemes musculars...) i el suport de Protecció Civil ha estat molt important.

La camiseta de recordatori ha estat patrocinada per s'Ànima i Bora-Bora, i dissenyada per Òscar Ruiz. Gràcies a tots.

En la marxa Capdepera- Lluc 2015 han participat:

José Hidalgo, Emilio Sánchez, José Luis Martínez, Juan Martín Vila, Francisca Torelló, Vicente Herrero, Tomeu Cantó, Rolando Salinas, Luisa Rivera, Victor Robles, Damià Gelabert, Carles Gelabert, Marta Gelabert, Vanessa Vives, Massimo Pasqui, Hayo Pür, Agustí Esteva, Gabriel Homar, Francisco Salinas (Paco), Miquel Àngel Bordoy, Susana Tous Pascual, Yolanda Cruz Bonet, Jaume Mayol Barceló (Mitos), Miquel Vives Liberal (Miki), Monia Malduca, Laura Vinuesa, Antoni Batista, José Gil (Chiky), Joan Ferrer, Javi López, Àngel Murillo Caminante, Joan Ignasi Adrover Sancho, Carlos Blanes, Àngel Salomón Gallego, Marita Obrador Terrassa i Paco Galian.



CAP
VERMELL

MISCEL·LÀNIA

Quatre coses que no es poden deixar passar...

El 2015 ha estat un any electoral. Dues convocatòries a les urnes ens han trasbalsat. A Capdepera, com no podia ser d'altra manera, en Rafel Fernández va ser investit batle. Estava cantant! Tots els candidats, una setmana abans, al programa de ràdio dirigit per l'actual jutge de pau, pensaven no sols que seria ell el batle sinó que era el que tenia millors condicions per ser-ho.



Llàstima que els del seu partit, en petit comitè, quan opinen d'ell, diuen, per quedar bé, que és una mica *raro*. Deixem-ho així. Per cert. Recordau el vídeo de la investidura del batle? Fernández va estar a punt d'un «lapsus linguae». Fou l'anècdota de la constitució del nou consistori.

En un acte fred i distant, el nombrós públic hagué de seguir a través de pantalles de vídeo (gràcies a la càmera de *Cap Vermell*), ja que les voltes on es fan els plenaris no permet la visió a més de 25 persones. I, a més, els regidors juraren al fons de la volta, d'espatlles al públic i votaren des del seu lloc. L'única anècdota que aixecà un gran rum-rum i les rialles del públic assistent fou el fet que quan va votar Rafel Fernández aquest no va tenir clar de quin partit era i va estar a punt de dir «partit popular». El vídeo sempre el trobareu al nostre canal de YOU TUBE. Cercau «Rafel Fernández a punt del «lapsus linguae».



Va ser Freud qui definí aquesta locució llatina que significa «error o ensopagada involuntari i inconscients en parlar», i s'usa en el llenguatge tècnic de la psicoanàlisi i psicologia, com a reflex dels conceptes que resideixen en l'inconscient i apareixen en el conscient. L'explicació donada per Freud, utilitzada en la psicoanàlisi, rau en l'aflorament d'allò reprimat, generalment produït en moments d'estrès o angoixa. En molts casos el que es reprimeix és de l'ordre de la mentida, en uns altres és un desig reprimat en l'inconscient per imperatius morals. Si

la repressió és continuada i intensa i es relaxa en algun moment per fatiga, «és llavors quan ocorre el lapsus». A nivell estatal, un dels lapsus recents que va tenir gran repercussió fou el de Cospedal quan va dir: «Hemos bajado mucho para saquear a este país.»

La qüestió de les eleccions municipals era saber on anirien a parar el milenar de vots d'UCAP. Idò reparats com a bons germans! També a El PI, que no aconseguí entrar. De fet, podem trobar membres d'UCAP al PP, al PSOE i a MÉS. De la campanya podem contar que Rafel Fernández va anar a la porta de l'hotel en construcció de Canyamel a donar la publicitat electoral a tots els treballadors. Aquesta foto hagués valgut el *Pulitzer* gabellí i l'hagués encimbellat o catapultat a l'executiva nacional. Segur que algú la té i, tard o d'hora, veurà la llum.



També fou sonat el rampell d'en Bauzá quan vengué al Mercat Medieval (espai de no publicitat electoral) sense previ avís, amb la seva maquinària propagandística d'IB3 i cohort del partit local.



Vengué pràcticament per fer un tall per als informatius de la seva televisió. Al vídeo que enregistrà *Cap Vermell* es pot veure l'assentiment de la cara de la «periodista» que

aguanta el micro, volent dir: «és bona». Podrà ser bona a nivell general, però a Capdepera no enganà ningú. Amb les seves «declaracions» (si així es poden considerar) mostrarà i demostrarà que no tenia ni p... unyetera idea de Capdepera ni del Mercat Medieval. De fet, en 16 anys, que recordem, mai hi



havia posat un peu. Però en Bauzá ja és aigua passada, i això ho diuen els del seu partit.

Però el més rellevant de la campanya és una història que encara no s'ha confirmat però tothom dona per bona: **Els pactes del «Laguna»**. Conten que, el dimecres 10 de juny, Maribel Vives i Rafel Fernández es reuniren en un hotel de Canyamel, on feia d'amfitrió Joan Masanet *Cama*. Es tractava d'arribar a «acords de governabilitat», perquè, ja ho sabem, PP i PSOE són partits de govern. En primer lloc, i això coïa, acordaren que el PP no s'oposaria als sous dels regidors. I, en efecte, s'abstingué i així permeté que els 6 regidors del PSOE cobrin 1700€ bruts (amb dedicació del 75% de la jornada). Se suposa que també acordaren de com i quina manera s'aprovaran els pressuposts de cada any, si amb l'abstenció o amb el suport del PP. Es tracta de no fer-ho massa descarat perquè, al cap i a la fi, tenen uns electors a qui satisfer i amb qui passar comptes.

Tampoc s'ha pogut confirmar la història del whatsapp entre Rafel Fernández i Pere Fuster per si pactaven o no. Conten que en Pere Fuster, per veure con reaccionava, li va enviar un missatge, dos dies abans de la investidura, on li deia que sí, que pactaven. El batle hi va caure amb les quatre potes, ja que quan deia públicament que estaven per un pacte d'estabilitat, li va fer saber que ja era massa tard... Tot dit.

A partir d'aquí, els dos afers importants han estat l'ordre de la regidora Mònica Viejo de treure un cotxe de les dependències de la policia sense pagar la multa, que ja veurem com acabarà, perquè està denunciat per l'inspector a la fiscalia. L'altre, el fosc cas dels dos incendis a l'edifici Magallanes, en el carrer del mateix nom, en un pis que els veïnats conten que enviaren la brigada i dones per a fer net el pis sinistrat.

També s'ha d'esmentar que diuen, els que les han vistes, que són de veure les regidores als curs de ball fla-

menc que fan al Poliesportiu. Clar, lleven els cursos d'adults, però de ball i flamenc que no en manqui.

La resta, ja ho heu llegit, temporada excepcional per als hotelers, malgrat diguin que no tant. Rècord de passatgers, però canvien les modes i, de cada vegada més, els turistes van a pisos. Els qui ho han provat diuen que **airbnb** és una meravella. Però mentre hi hagi inestabilitat política al Magrib no hem de passar pena. Renous, despesa, *botellot* o zona 0 són altres coverbos.

Una altra cosa és el temps. Sí que el novembre va fer un temporal de llevant de cal Déu, però ploure, allò que es diu ploure, poc.



Més coses curioses:

Cap Vermell està escalivat amb les innocentades que fa. En dues ocasions parlava de creuers al moll i ara el batle ha agafat la idea i vengà..., espai Schengen. Ja no es pot dir res. Una cosa és veure'ls passar de lluny i l'altra que desembarquin. O no?



Per Internet circula aquesta imatge, relacionat-la amb l'illa d'Elba, una zona costanera de la Toscana. Evidentment, es tracta de Cala Gat. No hi ha dubte!



tortuga
capdepera

Info@tortuga-capdepera.com
www.tortuga-capdepera.com

Calle del Centre 57 - 07500 Capdepera - Mallorca
Tel: +34 971 818 690 / 971 818 691 / 971 818 692 / 971 818 693 / 971 818 694 / 971 818 695 / 971 818 696 / 971 818 697 / 971 818 698 / 971 818 699 / 971 818 700 / 971 818 701 / 971 818 702 / 971 818 703 / 971 818 704 / 971 818 705 / 971 818 706 / 971 818 707 / 971 818 708 / 971 818 709 / 971 818 710 / 971 818 711 / 971 818 712 / 971 818 713 / 971 818 714 / 971 818 715 / 971 818 716 / 971 818 717 / 971 818 718 / 971 818 719 / 971 818 720 / 971 818 721 / 971 818 722 / 971 818 723 / 971 818 724 / 971 818 725 / 971 818 726 / 971 818 727 / 971 818 728 / 971 818 729 / 971 818 730 / 971 818 731 / 971 818 732 / 971 818 733 / 971 818 734 / 971 818 735 / 971 818 736 / 971 818 737 / 971 818 738 / 971 818 739 / 971 818 740 / 971 818 741 / 971 818 742 / 971 818 743 / 971 818 744 / 971 818 745 / 971 818 746 / 971 818 747 / 971 818 748 / 971 818 749 / 971 818 750 / 971 818 751 / 971 818 752 / 971 818 753 / 971 818 754 / 971 818 755 / 971 818 756 / 971 818 757 / 971 818 758 / 971 818 759 / 971 818 760 / 971 818 761 / 971 818 762 / 971 818 763 / 971 818 764 / 971 818 765 / 971 818 766 / 971 818 767 / 971 818 768 / 971 818 769 / 971 818 770 / 971 818 771 / 971 818 772 / 971 818 773 / 971 818 774 / 971 818 775 / 971 818 776 / 971 818 777 / 971 818 778 / 971 818 779 / 971 818 780 / 971 818 781 / 971 818 782 / 971 818 783 / 971 818 784 / 971 818 785 / 971 818 786 / 971 818 787 / 971 818 788 / 971 818 789 / 971 818 790 / 971 818 791 / 971 818 792 / 971 818 793 / 971 818 794 / 971 818 795 / 971 818 796 / 971 818 797 / 971 818 798 / 971 818 799 / 971 818 800 / 971 818 801 / 971 818 802 / 971 818 803 / 971 818 804 / 971 818 805 / 971 818 806 / 971 818 807 / 971 818 808 / 971 818 809 / 971 818 810 / 971 818 811 / 971 818 812 / 971 818 813 / 971 818 814 / 971 818 815 / 971 818 816 / 971 818 817 / 971 818 818 / 971 818 819 / 971 818 820 / 971 818 821 / 971 818 822 / 971 818 823 / 971 818 824 / 971 818 825 / 971 818 826 / 971 818 827 / 971 818 828 / 971 818 829 / 971 818 830 / 971 818 831 / 971 818 832 / 971 818 833 / 971 818 834 / 971 818 835 / 971 818 836 / 971 818 837 / 971 818 838 / 971 818 839 / 971 818 840 / 971 818 841 / 971 818 842 / 971 818 843 / 971 818 844 / 971 818 845 / 971 818 846 / 971 818 847 / 971 818 848 / 971 818 849 / 971 818 850 / 971 818 851 / 971 818 852 / 971 818 853 / 971 818 854 / 971 818 855 / 971 818 856 / 971 818 857 / 971 818 858 / 971 818 859 / 971 818 860 / 971 818 861 / 971 818 862 / 971 818 863 / 971 818 864 / 971 818 865 / 971 818 866 / 971 818 867 / 971 818 868 / 971 818 869 / 971 818 870 / 971 818 871 / 971 818 872 / 971 818 873 / 971 818 874 / 971 818 875 / 971 818 876 / 971 818 877 / 971 818 878 / 971 818 879 / 971 818 880 / 971 818 881 / 971 818 882 / 971 818 883 / 971 818 884 / 971 818 885 / 971 818 886 / 971 818 887 / 971 818 888 / 971 818 889 / 971 818 890 / 971 818 891 / 971 818 892 / 971 818 893 / 971 818 894 / 971 818 895 / 971 818 896 / 971 818 897 / 971 818 898 / 971 818 899 / 971 818 900 / 971 818 901 / 971 818 902 / 971 818 903 / 971 818 904 / 971 818 905 / 971 818 906 / 971 818 907 / 971 818 908 / 971 818 909 / 971 818 910 / 971 818 911 / 971 818 912 / 971 818 913 / 971 818 914 / 971 818 915 / 971 818 916 / 971 818 917 / 971 818 918 / 971 818 919 / 971 818 920 / 971 818 921 / 971 818 922 / 971 818 923 / 971 818 924 / 971 818 925 / 971 818 926 / 971 818 927 / 971 818 928 / 971 818 929 / 971 818 930 / 971 818 931 / 971 818 932 / 971 818 933 / 971 818 934 / 971 818 935 / 971 818 936 / 971 818 937 / 971 818 938 / 971 818 939 / 971 818 940 / 971 818 941 / 971 818 942 / 971 818 943 / 971 818 944 / 971 818 945 / 971 818 946 / 971 818 947 / 971 818 948 / 971 818 949 / 971 818 950 / 971 818 951 / 971 818 952 / 971 818 953 / 971 818 954 / 971 818 955 / 971 818 956 / 971 818 957 / 971 818 958 / 971 818 959 / 971 818 960 / 971 818 961 / 971 818 962 / 971 818 963 / 971 818 964 / 971 818 965 / 971 818 966 / 971 818 967 / 971 818 968 / 971 818 969 / 971 818 970 / 971 818 971 / 971 818 972 / 971 818 973 / 971 818 974 / 971 818 975 / 971 818 976 / 971 818 977 / 971 818 978 / 971 818 979 / 971 818 980 / 971 818 981 / 971 818 982 / 971 818 983 / 971 818 984 / 971 818 985 / 971 818 986 / 971 818 987 / 971 818 988 / 971 818 989 / 971 818 990 / 971 818 991 / 971 818 992 / 971 818 993 / 971 818 994 / 971 818 995 / 971 818 996 / 971 818 997 / 971 818 998 / 971 818 999 / 971 818 1000

CertifiedFirst

TALLERS **can Andreu**

MECÁNICA, PLANXA I PINTURA

Ci Ferrera, 12 - Polígon Industrial

Tel. 971 818 690 / URGÈNCIES: 639 952 671

07580 CAPDEPERA, Mallorca, Illes Balears

poligono@tallerescanandreu.com



Mateu Pillu, amb americana i corbata. Per anar a la ITB. No en va dur ni quan es va casar. Per cert, ha deixat la Sala després de 13 anys de regidor. No ha estat l'únic. Hi ha traveses sobre quants de reserves hauran de jurar la constitució al llarg de la legislatura.



De la plaça dels Mariners ja hem dit tot allò que havíem de dir, però el brollador..., a final de temporada estava de bell nou en silenci. L'invent ha funcionat molt precàriament durant tot l'estiu, aquí caic aquí m'aixec, fins que, finalment, l'element que hauria de donar una mica de vida a un paratge erm ha tornat als seus orígens, és a dir, al no res.



Val a dir que les fotos antigues que publica adesiara el *Cap Vermell* són una meravella. Per mostra, un botó:

En primer terme, un home fent feina a la popa d'una barca del bou, al varador. A l'esquerra, les nanses d'algun llaüt, aleshores ormeig habitual per a la pesca de la llagosta. La casa que es veu a l'indret de l'església era l'estanc-botiga de can Pere Antoni Moliner. A baix, la platgeta petita, on la gent del poble i els estiuejants dels voltants prenien els banys. Ara, pràcticament només queda l'església com a testimoni d'aquells anys, més de mig segle enrere, però que alguns encara recordam...

Cala Agulla plena de barques. Aquesta és una imatge habitual. Reserva marina. Zona de posidònia. Alguns lectors cada any ens demanen: Poden arribar els barcos a menys de 200 metres de la costa? Poden tirar el ferretó on més els convengui?



No podem deixar d'esmentar la tomàtiga d'1,4 quilos d'en Toni Blanes Matalasser, a la finca del Pi de s'Horta.



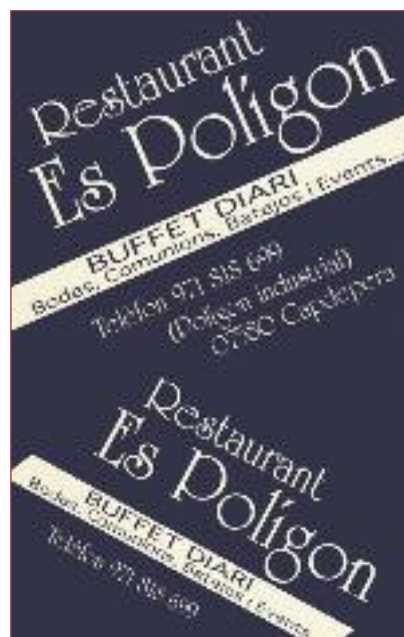
Ni la gran victòria de «Boira de Llevant» al Gran Premi dels 4 anys. Una egua excepcional. L'any passat (2014) ja va ser qualificada com la més rendible de totes les quadres i guanyà el Gran Premi Nacional, al mes de maig. Enguany, les lesions han fet que li dosificassin els esforços i les carreres. Dia 2 d'octubre tornà a guanyar. I dia 22 de desembre s'imposà amb total claredat en el Gran Premi dels 4 anys, a Son Pardo, a les regnes d'Antoni Frontera, un dels millors menadors de trot.



Ni el relleu generacional dels portadors de l'Esperança a la processó. Més val així.



Per acabar. És d'esperar que l'any que ve s'acabi... l'impacte lumínic desmesurat a Canyamel, que tothom veu des de la carretera quan arriba a Capdepera en fosquejar. Ara els comentaris de no pagaments tornen a ser a l'ordre del dia. Veurem com acaba.



30 ANIVERSARI DE MÓN DENTAL – DR. GUILLEM ROSER

Un **gran equip** que li ofereix les millors solucions per la salut de la seva boca



Dr Guillem Roser – Odont. general
Dra Cristina Nadal – Nins i endodòncies
Dr Guillem Roser (Jr) - Estètica i Genives

Programa PADI **gratuït** a partir dels 6 anys
 Radiologia digital i teràpia làser.

Dr Bartomeu Ozonas–Ortodòncia
Dr Behzad –Implants i Cirurgia
Dra K. Haecker - Anestesia

Pròtesis i dentadures
 Tractaments amb sedació



Joan Morey.



**Concurs
de Sant Antoni**



Jeroni Adrover.



Gonzalo Butler.



Carme Mut.



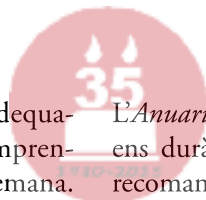
Cristina Vidal.



Concurs
del Mercat Medieval



Ana Granados.



Com dèiem ahir hem de donar una resposta adequada, devem una explicació als nostres lectors, comprensible i acurada, proporcional al que se'ns demana. Convé, no obstant, parar-se per un moment en la causa que origina el deure per, després, poder parlar obertament, sense embuts, amb la confiança que des de bell antuvi tot ha quedat clar entre els lectors i nosaltres. Podríem recórrer a estratagemes delirants, fantàstiques, que de ben segur causarien en un primer moment grans escarafalls entre el públic assistent encara que, transcorregut un temps prudencial, una vegada asserenats els ànims, quedarien al descobert els tripijocs i no podem acceptar, es posi com es posi el gremi de botiguers, que als lectors els caigui la bena dels ulls i ens pengin la llufa d'un altre *Anuari* que no hem comés.

El deure, és una auto imposició moral vers els lectors o, per ventura, s'origina en una obligació contraïda per motius impenables, de moment, i que tindria la contrapartida d'un dret per part de la contrapart? La distinció no és fútil ja que ens endinsa per camins diferents, fins i tot oposats

encara que en alguns aspectes s'atrobïn i aprofitin per a fer una cervesa plegats. Com treure l'entrellat d'aquestes galimaties? Explorarem la via del deure moral nascut no se sap d'on i que ens referma i fa brollar la vida comunitària. Això sí, a la sortida de la sala els farts d'olla de cap a casa seva cametes els valguin, res de deambular pel foyers amb un *sandwich* entre la mà i la boca embarbusant una salutació.

En podem estar satisfets? No ha sortit com els anys anteriors? Aleshores, per què anticipar una contestació que no serà valorada per la població que viu a immobles amb numeració senar? No queda clar que la resta dels habitants escoltin amatents el que puguem dir. Per a qui parlem, doncs? A qui ens dirigim quan alcem el braç al apropiat-se un cotxe amb tota la pinta d'esser un taxi?

L'*Anuari* ens portarà pel camí primerament assenyalat o ens durà a fer volteres i més volteres per verals gens recomanables? És pacient el lector?

Adequada no significa convincent, i ho recalcam per a els mira-clecs inconformistes que reclamaran que ens dobleguem a les seves exigències i actuem conforme al seu parer, fet que ens impediria, a banda de desdibuijar-nos i enviar en orris les nostres accions, anar amb patinet per la banda ampla lliscant de cap el no res. La proporcionalitat implica per a la seva manipulació coneixements matemàtics i no és adequat parlar-ne en diumenges i festes de guardar, tot i que els electricistes



Jaume Fuster. *Morralla*.

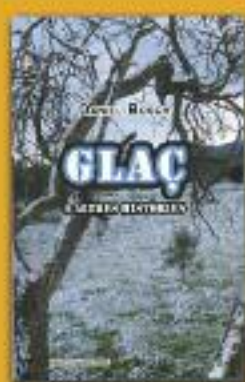
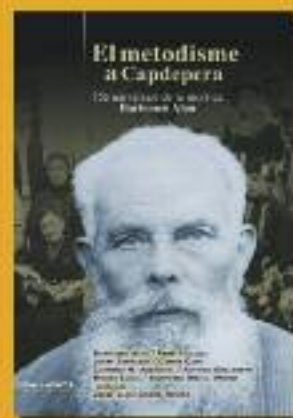
a la sortida de missa s'engatin amb trencats amb nous i argumentin sense parar sobre la proporció àuria. Acurada, és a dir, argumentar amb esment a no caure, anant alerta, amb delicadesa, d'una manera amorosa, previnudament, amb precaució i cautela que no se'ns caiguin els anells. També dèiem comprensible que és el que hem vingut fent tota l'estona.

Abans d'aventurar una resposta ens hem de endinsar en totes aquestes paraules a fi d'evitar ulteriors malentesos i al parlar poder-ho fer alt i clar. En un altre *Anuari*.

**CAP
VERMELL**

Publicacions de CAP VERMELL

Perquè oferir un llibre afalaga a qui el rep i honora a qui el dona



Els trobareu a les llibreries de Capdepera i Cala Rajada

